

Közfoglalkoztatás másként

Közfoglalkoztatás másként

Az MTVA-ban a Start munka mintaprogram
felelős vezetője Kálomista Zsuzsa igazgató
és Csillag Manó igazgatóhelyettes

Szerkesztő: Talyigás Judit

A fotókat készítette: Czimbal Gyula
A kötetet tervezte és tördelte: Hódos Henriette
Magyar nyelvi lektor: Kócse Ágnes

Felelős kiadó:
Dr. Böröcz István
vezérigazgató

Kiadó:
MTVA

A nyomdai munkálatokat
a Folium Nyomda Kft. végezte.

ISBN 978-963-08-6460-2

1. Bevezető

Ez a kiadvány azzal a céllal készült, hogy felhívja a figyelmet az ország lakosságából sokakat közvetve vagy közvetlenül érintő probléma, a munkanélküliség egyik időszakos feloldási formájára, a közfoglalkoztatásra.

A jobbítás szándékával konkrét tapasztalatainkat és javaslatainkat foglaltuk össze, elsősorban a diplomás közfoglalkoztatottakra vonatkoztatva. Reméljük, hogy néhány javaslatunk – ha megvalósul – mind a közfoglalkoztatottak, mind az őket foglalkoztatók számára is előnyösebbé teheti a helyzetet.¹

Kálomista Zsuzsanna igazgató vezetésével az MTVA Archivum és Tartalomkereskedelmi Igazgatóságánál elkezdődött a DIPRO (Digitalizációs Program a Fenntartható Audiovizuális Örökségért), amelynek projektvezetője Csillag Manó igazgatóhelyettes.

A program keretében, 2012. augusztus 14-től egyéves határozott idejű munkaszerződéssel 240 – döntően diplomás – közfoglalkoztatott dolgozik. Itt végzett munkájukat a Fővárosi Munkaügyi Központ és az MTVA között 2012-ben létrejött szerződés tette lehetővé.

Ez a kiadvány azért is készült, mert a közös munkában részt vevők, régi munkavállalók és az új munkatársak, egy évig illetve 11 hónapig itt dolgozók, sok dilemmát, örömet és gondot fogalmaztak meg, amelyek túlmutatnak az egyes ember pillanatnyi hangulatán.

Ez a kiadvány emberi sorsokat is bemutat, régi és új kollégákét, amelyet régi és új kollégák, azaz határozatlan munkaidejű szerződéssel rendelkezők és közfoglalkoztatottak együttműködve jegyeztek le.

E bevezetőben meg kell még említeni az ismert dilemmákat, amelyek feloldása nem könnyű.

- Mi a jobb, ha nincs munkája a nagy tudású diplomás szakembernek, vagy ha a minimálbérnél is kisebb bérrel ismerjük el tevékenységét, miközben minőségi munkát végez a közfoglalkoztatás keretében?

¹ Az anyagban többen kérik a heti bérfizetésről a havira történő átállást. A 85/2013 III. 21. Kormányrendelet 2. paragrafus 4. bekezdés alapján a heti bérkifizetés rendszere hatályát veszítette, a közfoglalkoztatásban 2013. április 1-től a havi bérkifizetés került bevezetésre.

- Az MTVA archívumaiban dolgozó közfoglalkoztatottak döntő többsége minőségi munkát végez, amelyre szívesen számítanánk egyéves munkaviszonyuk letelte után is, ha lehetőségünk lesz e projekt folytatására
  - elvárható-e a most itt dolgozóktól, egy év után ilyen alacsony munkabérért továbbra is ilyen magas színvonalú munkavégzés?
  - fennáll-e annak veszélye, hogy ebben az esetben az átmeneti megoldást állandónak érezhetik?
  - vagy inkább engedjük el a jól dolgozókat a bizonytalan munkanélküliség állapotába?
  - esetleg másokat foglalkoztassunk, nekik is megadva a munka lehetőséget?
- Igazi munkaviszony az, amelynek nincs tétje? A kiemelkedő teljesítmény esetén a dolgozó nem remélhet magasabb beosztást, de elbocsátani sem lehet, ha munkateljesítménye nem megfelelő.
- Valóban segítünk nekik munkát találni, vagy önző módon azt szeretnénk, ha az itt elsajátított szakmai tudásukat nálunk kamatoztatnák?
- A jelentkezők, a munkaügyi központok által kiközvetített emberek háromszor-négyszer annyian vannak, mint a betölthető álláshelyek. Ennyi gond és probléma láttán feledhetjük-e szociális érzékenységünket, kizárólag a képességeik, tudásuk alapján választva ki azokat, akiket alkalmazunk, és akikre szakmailag valóban szükségünk van?

Tizenegy hónapig voltam munka nélkül, elfoglaltságom is akadt, még kitartott a végkielégítés, fogyott otthon a tartalék. Az, hogy értelmes emberek között lehetek, hasznos munkát végezhetek, és még pénzt is kapok érte, mindennél többet jelentett.

Ligetfalvi György – népművelő, a Városliget történetének kutatója

Kötetünk röviden ismerteti a hazai közfoglalkoztatás történetét is, aztán ábécésorrendben összesen 42 „vallomás”, riport olvasható, ki-ki elmeséli élete alakulását és a közfoglalkoztatáshoz kapcsolódó tapasztalatait. A 42 „vallomásteve” közül 28 kolléga közfoglalkoztatott, akiknek szerződése 2013. augusztus 14-ig tart, 14-en pedig határozatlan idejű munkaviszonyúak. A közfoglalkoztatottak jegyezték le a határozatlan idejű szerződéssel foglalkoztatott „állandó” munkatársak történeteit, 28-at egy már régen az archívumunkban dolgozó munkatárs.

Két – 55-57 kérdésből álló – kérdőívet készítettünk, a két csoport számára szinte azonos kérdésekkel, amelyeket csaknem fél év közös munka után töltött ki 191 közfoglalkoztatott és 91 régi kolléga. A leszűrhető tapasztalatok összegzése a riportok után található a 4. fejezetben, a kérdőíveket a melléklet tartalmazza.

Kiemelten fontosnak tartjuk annak a munkának a bemutatását is, amelyet az itt dolgozó új kollégáink fél év alatt elvégeztek, ez található a 5. fejezetben. Kötetünk sokszor utal az archívumokban folyó munkákra. Az Olvasónak ezért fontos tudnia, hogy az MTVA archívumok – a volt MTI Sajtó- és Fotóarchívuma, a Magyar Rádió hangarchívuma, kottatára, a Magyar Televízió és a Duna Televízió videotárai – megalakulásuk óta gyűjtik az ott készült, sugárzott szöveges, hang-, fotó- és mozgóképanyagokat. Az archívumokban őrzött kincseknek azonban csak a töredéke volt digitalizálva, ezért kereshetősége, elérhetősége nehézkes. Ezen akarunk változtatni, hogy kulturális értékeinket védhessük, s adatbázison keresztül elérhetővé tehessek. Közben új szolgáltatásokat teszünk lehetővé, így a múlt értékei szélesebb körben lesznek megismerhetőek. Amit a napi munka keretében kapacitáshiány miatt nem tudunk digitalizálni a film-, fotó-, hang- és szöveges dokumentumaink közül, azok feldolgozását végzik a közfoglalkoztatottak, kollégáink együttműködésével. Összességében mintegy 300 évn², archivált kincs vár feldolgozásra. Természetesen egy év alatt még 240 ember is csak a töredékét dolgozhatta fel ennek a hatalmas mennyiségnek.

A kötet sok olyan, a beszélgetések során elhangzott, illetve a kérdőívekben megfogalmazott gondolatot tartalmaz, amelyet e kiadvány szerkesztőjeként kiemeltem. Köszönet és tisztelet munkatársaimnak és az olvasónak,

Talyigás Judit
2013. március 20.

Az emberek belekerültek egy olyan helyzetbe, amelybe nem kíváncsiak, de ha már benne vannak, hát megpróbálják jól megoldani, befektetve egy csomó energiát és munkát. Nem a programot akarom tehát dicsőíteni, hanem azoknak a közfoglalkoztatott kollégáimnak a teljesítményét szeretném elismerni, akik komolyan vették ezt a feladatot és fontos nekik, hogy igényes munkát tegyenek le az asztalra.

**Wirth Judit – MTVA Prózai Archívum,
csoportvezető**

---

² MTI alakult 1880 / 130 évn^yi anyag, Magyar Rádió alakult 1925/ 88 évn^yi anyag, Magyar Televízió alakult 1957 / 56 évn^yi anyag, Duna Televízió alakult 1992 / 21 évn^yi anyag.

2. A hazai közfoglalkoztatás rövid történeti bemutatása

„A közfoglalkoztatás a munkaviszony egy speciális formája. Támogatott tranzitfoglalkoztatás, hogy a közfoglalkoztatott sikeresen vissza-, illetve bekerüljön az elsődleges munkaerőpiacra. A közfoglalkoztatók támogatást vehetnek igénybe, hogy átmeneti munkalehetőséget biztosítsanak azok számára, akiknek az önálló álláskeresése eredménytelen.”

A közfoglalkoztatást legtöbbször gyűjtőfogalomként használjuk a legkülönbözőbb közfeladatok ellátására bértámogatással szervezett, határozott idejű foglalkoztatási formára.

A múlt század elején már működő közfoglalkoztatási programok hosszú megszakítás után, 1987-től újra indulnak az „önhibájukon kívül elhelyezkedni nem tudók” egyre szélesebb táborának átmeneti megsegítésére, majd 1991-ben, a rendszerváltást követő tömeges munkanélküliség megjelenésével törvénybe iktatták az ún. „aktív foglalkoztatáspolitikai eszközök” kulcselemeként.

Az állami foglalkoztatáspolitikai célja a piaci versenyben valamilyen okból hátrányos helyzetűek segítése korrekációs mechanizmusokkal. A foglalkoztatáspolitikai eszközrendszerét a magyar Foglalkoztatási törvény két nagy csoportra bontja: az aktív és a passzív eszközökre:

- Az aktív foglalkoztatáspolitikai eszközök az álláskeresők munkához való hozzájutását, illetve annak megkönnyítését segítik elő az álláskeresők képzése és a munkaadók foglalkoztatási képességének, lehetőségeinek növelése révén.
- A passzív foglalkoztatáspolitikai eszközök az álláskeresők (munkanélküliek) ellátását szolgálják az álláskeresés időszakában.

Az aktív eszközök meghatározó eleme a közfoglalkoztatás, mely a kilencvenes évek óta mind célját, mind megvalósítási módját tekintve számos változáson ment keresztül.

A közfoglalkoztatás első nagy korszaka 1987-től 2010-ig tartott és az „Út a munkához” programmal zárult. A gazdasági válság munkaerő-piaci hatásainak enyhítésére a közfoglalkoztatás egyre nagyobb méreteket öltött, és a közfoglalkoztatáson belül a közcélú foglalkoztatás expanzióját eredményezte. A rendkívül költséges, 110 milliárdot meghaladó program számos pozitív eleme mellett (csökkentette a szegénységet, javította a munkakészséget, önbecsülést és jövedelmet biztosított a közcélú foglalkoztatásban részt vevőknek) nem

vezetett vissza az „elsődleges munkaerőpiacra”.

Az új kormány 2011. január elsejével, a mintegy 110 ezer embert foglalkoztató „Út a munkához” program megszüntetésével új korszakot nyitott a közfoglalkoztatásban is.

Az ún. „Nemzeti Közfoglalkoztatási Program” deklarált célja a munkaképes lakosság munkához juttatása az „értékteremtő” közfoglalkoztatás jogi kereteinek megteremtésével. A közfoglalkoztatást a 2011. évi CVI. törvény szabályozza, mely a Munka törvénykönyvéről szóló 2012. évi I. törvény rendelkezéseit meghatározott eltérésekkel alkalmazza. A közfoglalkoztatáson belül megkülönböztet rövid idejű (4 órás, 2-4 hónapig tartó) és hosszú idejű (6-8 órás, legfeljebb 12 hónapig tartó) közfoglalkoztatást. Az előbbi alapvetően „az együttműködési kötelezettség lerovása”, az utóbbi valós, hasznos munkába vonás munkajövedelem biztosításával. Bevezeti az „Országos közfoglalkoztatási programot”, melynek célja a munkajövedelem biztosítása mellett az értékteremtő munka, és a vállalkozások számára nyújt bértámogatási lehetőséget, meghatározott, meglehetősen szigorú, feltételek megvalósulása esetén.

A Nemzeti Közfoglalkoztatási Program része az Országos közfoglalkoztatási program 2011 második felében indult, és 2012-től „Start munka mintaprogramok” címen szervezte újjá a Belügyminisztérium. Ezek közül sok program valós segítség lehet az országos közfeladatok ellátásában.

„A Kormány a 2013. február 13-i ülésén áttekintette a 2012. évi közfoglalkoztatási program végrehajtását. Megállapította, hogy sikeres, kellő mértékben hozzájárult az elmaradott térségekben a foglalkoztatás növeléséhez, értékteremtése révén gyarapította az ország javait. Ezért a Kormány úgy döntött, hogy a Start-munkaprogramot 2013-ban az előző évi közfoglalkoztatás mintájára folytatni kell, a 8 órás foglalkoztatási forma továbbra is túlsúlyban lesz a 6 órás foglalkoztatás mellett.”

A jelenlegit megelőző szabályozás alapján a munkanélküli személy kizárólag a végzettségének megfelelő vagy annál egy fokozattal alacsonyabb szintű munkakört volt köteles elfogadni. Ma már a munkanélküli segélyt szabályozó előírások szerint a munkanélküli személy köteles elvállalni a munkaügyi szervezet által felajánlott állást. A munkanélküli járadékra való jogosultság lejártá után mindenkinek felajánlanak közmunka-lehetőséget, a munkakereső pedig választhat, hogy elfogadja azt, vagy inkább ismét a munkaerőpiacra visszatérve próbálkozik álláskereséssel. Eközben a munkanélküli segély időtartama a kezdeti kettő, másfél, majd egy évhez, a későbbi 9 hónaphoz képest mára 3 hónapra

*Higgye el, jó dolog
közfoglalkoztatottnak
lenni, mert van munkánk,
és rossz dolog közfoglalkoztatottnak lenni, mert
érezzük, hogy ennél
többet érünk, ugyanakkor
örülünk, hogy legalább
ez van.*

**Baginé Pintér Liliann
– aki több volt, mint
titkárnő**

Jó ötletnek tartom a közfoglalkoztatást, egyrészt a gazdasági válság miatt nagyon sok munkahely megszűnt és nehéz állást találni, másrészt a résztvevői legalább úgy érezhetik, hogy hasznosak, van értelme a munkájuknak.

**Závoczky Éva –
MTVA Sajtó- és
Fotóarchívum
szerkesztő**

zsugorodott, ugyanakkor a rászorultsági elven adott – s az idők során különböző névvel illetett – szociális segély feltételei és összege is csökkent.

Így a közfoglalkoztatás deklarált értékteremtő munkát célzó funkciója mellett egyre erősödött a szociális ellátást helyettesítő funkciója is. A „segély helyett munkát” célkitűzés elsősorban a tevékenységre (mindenki dolgozzon, aki tud) és nem mindig az „értékteremtésre”, a munka eredményességére, hasznosságára, önbecsülést és önkifejezést biztosító funkciójára helyezi a hangsúlyt. Ez megmutatkozik a közfoglalkoztatottak javadalmazásában is.

A közfoglalkoztatási bér és a közfoglalkoztatási garantált bér megállapításáról szóló kormányrendelet módosítása szerint 2013-ban a szakképesítést és középfokú iskolai végzettséget nem igénylő munkakör betöltése és teljes munkaidő teljesítése esetén a havibér január 1-jétől bruttó 75 500 forint, a hetibér 17 385 forint, míg a napibér 3475 forint. A legalább középfokú iskolai végzettséget, illetve szakképesítést igénylő munkakör betöltése esetén a közfoglalkoztatottat megillető garantált közfoglalkoztatási bruttó bér – teljes munkaidő esetén – havi 96 800, heti 22 275 illetve napi 4455 forint. Ebből még a személyi jövedelemadó mellett a közfoglalkoztatottnak is kell járulékokat fizetnie. Így a közfoglalkoztatottak zöme nyolcórás munkája ellenértékeként havi 49 ezer forint körüli összeget kap. Ez a KSH által évente kiszámolt létminimumnak alig több mint fele.

2012-ben a teljes munkaidőben alkalmazásban állók átlagos havi bruttó keresete 223 000 forint volt. A vállalkozásoknál dolgozók átlagosan 233 700 a közszférában – a nem közfoglalkoztatás keretében – foglalkoztatottak 214 900 forintot kerestek. Ugyanakkor a közfoglalkoztatottak bruttó átlagkeresete 73 200 forint volt.

A kötet 4. fejezetében az elemzés az MTVA Archívuma számára dolgozó magasan képzett, zömében felsőfokú végzettségű közfoglalkoztatott, bemutatására vállalkozik. Esetükben a magas presztízsű „értékteremtő” munka és a „költségkímélő” közfeladat-ellátás ellentmondásos helyzete is megvilágításra kerül. Demográfiai jellemzőik, közfoglalkoztatáshoz vezető munkatörténetük mellett különös hangsúlyt kap „értékteremtő munkájuk” bemutatása, anyagi és nem anyagi elismerésük és mindezek lecsapódása, megélése az érintettek szemszögéből. Mintegy kontrollként a velük együtt dolgozó állandó alkalmazottak körére is kiterjedt a kérdőíves vizsgálat. A helyzet érzékletesebbé tétele, mélyebb összefüggéseinek megértése céljából mélyinterjúk is készültek.

Készítette Havasi Éva, 2013. március

3. Így éljük meg...
magunkról és a munkánkról
...42 beszélgetés

Baginé Pintér Liliann – aki több volt, mint titkárnő

A gimnáziumi érettségi után a Könnyűipari Műszaki Főiskolára mentem, a bőripari szakon végeztem két évet. A harmadik évben hónapokig feküdtem kórházban, veszélyeztetett terhes voltam. Nem maradt meg a gyermek, kimaradtam a suliból. Akkor ez nem látszott nagy bajnak, számos lehetőség volt. A Minőségi Cipőgyárban szalagvezetőként helyezkedtem el. Ott dolgoztam, amíg világra nem hoztam a gyermekemet. Elmentem gyesre. Közvetlen utána jött egy újabb gyerek, a két gyerekkel voltam otthon. 1988-1989-ben, amikor visszamentem volna a gyárba, már nem volt hová visszamenni.

A Helyközi Távbeszélő Igazgatóságon helyezkedtem el, de ha szükséges volt, a nemzetközi telefonközpontban is segítettem, mert orosz tagozatra jártam a Vörösmarty Gimnáziumban, és a főiskolán is az orosz volt a kötelező nyelv. Idegileg fárasztó volt a munka, 170 nő egy szobába zárva, még csak nem is könyöktávolságra egymástól. Ezt követően egy zöldségesben dolgoztam két évet, de a főnököm úgy döntött: neki férfi alkalmazott kell, mert az anyák vagy a gyerekeik mindig betegek. Egy ideig takarítottam egy cégnél. Aztán jött egy újabb, kicsit kései gyerek, majd a gyes és a gyet, mert amikor a gyes után vissza akartam menni dolgozni, a cég megszűnt. Ma már egyetlen cég sem létezik, ahol dolgoztam.

A férjem kovács, akkoriban jól keresett. Örült, hogy otthon vagyok, ellátom a gyerekeket, a gyerekek is örültek, mert nem kellett a napközis kosztot enniük. Amikor munkát kerestem, a hivatalban mindig azt mondták: Anyuka, magának van otthon három gyereke, maradjon csak nyugton. Senki sem számolta ki, hogy mire a legkisebb betölti a nyolcat, addigra negyvenéves leszek. Elvégeztem egy analitikus könyvelői tanfolyamot, hogy legyen szakma a kezemben. Közben a sógorom két gyereke állami gondozásba került volna, elvállaltuk őket. A három gyerekből így lett öt. További négy évvel kitolódott a gyet. Éreztem, hogy meglesz ennek a böjtje.

Amikor lejárt a gyet, rá kellett döbbernem, hogy 43 évesen a kutyának nem kellek. Végül a férjem főnöke vett fel munkafolyamat-programozónak. Jó fizetést kaptam, és nem kellett izgulnom, hogy rossz néven veszi, ha beteg a gyerek, mert neki ugyanolyan korú három gyereke volt. A nagyfiam leszerelt a katonáéktól, ő is ugyanoda jött dolgozni. Az ötödik év végén a cég likviditási helyzete megrendült.

Kiderült, hogy cukorbeteg vagyok. Kórházba kerültem. Közben egy befektető megvette az egész céget, és az adminisztratív dolgozókat lapátra tette. Arra jöttem ki a kórházból, hogy nincs állásom. A férjem és a nagyfiam is munka nélkül maradt. A szép jövedelemmel rendelkező családból egyik pillanatról a másikra így lett három munkanélküli, mellette még a gyerekek. A férjemet és a fiamat felvették egy munkahelyre, de én az elkövetkező öt évben nem találtam munkát.

Nem a pénztelenség viselt meg, hanem az, hogy nem kellek sehol. Azt éreztem, nyűg vagyok a társadalom nyakán, nyűg vagyok a férjem nyakán, hiszen az ő jövedelme is folyamatosan csökkent. Nem kellek senkinek, értéktelen vagyok. Megmondom őszintén, a munkanélkülieket automatikusan pszichológushoz küldeném. Mert ha ő nem is érzi, szüksége van rá. Tönkremegyünk bele, hogy nem kellünk. Negyvenévesen, ötvenévesen senkik vagyunk. Nekem még 14 évem van a nyugdíjig. Ha most nem kellek, kinek fogok kelleni hatvanévesen? A fiatalok ugyanúgy nem találhatnak munkát, mert nincs gyakorlatuk, és nem is lesz soha, ha nem veszik fel őket sehová dolgozni.

Öt évig voltam egy cég vezető adminisztrátora. Mindent nekem kellett intézni, az ajánlatkéréstől, a gyártatásig, a kiszállításig, a számlázásig. Most eljutottam oda, hogy a tapasztalatom, a tudásom nem kell senkinek. Takarítani is elmegyek, mosogatni is elmegyek, de oda sem kellek. Feketén se kellek a kutjának sem.

És akkor jött ez a lehetőség, a töredékéért annak, amennyiért évekkal ezelőtt hat órában dolgoztam. Mégis örülök, mert anyagilag nem vagyok kiszolgáltatva. Lelkileg muszáj, hogy elmenjek otthonról. Belegárgyulok abba, hogy otthon vagyok egész nap. Nekem nincs diplomám, de körülöttem több százan dolgoznak ezért a bérért egy-két diplomával, egy-két nyelvvizsgával. Tudom, hogy igenis hasznosak vagyunk a társadalomnak, de nem azért, mert szültünk egy-két-három gyereket, akik majd a mi nyugdíjunkat megtermelik. Nem szeretnénk, ha a gyerekeink fizetnék a mi nyugdíjunkat. Meg szeretnénk dolgozni a pénzünkért.

Koordinátorként dolgozom a Rádióban, én közvetítem a problémákat a főnökség felé. Nemcsak azt látom, hogy a munkafolyamatot végig kell csinálni, hanem azt is, hogy az emberek hogyan viszonyulnak hozzá. Nem mondom, hogy igazi rádiós munkát végzünk, de fontos munkát. Olyan dokumentumokkal dolgozunk, amelyek alapján a Rádió múltja kutathatóvá válik. Bárki megtudhatja, hogy a nyolcvanas években politikailag mit jelentett a rádiózás. A fiatal kommunikációs hallgatók pedig diplomamunkát írhatnak arról, milyen volt a negyvenes, ötvenes, hatvanas években a rádió, mit, hogyan, milyen

Úgy tapasztaltam, kezdetben elég negatívan fogadták őket a belső munkatársak, holott többségük olyan ember, aki önhibáján kívül, például csoportos leépítéssel került az utcára, de a közös munka során elült ez a rossz érzés.

**Permay Mária –
MTVA Zenei
Archívum, szerkesztő**

hangvétellel közvetített, milyen volt a műsorrend stb.

Örülünk ennek a lehetőségnek, de nem százszázalékos az örömünk. Van munkánk, mégis úgy érezzük, nem vagyunk igazán hasznosak. Félreértés ne essék, minket itt nagyon jól fogadtak, emberszámba vesznek. Persze tudok róla, hogy a szakszervezet kitört ellenünk, hogy miért kell minket felvenni, ha két-száz-akárhány dolgozót elküldenek. Azért megkérdezném azt a szakszervezeti vezetőt, hogy ezért a pénzért melyik elbocsátott kollégája végezné el azt a munkát, amit mi csinálunk.

Az MTVA-ban messzemenőig támogatnak minket. Lehetőségeink vannak, megtanulhatunk valamit, a tapasztalatainkat gazdagíthatjuk, fel is használhatjuk. Megengedik, hogy saját magunk alakítsuk a munkánkat, úgy, ahogy az nekünk jó. Ha esetleg sikerülne a hosszabbítás, és tovább maradhatnánk, boldogan maradnánk. De ha augusztus 14., akkor augusztus 14. Még annak is örülni fogok, mert tapasztalattal, lelki támasszal, sok minden egyébvel segítettek rajtunk. Higgye el, jó dolog közfoglalkoztatottnak lenni, mert van munkánk, és rossz dolog közfoglalkoztatottnak lenni, mert érezzük, hogy kicsit fonák a helyzet. Érezzük, hogy ennél többet érünk, ugyanakkor örülünk, hogy legalább ez van.

A közfoglalkoztatással kapcsolatban még egy gondolat. Meg kellene adni a lehetőséget, hogy akár a munkáltató, akár a munkavállaló legálisan, komoly indokkal megszüntethesse a munkaviszonyt. Úgy tapasztaltam, hogy komoly függetlenséértés vagy egyéb súlyos probléma kell ahhoz, hogy egy közfoglalkoztatottat el lehessen bocsátani. Pedig néha a munkáltatónak is azt kellene mondania a dolgozónak, hogy ne haragudj, kedves vagy, de erre a munkára nem vagy alkalmas. Keresünk neked más munkát. Én sem lennék mindenre alkalmas. Itt is találkoztam olyannal, aki emberileg vagy a hozzáállása miatt alkalmatlan arra, amire jelentkezett. Nincs sikerélménye, folyamatos kudarc az élete. Máskor meg a közfoglalkoztatottnak kellene azt mondania, hogy ilyen feltételekkel nem dolgozom nálad, de ezt nem teheti meg. Holott némelyik munkáltatónak nem ártana megtapasztalnia, hogy nem engedheti meg magának, amit csinál. Az, hogy megválnak egymástól, ne legyen szankcionálva, mert ha egy közfoglalkoztatott visszautasít egy munkát, annak feltehetően komoly indoka van.

Lejegyezte Bártfai László 2013. február 5-én.

Bakné Baji Gabriella – aki mindent megpróbál

1999-ben érettségiztem. A Testnevelési Egyetemen két évet végeztem el, de kiderült, fizetni kell. Nem tudtam fizetni.

2002-ben egy pesti alapítványhoz kerültem, néhány hónap alatt rájöttem: nem arra megy a pénz, amire gyűjtötték. Továbbálltam. 2003-tól a Vision Expressnél, két évig optikai eladó voltam. Közben a Magyar Üzletemberképző Akadémiára jártam, a szakvizsgát már nem tettem le. 2005-ben láttam, egy biztosító ügyfélszolgálatos munkatársat keres. Csodáltam a pénzügyi világot, mint egy kisgyerek. Mindent meg akartam tanulni. Az öreg nénikéknek is segítettem, mert átláttam, nem a tényeken, hanem a szóhasználaton múlik, fizetünk-e kártérítést. Egy év múlva közös megegyezéssel váltunk el. Úgy éreztem, az ügyfelekért dolgoznék, és nem a biztosítóért.

Végre egy alkuusz céghez kerültem. Fix fizetést kaptam, elkezdhettem önállóan is tevékenykedni. A cég költségén elvégeztem a Biztosítási Oktatási Intézet OKJ-s képzését. A saját autóm korábban eladtam, nem tudtam fenntartani. A munkámhoz szükségem volt gépkocsira, mert vidékre is kellett járnom. Így a cégtől „kaptam” egy, a nevemre vásárolt autót (persze devizahitelre): eddig 3 milliót fizettem ki az akkor 2 millióba kerülő kocsier, ami most 900 ezret sem ér.

2007-ben megint munkanélküli lettem. Az egyik legnagyobb brókerháznak is elküldtem az önéletrajzom, fölvettek. 2009-ben lányom született, utána gyesen voltam, de nem tétlenkedtem. A Multi-Level Marketing-et ismertem, megfogott, megtetszett, beleugrottam. Többet nem tenném! 2010 nyarán vissza akartam menni dolgozni. Nóri bölcsődébe került. A gyerek miatt nem kaptam alkalmazotti állást, főállású vállalkozó lettem. Megpróbáltam felépíteni a saját ügyfélköröm. Nagyon sok ügyfelem volt. A gondot az okozta, hogy a mások által elrontott ügyek helyrehozataláért senki sem fizetett. 2011 nyarán baleset ért. Még vállalkozó voltam, így elestem egy csomó munkától és pénztől is. Ekkor kezdődött az igazi anyagi csőd...

2011 végén egy biztosítótól kaptam vállalkozói megbízást, de egyre nehezebben ment a kötés. 2012 augusztusában kértem a főnökömet, keresnék egy nyolcórás munkát, mellette kötnék biztosításokat, mert semmi pénzünk nincs, és sokszor még ételt sem tudtam az asztalra tenni. A főnököm ezt nem akarta elfogadni. Rögtön megkaptam a felmondásom.

Hogyan tovább? Akkor még volt tévénk. Bekapcsoltam a reggeli műsort, az

A korosztályomból sokan talán szégyellik, hogy közfoglalkoztatottak. Szerintem nincsen benne semmi szégyellnivaló, semmilyen munkát nem kell szégyellni, mert amiért az ember megdolgozik, az becsülendő.

Benczi Krisztián – pályakezdő, aki már sok mindent csinált

Azért jöttem ide, mert nem akartam úgy járni, mint a barátaim többsége: elvégezték az egyetemet, otthon ülnek, állást keresnek, és közben nem csinálnak semmit. Én úgy voltam vele, hogy megpróbálom: lesz, ami lesz.

Czimbalek Szabolcs – építészmérnök

m1-et, ott hallottam, hogy az MTVA archivátorokat keres. Fogalmam sem volt, miről van szó, de éreztem, ez a megoldás lehet. A Munkaügyi Központban azt mondták, előbb le kell zárnom a vállalkozásom. Nehéz döntés volt, mert így az utólag befutó pénzekről is le kellett mondanom.

Amikor idekerültünk a tv-be, meglepődtem. Közfoglalkoztatottként érkeztem, aminek a társadalomban van egy „Jaj, ez a legalja!” íze. Állítólag az a szóbeszéd járta, hogy börtönből szabadultak jönnek ide, de én nem tapasztaltam ilyesmit. A tenyerükön hordoztak minket. Víták persze mindenhol vannak, nyisd ki az ablakot, csukd be az ablakot. De én csak jót tudok mondani az MTVA közfoglalkoztatotti programjáról.

Tavaly szeptember óta egy asztrológiai suliba is járok, szeretném végre megtudni, mi a céloom a Földön. A biztosító pedig ősszel küldött egy levelet, hogy fizessek nekik 475 ezer forintot, mert nem töltöttem ki a 12 hónapot. Végigbogarásztam a szerződést, valóban szerepel benne ez a kitétel.

A tévénél mindent izgalmas feladatként éltem meg. Az a dolgunk, hogy begépeljük a híradó kis kartonjait, kijavítsuk a helyesírási hibákat, illetve a jelenlegi szabályok szerint írjuk az országok, városok nevét. Az archiválás régen könyvtári rendszerben működött, ennek alapján találták meg az adott tekercshez tartozó hanganyagot. Amíg ide nem kerültem, nem tudtam, mit jelent a közfoglalkoztatás.

A heti fizetés miatt kiszolgáltatottak vagyunk. Minden befizetésnek megvan a határideje, de a heti bérből legfeljebb egy számlát lehet kifizetni. Mindig kölcsön kellett kérnem egy-két napra, hogy ne késsük le az óvodai határidőt. Az óvoda a legsúlyosabb, mert a gyerek ott kap ételt. Gondot okoz a szabadságként kivethető napok száma, kicsit furcsa, hogy idős-fiatal, gyermekes-gyermektelen ugyanannyi (kevés) szabit kap, de hát ez a törvény.

Már nem járok be a tv-be, nyolc hét múlva megjön a baba, elvileg májusi gyerek lesz. Nem tudom, hol leszek akkor.

Mindig látok kiutat. Az egészségügyben szeretnék dolgozni, ha a sors is úgy akarja, elvégeznék egy radiológus tanfolyamot, utána meg a szonográfusi szakasszisztensit. Persze majd meglátjuk, mit hoz az élet, addig még sok víz lefolyik a Dunán...

Lejegyezte Bártfai László 2013. március 8-án.

Barta László – egy fiatalember, aki nem szereti az egyhangúságot

A II. Rákóczi Ferenc Gimnáziumban érettségiztem 2009-ben. Nagyon jó iskola volt, rendes alapot kaptam az élethez. Az utolsó két évben szakirányú óráink is voltak, ahol félig angolul, félig magyarul az Európai Unióról sajátítottunk el ismereteket. Érettségi után sikeres középfokú nyelvvizsgát tettem. Nem értem el azt a pontszámot, hogy államilag finanszírozott közgazdasági képzésben vehessek részt, az ötödik helyen megjelölt Bánki Donát Műszaki Főiskola gépészmérnöki karára vettek fel. Rájöttem, nem nekem való, ott-hagytam. Néhány nap múlva felvettek egy négy féléves OKJ-s intézmény-be. Banki ügyintézői képzés volt, amit 2011-ben sikeresen be is fejeztem. Az utolsó félévben az OTP Bank pályázatot hirdetett. Ösztöndíjat kaptunk, és arról volt szó, hogy az iskola elvégzése után munkalehetőséget biztosítanak.

A felvételin ki kellett tölteni egy pszichológiai tesztet. A pszichológus a szakvéleményében azt írta rólam, hogy alacsony a monotóniatűrésem. A teszt többi részével – intelligenciateszt, személyiségteszt stb. – semmi gondom nem volt. Valahogy elakadt a dolog: a banktól sem kerestek, én sem erőltettem. Az ösztöndíjat nem kellett visszafizetnem, mert nem az én hibám miatt hiúsult meg az alkalmazásom.

2011-ben a Magyar Posta Zrt.-nél sikerült elhelyezkednem. A banki rész-legen kezdtem. A betanítás után három hétig államkötvényeket, kincstárje-gyeket értékesítettem, a komolyabb bankszámla- vagy hiteltermékekhez még nem volt meg a képzettségem. Elküldtek egy belső pénzügyi tanfolyamra, elvégeztem. A vezetés rövid idő múlva úgy döntött, hogy csekket fogok fel-venni. 2012 februárjában ültettek ki az ablakba, ami a monoton munkavégzés iskolapéldája. Napi 300-400 csekket vettem fel, hét órát ültem megszakítás nélkül a szá-mítógép előtt. Két hónapig bírtam, május végén közös megegyezéssel jöttem el.

Elkezdtem állást keresni a neten. Sok-szor hívtak, de csaknem mindig jutalékalapú, teljesítményarányos értékesítést ajánlottak, amit nem szeretek. Júliusban regisztráltattam magam munkanélkü-liként. A Munkaügyi Központban tudtam meg, hogy az MTVA-nál van egy lehe-tőség. Szeptember elején jöttem ide, a Kunigunda útjára, először egy előadásra.

Rengeteg a munka, ez a tizenegy hónap csupán részben elég, akármennyi közfoglalkoztatottat lehetne nálunk alkalmazni.

Nagy Györgyi – MTVA Zenei Archívum, csoportvezető

Az archívumban dolgozunk: szöveget írunk be és digitálizálunk. Az eljövendő nemzedékek számára is lehetővé tesszük, hogy megismerjék múltjukat, történelmünket. Jelenleg időutazó vagyok, híradós anyagokat dolgozok fel a hatvanas-hetvenes évekből. A közmédia információs kincsesládája pótolhatatlan érték, ha az eredeti felvételek tönkremennek, az adatok elvesznek, bizonyos értelemben az én és a szüleim generációja is eltűnik.

Rajnai Éva – bölcsész, bohóc, újságíró

A Filmarchívumban dolgozom, egy különálló raktárban. Négyen vagyunk, két közfoglalkoztatott társammal, illetve egy raktárossal, aki megmondja, mit kell csinálni. Jelenleg leltározunk, rendezzük az anyagot, mert amikor az új székházba költözött az MTVA, a több tízezer filmtekercs rendszerezett pakolására nem maradt sok idő. A pozitív kópiák raktárában – a negatívokat és a pozitívokat külön tárolják – a leltári számot figyelembe véve állítjuk helyre a sorrendet, a leselejtezett filmszalagok dobozának helyét pedig felszabadítjuk. A raktárban 10-11 fok van. Munkavédelmi kabátot is kaptunk, de legtöbbször egy pulcsiban is ki lehet bírni.

Mivel egyelőre otthon élek, nem magamat tartom el, kedvezőbb helyzetben vagyok, mint néhány társam. A szüleim tudnak anyagilag támogatni. Ha tehetném, szívesen maradnék még egy évet, mert tetszik a munka. Később a

tanulmányaimat is szeretném folytatni, jó volna közgazdasági, kereskedelmi vagy logisztikai diplomát szerezni. A neten megnézem a szokásos weboldalakokat, de amióta itt vagyok, nem mentem állásinterjúra. Titkon bízom abban, hogy meghosszabbítják a szerződéseket, hiszen rengeteg munka van még, de azt még nem tudni, mi végezzük-e el, vagy egy új turnus.

Az itteni munka legfeljebb annyiban kellemetlen, hogy szerény bért kapunk. Ha szeretnék önálló életet kezdeni vagy elköltözni otthonról, akkor állás után kell néznem, hiszen egy átlagos albérletben csak 160-180 ezer forintból tudnék megélni. Az itt fizetendő reális összeg – tekintve, hogy nem vagyunk túlhajszolva, mint egy gyári munkás, vagy ha a postát veszem alapul, mint egy csekkfelvevő – 90-100 ezer forint volna.

Lejegyezte Bártfai László 2013. február 14-én.

Benczi Krisztián – pályakezdő, aki már sok mindent csinált

Pályakezdőként kerültem ide, a Rádióba. Öt éve foglalkozom fotózással, modell- és tárgyfotózással, illetve alkalmazott grafikával. Egy-két alkalmi munkám is adódott, de komolyabb megrendelés nem. A Teleki Blanka Közgazdasági Szakközépiskolát végeztem el. Szakérettségivel is rendelkezem közgazdaságtan–marketingismeretek tantárgyból, valamint középfokú angol nyelvvizsgával és ECDL-vizsgával. Középiskola után, 2009-ben a Budapesti Kommunikációs és Üzleti Főiskolára felvételiztem kommunikáció és médiatudomány szakra. Éppen akkor emelték a felvételi ponthatárokat, nem jutottam be.

Úgy éreztem, kellene egy kis idő, hogy eldöntsem, mit is szeretnék pontosan. Akkoriban volt egy családi vállalkozásunk a vendéglátóiparban. Mindenben segítettem, amiben szükség volt rám. Részt vettem az irodai háttérmunkában, a marketingben, a reklámban, fotóztam, a szóróanyagokat én csináltam, a konyhában is tevékenykedtem. Egy-másfél évig tartott. Aztán kisebb műtéten estem át.

2011-ben, amikor az egészségi állapotom már megengedte, belevetettem magam az álláskeresésbe, de sikertelenül, mivel akkorára nőtt a munkanélküliség, hogy egy-egy állásinterjún százan vagy még többen is voltunk. Sokszor be sem hívtak, olyan választ is kaptam, hogy köszönik a jelentkezésem, minden nagyon jó volt, szimpatikus is voltam, de túlképzett vagyok. Ez volt a mélypont. Nem tudtam, mit tegyek a következő állásinterjún: a legjobb arcomat mutassam, vagy próbáljam a középutat hozni.

Amikor adódott ez a lehetőség, kaptam az alkalmon. Barátságosan, szinte családisan fogadtak. Mindenki kapott ajándékba egy „Isten hozott” csokoládét. A vezetőikkel is az első perctől közvetlenül beszélgetünk. A kottatárban lettem archívátor. Az a feladatunk, hogy a kották adatait felvezessük egy Excel táblába. A szerző, a szerzőtárs nevét, a mű címét, keletkezési idejét stb., így válik majd a számítógépen is kereshetővé a kotta. Az a cél, hogy olyan rendszer alakuljon ki, amelyben bárki elő tudja hívni az adatokat, illetve megtudhassa, a kotta éppen hol található. A munkafolyamatnak fontos fázisa a kották szkennelése. Most

Szerintem az nem jó, hogy minden közfoglalkoztatott egységesen ugyanannyi bért kap, miközben az egyik ember a raktárban ragasztja a cetliket, a másik az 1967-es híradót dolgozza fel képről képre. Nincs differenciálás, pedig lehetne.

Földi Krisztina – MTVA Sport- és hírchívtár, csoportvezető

már a szkennerek is megérkeztek. A lepedő nagyságú kottákhoz hatalmas méretű, speciális szkennert kellett beszerezni, ami nem lehetett egyszerű.

Fontos volna az is, hogy havonta egy összegben fizessék ki a bért. Ha bármi beüt, valami váratlan helyzet, akkor volna mihez nyúlni. Mindenki úgy gazdálkodna, ahogyan szeretne, de ez az aprózódás szétszaggatja a mindennapokat. A cafeteria-szolgáltatást is gyorsítanám, a fizetés összegét pedig növelném. Úgy gondolom, 90-100 ezer forint nettó körül van az az összeg, amiből szerényen, de meg lehet élni, a számlákat be lehet fizetni.

Az jó, hogy információt cserélünk, emberek között vagyunk, egyeseknek szakmailag is előrelépés, mert újat látnak, és legalább nem otthon tespednek. A huzamos egyedüllét senkinek sem használ, és itt az ember már-már hasznosnak érzi magát.

Szűcs Béla – távközlési üzemmérnök 23 évig a Telekomnál és elődjénél

Sokan még csak nem is hallottak a közfoglalkoztatásról. A korosztályomból talán sokan szégyellik, hogy közfoglalkoztatottak. Szerintem nincsen benne semmi szégyellnivaló, semmilyen munkát nem kell szégyellni, mert amiért az ember megdolgozik, az becsülendő. A közfoglalkoztatást általában összekeverik a közalkalmazotti besorolással is és a közmunkával is.

Borzasztó nagy a tájékozatlanság ezen a téren, de nem is csodálom. Mióta állandó délutános vagyok, ritkán nézek híradót, de amíg néztem, alig hallottam valamit a közfoglalkoztatásról.

Ahogy én látom, mindannyian szeretnék, ha ez a munka folytatódna. Én is maradnék még egy esztendeig. Amíg nem találok olyan munkát, amihez jobban értek, többet fizet, és előrelépésnek is tartanám, addig ez nagyon jó dolog. Az sem mindegy, hogy úgy keres valaki munkát, hogy nem tudja, mi lesz holnap, mert nincs bevétele, vagy van egy ugyan döcögős, de fix bevétele, és rendes emberek között dolgozik. Ráadásul sok mindent tanultam itt.

Mivel ezek a tapasztalatok az önéletrajzunkba is bekerülnek, egy pályakezdőnek az álláskeresőben is segíthetnek. Az idősebb kollégák közül sokan a nyugdíjig itt maradnának. Az én helyzetem azonban más, huszonhárom éves pályakezdő fiatal vagyok. Építgetnem kell a karrierem, de azt gondolom, indulásnak ez tökéletes volt. Ha tíz-húsz év múlva visszagondolok majd erre az időszakra, az itt végzett munkára, csak kellemes emlékeim lesznek.

Lejegyezte Bártfai László 2013. február 7-én.

Bendegúz – MTVA Sajtó- és Fotóarchívum, szerkesztő

A „projekt” egyik részének a betanítását, összefogását, ellenőrzését végzem a közfoglalkoztatottak esetében egy adott szakterületen. Ez a betanítás megfelelő körülmények között, például ha új állandó munkatárs lép be, több hétfig, több hónapig tart. Gyakorlatilag azt lehet mondani, hogy ez a több mint tizenöt ember, akit közelebbről ismerek, olyan speciális területre került, amihez régebben általában nem értettek, még ha rokon szakterületen szereztek is képzettséget, de most ezen a területen is gyakorlatot szereztek. Ez valóban pozitív, csak kérdés, hogy mennyire értékelik ők is pozitívnak? Azt gondolom, hogy abban a fura helyzetben lehetnek, hogy érzik, értelmes munkát végeznek. Tudják is, hogy értelmes és hasznos is a munkájuk, gyakran mégis olyan megítéléssel szembesülnek, hogy kik ezek, és miért vannak itt. Tehát furcsa ez. Ha valaki közmunkás, akkor félek, az eléggé rányomja a bélyegét a megítélésére, aminek következtében az illető hangulata sem lesz kiegyensúlyozott. Ez a lelkiállapot sajnos a munkára is kihathat. De azt gondolom, hogy ez is hullámozó. Ők nem nagyon választhattak mást, bár igaz, hogy jó és értelmes munkát végeznek. Ami pozitívum az ő számukra, hogy kvázi tanultak egy új szakmát. Ennek ellenére én be sem vezettem volna, ki sem találtam volna ezt az egészet.

Ha javíthatnék valamit rajta, fölvenném őket főállásba. De mit lehetne javítani azon, aminek nem kellene létezni? Az, hogy ez a program létezik, az már így van, ennek egy szegmense, ami itt nálunk van, és ez szerencsére jól működik. De ez így nem tartható. Extrém a munkaidejük, 6-tól 2-ig és 2-től 10-ig dolgoznak, nem is váltóban, hanem fixen, ez is fokozza a kiszolgáltatottság érzését, ami különben is megvan bennük. Rákényszerülnek arra, hogy ezt csinálják. A rendszer pedig kiveszi belőlük azt a hasznót, amiért többet is fizethetne. Azt hasznosnak találom, hogy van fedél a fejük fölött, értelmes munkát csinálnak, és közben is tudnak munkát keresni. Páran már találtak is. Továbbá az is jó benne, ami megint nagyon speciális, a Sajtó- és Fotóarchívumra vonatkozó dolog, hogy a történelem valódi szeletével ismerkednek meg. Tehát fogják azt a 60 éves filmet, amelyet 60 évvel ezelőtt a fotós megfogott és belerakta a

Amikor azt is elmondták, mit kellene csinálnom, akkor úgy éreztem, végre egy olyan munka, ami valóban érdekel. Kivártam a soromat, én voltam a századik, aki bement az interjúra. Most pedig itt vagyok. Sikerült, beválasztottak, nagyon örülök, mert lelkileg is kezdtem megzuhanni.

**Korondiné Liebhardt Noémi – hivatása
a szociálpedagógia, kedvtelése az éneklés**

gépébe, és ebből ők csinálnak felhasználható értéket. Ez egy nagyon-nagyon szép és értelmes dolog. Ezért mondjuk, hogy nagyon hasznos. Ezért örülünk nekik, hogy hú, de jó, hogy vannak. És ezért adunk nekik kb. 60 ezer forintot. Hát itt az óriási ellentét.

Visszatérve a legfontosabb dologra, hogy ez hasznos-e. Azt gondolom, hogy igen. Ez egy jó konstrukció? Nem. Téves. Mert annak, akinek ezt el kell

viselnie, annak nem jó. Úgy tűnhet, hogy jó, mert valóban tanult valamit, de azzal, hogy ebbe belekényszerült, attól nem jó. Innen nevezhető az egész segítségnek is, mégiscsak segítünk rajtuk, de nem tartom ezt az egészet akkora sikertörténetnek, hogy így kéne folytatni. Szerintem hasonló emelt szintű projekteket kellene továbbra is csinálni. De azok, akik egy ilyen körbe már bekerültek, legalább azon a szinten a lehető legjobb egyéb szociális támogatást kapják meg. Olyanokra gondolok, mint gyermekne-

velési támogatás, bérlet, étkezési utalvány stb. Mert akkor valamivel kompenzálnánk azt a hasznót, amit ők adnak. Ezek a juttatások ugyanis állami pénzek, és akkor az, hogy egy ilyen kiemelt projektben dolgoznak, egyensúlyba hozható azzal, hogy megfelelő szociális juttatásban is részesülnek.

Magával a közmunkával az a bajom, hogy irányított, túlszabályozott, de nem eléggé támogatott emberi oldalról. Azt gondolom, nekünk kifejezetten szerencse, hogy ebben a szegletben itt ez a néhány ember – nem az egész Sajtó- és Fotóarchívumról beszélek, hanem csak azokról, akiket én ismerek –, ez a tíz, maximum húsz ember hasznos munkát végez. Ettől mi negyvenen boldogok vagyunk, de az egész problémának nem ez a megoldása, azt hiszem.

Lejegyezte Orbók Ákos 2013. február 26-án.

*Ha arról az oldalukról közelítjük meg,
hogy a nullához képest kapnak valamennyit,
ami életmentő is lehet, úgy van értelme.
De amennyi fizetést kapnak egy ilyen munkáért,
az azért elég kevés.*

**Kemény Viktor – MTVA sportarchívum,
főmunkatárs**

Czimbalek Szabolcs - építészmérnök

Gyerekkoromban Budapesten laktunk, aztán vidékre költöztünk, vissza a nagyszüleimhez, egyébként ott is születtem, Somogy megyében, Nagyatádon. 2006-ban a legközelebbi egyetemi diákvárosban, a Pécsi Tudományegyetem Pollack Mihály Műszaki Karán kezdtem meg tanulmányaimat, építészmérnöknek készültem. Nappalis voltam, de munkát vállaltam, hogy a szüleimről levegyem a terhet. A fővárosban is az építőiparban kerestem állást, egy tervező-kivitelező cég száz ember közül engem választott ki. Projektkoordinálást, nagy ritkán műszaki vezetést, anyagbeszerzést, előkészítési munkákat csináltam. Egy évig sem dolgoztam ott. Az építőipar helyzetét mindenki ismeri: körbetarozások, rengeteg alvállalkozó, finanszírozási problémák. Nem bírtam elviselni, hogy napi 11-12 órát dolgozom, enni is alig van időm, de több hónapot csúszik a fizetésem.

Szakdolgozatomban egy épület kiviteli tervét készítettem el, de a fő témám a zöldtető, az újrahasznosított tető volt. A békásmegyeri Munkaügyi Központban tájékoztattak, hogy az MTVA archivátorokat keres.

Augusztusban kerültem ide, a Kunigunda útjára, a televíziós archívumba. Sok szépet hallottam az oktatáson az értékmegőrző programról: adunk valamit a társadalomnak, a digitalizálás megőrzi a régi anyagokat. Mivel a nagybátyám itt dolgozik, úgy gondoltam, ha bekerülök, esetleg vele is többet találkozhatok. Nekem az épület is tetszik, szakmai szemmel is nézem, vannak vele problémák, de összességében jó közérzetet biztosít. Az elején értek minket kedvezőtlen hatások. Szerintem nagyon sok régi munkatárs még most sem tudja, miért vagyunk itt. Az a szóbeszéd járta, hogy közmunkások vagyunk, és a börtönben letöltendő időt próbáljuk így kiváltani. A leépítések miatt sem örültek nekünk. Nem értek minket atrocitások, csak a hátunk mögött mondtak ezt-azt. Amióta viszont összeismerkedtünk a belsős kollégákkal, nagyon jól érezzük magunkat, barátságok is szövődtek.

Eredetileg digitalizálásra vettek föl, az 1 és 2 colos filmtekercseket kellett volna analóg formából digitális formába varázsolni, de erre még nincs lehetőség. A gondot a régi technológia okozza. A Sony valamikor sorozatban gyártotta a hatalmas olvasókat, de ma már csak megrendelésre készít ilyen berendezéseket. A gépek kezelését már megtanították nekünk, ha megérkeznek az alkatrészek, kezdhettük a munkát. Eddig főleg adatbázis-kezelés-

Talán meglepő, de munkakeresésem során jelentkeztem például a Dagály strandfürdőbe takarítónak. Azért utasítottak el, mert a főiskolai végzettségem bérfeszültséget okozott volna a dolgozók között.

**Petronella –
42 éves grafikus**

sel, leltározással foglalkoztam. A már nem használatos hordozókat éppúgy rendszerezzük, mint a jelenleg is használtakat. Fontos, hogy a leltár rendben legyen, mert annak alapján kezdődik majd a digitalizálás.

Azért jöttem ide, mert nem akartam úgy járni, mint a barátaim többsége: elvégezték az egyetemet, otthon ülnek, állást keresnek, és közben nem csinálnak semmit. Én úgy voltam vele, hogy megpróbálom: lesz, ami lesz. Hasznosnak tartom az itt végzett munkát, de nem azért tanultam sok évet, hogy adatbázist kezeljek. Szakmai szempontból sem maradnék itt még egy évet, és a fizetés is nagyon alacsony. Az építőiparban nem látom biztosítottnak a jövőmet, külföldre sem szeretnék menni. Lett volna rá lehetőségem, hogy Németországban és Hollandiában műszaki rajzokat készítek, de nem vállaltam. Az egyetem alatt még ERASMUS ösztöndíjra sem mentem ki, a jó tanulmányi átlagom miatt megtehettem volna, de nem akartam, pedig már 17 éves koromban megszereztem az C típusú középfokú angol nyelvvizsgát. Itt van a családom, a barátaim, én szeretek itthon élni.

Az államvizsgát idén januárban tettem le, friss diplomás építészmérnök vagyok, még tavaly jelentkeztem egy három és fél éves gazdaságinformatikai képzésre a Zsigmond Király Főiskolára. Fölvettek, még mielőtt az MTVA-ba kerültem. Az csak menet közben derült ki, hogy az itteni munka mellett tudok tanulni és órákra járni. A mérnöki képzettséget már megszereztem, ezért úgy gondoltam, hogy a közgazdász–mérnök szerencsés párosítás a jövőre nézve.

Sokan panaszkodnak, hogy kevés a fizetés, de hát a kormány, az állam legalább biztosított munkalehetőséget. Nyilván jobb, mint a semmi, én nem panaszkodom. Ráadásul a minimálbért is emelték, nem sokkal, de emelték. Annak, aki tanul, aki most indul el az életben, kedvező ez a lehetőség. Két főiskolára jártam, és még egy kis pénzt is kerestem közben – én így fogom fel.

Az elmúlt években szinte kizárólag a tanulmányaimmal foglalkoztam, pedig régebben zongoráztam, trombitáltam, sportoltam. A Pécsről Budapestre történő visszaköltözés is sok időt és pénzt emésztett fel. Rossz érzés, hogy albérletben élek, miközben Pécsen ott a lakásom. Szeretem Pécs-et, de ott még kevesebb a munkalehetőség, mint a fővárosban, ezért is költöztünk vissza Budapestre.

Leegyezte Bártfai László 2013. február 20-án.

Csenki Tibor – MTVA Szalag- és Felvételtár, szalagtáros

1976-ban érettségiztem, utána két évig hegedűt tanítottam. Közben felvételiztem a főiskolákra, de nem vettek fel. Szükségem volt valamilyen jövedelemre, a zongoratanárnőm szólta, hogy keresnek valakit a Magyar Rádió Szalag- és Felvételtárába. Idejöttem, itt ragadtam. A munkám eléggé sokszínű: adminisztráció, a munkatársak beosztásának elkészítése, a nyersanyagok beszerzése és persze a digitalizálás. Ez utóbbi a legfontosabb, ez igényli a legtöbb időt, mert adásba kerülő anyagokat digitalizálunk. Harminc-egynéhány év után is nagyon szeretem a munkámat, nagyon jól érzem magam a kollégáim körében. Mindig egy baráti társaság voltunk.

A közfoglalkoztatottakkal mi foglalkozunk, kiadjuk a feladataikat, kiszolgáljuk őket feldolgozandó anyaggal, hogy csinálhassák, amivel megbíztuk őket. A problémáikról nem sokat beszélgettünk. Akikkel én vagyok kapcsolatban, szerintem elég jól elvannak, ahogy látom, nincs gondjuk a munkával. Az emberek nem egyformák, tehát közöttük is vannak szimpatikus meg kevésbé szimpatikus emberek. Vannak, akik segítőkészek, buzgók, önállóak és progresszívek, de vannak, akik csak azt keresik, hogyan lehetne ellébecolni az időt.

Az egész eléggé fejtellenül indult. Ömlesztve kaptunk egy csomó új kollégát, akiknek az elején nem tudtunk feladatot adni, mert nem voltak meg a technikai feltételek. Nem ismertük a tudásukat, nem tudtuk, milyen emberek. Aztán kitaláltunk olyan feladatokat, amelyeket rájuk lehet bízni, és nekünk is jól jött, hogy megcsinálják. Az évek során rengeteg feladat halmozódott fel, amit idő hiányában sohasem tudtunk megcsinálni, mert a napi teendők mellett nem fért bele az életünkbe. Például rengeteg bakelitlemez gyűlt össze az adományozóktól, amiket nem volt időnk leltározva elraktározni. Csak gyűltek, gyűltek, és nem tudtunk velük foglalkozni. A közfoglalkoztatottak most beszámozzák és leltárba veszik a lemezeket. Tehát bekerülnek az állományba, mert eddig olyan volt, mintha nem is lettek volna nálunk. Ott van még a digitalizálás, ami olyan szalagon lévő műsorokat érint, amelyek nem konkrétan adásba mennek, de érdemes megmenteni őket az utókor számára. A felszámolandó raktártárakban rendet csináltattunk velük, az ott tárolt anyagokat pedig sikerült áthelyezni, rendszerezni. Mindez hasznos és szükséges munka.

Lejegyezte Orbók Ákos 2013. február 7-én.

A fiatalokat nem érinti annyira, de az idősebb korosztályt keményen érinti, hogy megnyirbálták a szabadságot. Ugye, 20 nap lett a 30-ból.

Szandiné Kertész Ibolya – aki úgy véli, az nyilatkozzon, aki ismeri a helyzetet

Damm Mária – aki mindig az esélyegyenlőség, a kisebbség ügyében dolgozott

Tizenhat évesen, 1979-ben férfitodrászként végeztem. A szakmában nem tudtam, illetve nem akartam elhelyezkedni. Úgy gondoltam, hogy az érettségit mindenképpen megszerzem. Az első munkahelyemen (1979–1984), a Licencia Találmányokat Értékesítő Vállalatnál adminisztrátorként a találmányok évdíját kellett angol és német nyelven számláznom, illetve nyilvántartásokat is vezettem. Támogatták a továbbtanulásom. Akkor kezdtem el estin a közgazdaságit, ahol később vállalati tervező, statisztikus és könyvelői végzettséget szereztem.

Öt év után szerettem volna váltani. Akkor mentem el a XXI. Kerületi Tanács VB-hez az egyesített bölcsődék vezetője mellé adminisztrátornak és titkárnőnek. A későbbiek során ügyintéző-titkárnőként dolgoztam mellette hét éven keresztül (1991-ig). A bölcsődei felvételek ügyintézése, ügyfélfogadás a statisztikák készítésétől a vezetőnő levelezésének előkészítésén át a levéltervezetek készítéséig, illetve dokumentációjáig terjedt a feladatom.

Ez idő alatt szülnem meg a fiamat, és amikor visszamentem gyesről, még két évet voltam az intézményvezető asszony mellett. Akkoriban voltak a nagyobb leépítések, és a vezetőnő azt mondta, hogy aki talál magának munkahelyet, azt támogatni fogja, mert nem lehet tudni, hogy a leépítések miképpen érintik majd ezt a területet. Egy állásajánlatot kaptam a SOTE-n 1991 elején. Először titkárnői teendőket, majd az iroda vezetését bízták rám. A számlaügyintézésről kezdve hozzám tartozott a SOTE gazdasági vezetésével való kapcsolattartás, a hétvégi rendezvények koordinációja, a diákmunkák nyilvántartása, ami kicsit már HR-es tevékenység volt. Mivel sűrűn váltakoztak a vezetők, egy idő után úgy gondoltam, váltanom kellene.

1993-ban visszamentem a csepeli önkormányzathoz, először a művelődési és oktatási bizottságnak, később az ügyrendi és jogi bizottságnak voltam a titkára, jegyzőkönyveket készítettem, előterjesztéseket készítettem elő, a jegyzőkönyveket dokumentáltam. Egy média ad-hoc bizottság is alakult, amelynek szintén titkára voltam. Csaknem négy évig voltam a Szervezési Irodán. Amikor a kilencvenes évek vége felé megalakultak a kisebbségi önkormányzatok, felkértek a kisebbségi koordinátori feladatkör ellátására, amit hat évig csináltam. Végül egyetlen kisebbségi koordinátorként nyolc kisebbségi

önkormányzat tartozott hozzám, ami rendkívül megterhelő volt. A vezetés úgy döntött: Esélyegyenlőségi Irodát hoz létre, amely nem csak a kisebbségi feladatokkal foglalkozik.

Az önkormányzatoknak akkoriban már esélyegyenlőségi tervet kellett készíteniük. Az irodán belül négyen láttuk el a kisebbségi és esélyegyenlőségi feladatkörrel kapcsolatos teendőket. Négy év után, egy ismételt átszervezést követően megszüntették az irodát. Engem az egészségügyi és szociális ágazat vezetője keresett meg, hogy közvetlen munkatársaként ágazati koordinátori feladatkört töltsék be mellette. A szociális és egészségügyi területhez kapcsolódva a Vöröskereszttel kellett folyamatos kapcsolatot tartanom. A hajléktalanszálló, a gyermekotthon feladatai ellátásának részbeni koordinációja is a munkakörömbé tartozott. Ezen belül az ellátási szerződések megkötése, ellenőrzése, a költségek leigazoltatása, a feladatok megvalósítása tartozott hozzám. A kisebbségi önkormányzatokkal kapcsolatosan az én feladatom maradt a képviselő-testületi előterjesztések elkészítése, ami az éves költségvetésüket érintette, illetve a Kábítószer Egyeztető Fórum újraindítása, az esélyegyenlőségi és antiszegregációs terv előkészítése, későbbi megvalósításának koordinációja.

Indultunk egy EU-s szociális rehabilitációs pályázaton. Sikeres volt: Csepelen felszámoltuk a környéken a kocsákat, létrehoztunk egy közösségi házat, ahová gyakrabban kezdtek járni tanácsért a környéken lakók. 2010-ben az új vezetés felkért arra, hogy a kommunikációval és a kisebbségi önkormányzatokkal foglalkozó alpolgármester úrnak nyújtsak szakmai segítséget. A Szervezési Irodán belül esélyegyenlőségi és kisebbségi referensi feladatkört láttam el, melynek keretében az alpolgármester urat szakmai anyagok elkészítésével, megbeszélések megszervezésével, adminisztrációjával kellett segítenem. Egy idő után ezt a feladatkört szakmai visszalépésnek tekintettem. Kaptam egy állásajánlatot, amely a XXI. kerületi Munkaügyi Központtól érkezett: a közfoglalkoztatottakkal kellett volna foglalkoznom, amihez volt pénzügyi végzettségem és humán szervezői egyetemi diplomám is, ezért gondoltak rám. Fölmondtam, majd 2011. március 21-én kiléptem. Rá két napra, március 23-án telefonáltak, hogy bocsánat, de mégsem tudnak felvenni. Innen datálódik a munkanélküliségem.

*Takarítani is elmegyek, mosogatni is elmegyek, de oda sem kellek. El tudja képzelni, milyen az, amikor feketén sem tudok elmenni dolgozni? Feketén se kellek a kutyának sem.
Egyáltalán nincs rám szükség.*

Baginé Pintér Liliann – aki több volt, mint titkárnő

2012 márciusától elkezdtem egy társadalombiztosítási és bérügyi szakelőadói OKJ-s képzést, melyet jeles eredménnyel be is fejeztem. A Munkaügyi Központban láttam a hirdetményt, hogy az MTVA embereket keres az archívumokba. Jelentkeztem, felvettek, novembertől vagyok itt. A Rádióba jelentkeztem, mert nagyon közel áll hozzám. Úgy fogadtak minket, mintha már régóta itt dolgoznánk. A feladatból adódóan elég sokat ülünk a számítógép-

nél. Többféle munka van. Az egyik a műsorborítékok dokumentálása, másolása, szkennelése, számítógépes ellenőrzése. Most éppen az országgyűlési jegyzőkönyvek tartalomjegyzékét vesszük föl, ezáltal kereshetővé tesszük az adatokat.

Ötvenévesen nem könnyű elhelyezkedni. A közelmúltban ugyan kaptam egy állásajánlatot. Nagyon örültek a szakmai tapasztalatomnak, mert nemcsak a közigazgatásban, hanem más területe-

ken is dolgoztam, de a fizetésről alkotott elgondolásaink gyökeresen eltértek egymástól. Azt mondták, csak középfokú végzettségnek megfelelő bért tudnak biztosítani, de én is a piacról élek, a lakástörlesztő-részletet is fizetni kell. A munkaadók számot vetettek azzal is, hogy ha valakinek magasabb végzettséggel középfokú bért ajánlanak, akkor előbb-utóbb konfliktus alakul ki, ezért alacsonyabb végzettségű munkatársakat alkalmaznak kevesebb bérért.

Honlapszerkesztéssel is foglalkozom, egy ezoterikus honlapot gondozok, középpontjában az angyali témával. Ahogy Paulo Coelho mondta: „Elég, ha az ember elhiszi, hogy léteznek angyalok, elég, ha szüksége van rá. És akkor megmutatkoznak, és ragyognak, mint a hajnal első fényei.” Ez a honlap nekem szívügyem. Már föltettem a festett képeimet is. Grafikákat is készítek. Boris Vallejo festményei mélyen megérintettek, nagyrészt az ő képeit ültetem át fekete-fehér grafikára. Mostanában kezdtem el ékszerkészítéssel foglalkozni. Életvezetési, egészségügyi, gasztronómiai kérdéseket is tárgyalok. Elég sokáig aikidóztam és kungfuztam, ezért a mozgás fontosságára is felhívom a figyelmet. Mindig megpróbálok kifejezési formát találni az érzéseimnek. Meglehetősen széles az érdeklődési köröm, novellákat is írok, de szerintem a főzés is alkotás. Imádok főzni, nem véletlenül van a honlapomon főzési tanácsadás, sőt saját receptek, mert mindegy, hogy az alkotás milyen területen nyilvánul meg, ha örömet okoz. Azt hiszem, a boldogság nem abban nyilvánul meg, hogy képes

Aztán értesítettek a Munkaügyi Központból.

Nagy szerencsém volt, mert előtte mindig ugyanazt mondták: „Munka nincs, segély van.” Nem kell hanyatt esni a végzettségemtől, de mégiscsak elvégeztem egy iskolát, ráadásul bármit elvállaltam volna.

Szőke András – hangmester

vagyok anyagi dolgokat megszerezni, hanem abban, hogy mit vagyok képes alkotni mások és persze a magam örömére.

A jelenlegi közfoglalkoztatottak igen nagy arányban rendelkeznek felsőfokú végzettséggel, én más területeken is alkalmaznám őket. Biztos vagyok benne, hogy a tudásukat – vannak köztünk tanárok, műszaki végzettséggel rendelkezők, irodalmárok, bölcsészek – a rádión vagy a tévén belül máshol is kamatoztathatnák. Megpróbálnék olyan feladatokat adni nekik, amitől teljesebbnek éreznék magukat. Számomra szakmailag visszalépés ez a feladatkör, bár itt tanultam meg Excel táblázattal dolgozni. Szkennelem sem tudtam, mert soha nem volt rá szükségem. Ugyan nem olyan feladatkört látok el, amelyet elképzelnék magamnak, de hasznosítható tudást is szereztem. Mindenben meg kell találni a jó dolgot, a fejlődési lehetőséget.

Amikor felvettek minket, elmondták, hogy ugyanolyan dolgozók vagyunk, mint a többiek, nincs megkülönböztetés. Mégis többen panaszkodtak arra, hogy másodrangúnak érzik magukat. Például a lassúbb ügyintézés érzékenyen érinti azokat, akiknek 60 ezer forintból kell megélniük. Sokunknak a bérletet is abból kell megvenni. A cafeteria is nagyon kényes kérdés. Nem tájékoztattak minket arról, mikorra lehet számítani rá. Mindenképp érdemes volna javítani a hivatali kommunikáción, mert a hatékony információnyújtás sok esetben indulatok gerjedését előzheti meg. Tudomásul kell venni, hogy a közfoglalkoztatottak lelke egy kicsit érzékenyebb, mert olyan élethelyzetekből jönnek, olyan érzelmi válságokat élnek, éltek meg, amiből nehéz fölállni. Sokan mégis képesek fölállni, azt mondják, hiába csak 60 ezer, amit keresek, de eljövök, mert dolgozni akarok, el akarok indulni egy új cél felé.

Nagy szükség van arra, hogy a közfoglalkoztatottak érezzék: szükség van rájuk. Nem azért foglalkoztatják őket, mert van egy feladat, amire ők is jók lesznek, hanem azért, mert éppen rájuk van szükség.

Lejegyezte Bártfai László 2013. február 5-én.

Fábrián Barbara – aki alig 50 kilósan mindig férfimunkát végzett, és most bérügyi szakelőadónak készül

A fémipari szakmát választottam. Apám okleveles fémcsiszoló volt, a bőrdíszművességet is kitanulta, én meg körötte sertepertéltem. 1992-ben végeztem a Bay Zoltán Elektronikai, Gépészeti Szakközépiskola és Szakmunkásképzőben, műszergyártó és karbantartó a végzettségem.

Gyakorlaton az MMG Automatikai Műveknél voltam a Szépvölgyi úton, ezután egy egyéni vállalkozóhoz kerültem. Tulajdonképpen az ő keze alatt tanultam meg az emberi koordinációt, és a szakmai tudásom is ott mélyítettem el. Rézből készült lakásfelszerelési cikkeket, főleg kilincseket készítettünk, de küszöböket, bútorvereteket is, fémcsiszolással, zsírtalanítással, lakkozással, összeszereléssel is foglalkoztunk. Naponta találkoztam az ügyfelekkel, nőként is megfelelttem az elvárásoknak.

Megmondom őszintén, én két órákor fölállok az archívumban, és megyek tovább dolgozni szabadúszó jelnyelvi tolmácsként, van olyan nap, hogy este 8-ig tolmácsolok. Nagyon nehéz és fárasztó így élni. Reggel 6-tól este 8-ig dolgozni. De így nem hatvanezerből kell megélni.. A három gyereket is nevelni kell, meg mosni rájuk, főzni, takarítani, tanulni velük. De amikor feljövök a Ferenciek terén a metróból, azt mondom: „Köszönöm, Jóisten, hogy van hová hazamennem, van hol laknom!”

Nagy Adrienne – diplomás gyógypedagógiai asszisztens és jelnyelvi tolmács

A főnököm azt mondta, hogy lát bennem, 19-20 éves lányban annyi ambíciót, hogy megtanítt erre-arra. A szakma rejtelseit nem kellett ellesnem, segítettek. Az iskolában is tanultam esztorgálni meg marni, de az más volt. Műhelyvezető lettem. A cég azonban profilt váltott, úgy gondoltam, kilenc év után váltok.

2004-ben egy multihoz kerültem. Teljesen más volt minden: rengeteg kolléga, élére vassal szabályok, improvizáció kizárva. ABS-t, azaz blokkolásgátló fékrendszert gyártottunk gépkocsikhoz. Úgy dolgoztam, mint a robot. Nem tudtam megbarátkozni a vassfégyelemmel.

Kilenc hónap múlva eljöttem, egy ismerősöm galvanműhelyébe mentem el. Bár borzasztóan veszélyes az egészségre, gondoltam, megpróbálom.

2006-ban ismét váltottam, kertész lettem, három hónap múlva már csoportvezető voltam. Bejártuk az országot, nagyobb bevásárlóközpontok parkjait tartottuk rendben. Mikor először ültem traktorra, nem sikerült beindítanom. Újra és újra mutatta a fiú, hogyan kell, végül rájöttünk: a 43 kilóm az oka. A munka- és balesetvédelem miatt súlyérzékelős mikrokap-

csolót építettek az ülésbe. Ha a vezető munka közben leesik a traktorról, a motor leáll, a traktor megáll, a kasza sem vág. A traktor csak akkor indult el, ha legalább 50 kg-nyi súlyt érzékelt. A hiányzó kilókat egy szerszámosládával pótoltam.

2009-ben eljöttem, nem bírtam egész télen a szabad levegőn. Megint egy multihoz kerültem, két hónap múlva kineveztek műszakvezetőnek. Repair-terület volt, karbantartás. Külföldről behozott telefonok, internetes modemek, számítógép-alkatrészek javításával foglalkoztunk. 2011-ben egy másik multihoz kerültem műszakvezetőnek, számítógépeket, laptopokat, érintőképernyős berendezéseket javítottunk. 2012-ben léptem ki, folyamatosan csökkent a létszám, már nem lehetett becsületesen elvégezni a munkát. Tavaly májusban léptem ki, az az igazság, hogy szerettem volna továbbtanulni. A multiknál nem lehet: nem tiltják, csak lehetetlenné teszik. Társadalombiztosítási és bérügyi szakelőadónak készülök, ami egyéves OKJ-s képzés, a megtakarított pénzünkből erre futotta. Nagy fába vágtam a fejszém, sűrűn változnak a törvények, de azért menni fog. Nyáron vizsgázom. Kihasználta a három hónapos munkanélkülit, és amikor lejárt, a Munkaügyi Hivatalban említették ezt a közfoglalkoztatási lehetőséget. Az égiek küldték ezt munkát, mert itt szombatonként nem kell dolgozni, és én akkor járok iskolába.

Augusztusban, az első körben érkeztem a televízióba. Régi felvételek adatait rögzítjük, egy Excel táblázatba felvezetjük, mikor készült, miről szól a műsor, ki szerepel benne, miről van szó. Az adatok így válnak kezelhetővé. Kedvesen fogadtak, aranyosak voltak. Láttam egy csomó híres embert, akik az én szememben sztárok vagy félistenek, mert a tévé előtt ülve én annak tekintem őket. A létszámcsökkentés miatt kicsit mégis rosszul érezzük magunkat. Engem nem ért sérelem, senki nem nézett rám csúnyán, mégis azt érezzük, hogy kitűrtük őket, bár tudom, hogy ők nem a mi helyünkön dolgoztak. Olyan ez, mint amikor az asszony egyik gyereke esernyőárus, a másik meg zöldséges. Az egyiknek esőt kíván, a másiknak meg napfényt.

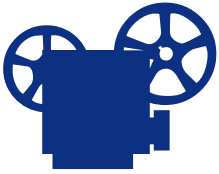
Különböző végzettségük van, például kohómérnök, elektroműszerész, magyartanár, ugyanolyan könyvtáros, mint én, néprajzos, művészettörténész vagy szociológus.

Ezzel az ismeretekkel szerintem reménytelen, hogy a mai világban állást kapjanak.

Nagyon jó kihívás a közös munka a közfoglalkoztatottakkal, és sikerélményem van velük. A gondok mind gazdaságiak.

Menyhárt Veronika – MTVA Hangarchívum, kottatáros

Mivel évekig műszakvezető voltam, szigorú vagyok. Megmondom őszintén, itt is erősebben szelektálnék. A jelenlegi munkakörömbe sem vennék fel akárkit, hiszen minden munka az aláírásunk. Tisztában voltam azzal, hogy ha a tanulás miatt kilépek a munkahelyemről, kevesebb lesz a bevételem, de arra nem számítottam, hogy ilyen kevés. A reális összeg nettó 80-100 között volna. Nem szoktam ilyen keveset keresni, most mi mást tehetnék: ösztöndíjnak tekintem a fizetésem.

Már nem vagyok olyan bizakodó, mint pályakezdő koromban, 15-16 évvel ezelőtt. Műszerészként nem tudok elhelyezkedni, a nőknek a fémiparban nagyon magasra tették a mércét. Nehéz elhitéteni egy férfi főnökkel, hogy tudok annyit, mint ő, és a férfi kollégák is kevésbé toleránsak. Ha nyáron megkapom a bizonyítványom, már azelőtt osztani fogom az ön-életrajzomat, mielőtt megszáradt volna rajta a tinta. Mivel ismét pályakezdő leszek, nem gondolom, hogy bérügyesként azonnal talállok munkát, 5-10 éves gyakorlattal rendelkezőket keresnek, de azért megpróbálom.

Lejegyezte Bártfai László 2013. február 15-én.

A „közmunkának” még él a régi időkben gyökerező rossz megítélése, amikor a közmunkás utcát söpört, takarított, így róttá le a törvényes büntetését. Tudjuk, hogy közfoglalkoztatottnak lenni egy ideje egészen mást jelent.

Wirth Judit – MTVA Prózai Archívum, csoportvezető

Földi Krisztina – MTVA Sport- és Hírárchívum, csoportvezető

A közgazdasági szakközépiskola elvégzése után a Magyar Televízió posztájában kezdtem dolgozni, olyan munkahelynek tűnt, ami mellett tudtam készülni az egyetemi felvételre. Végül nem jutottam be az egyetemre, itt ragadtam. A postázó után gyártási területre kerültem, mert elvégeztem egy gyártásvezetői tanfolyamot. Majd a Televízióban felvételvezetőként, gyártásvezetőként, titkárnőként is kipróbálhattam magam. Nagy előny, hogy sok oldalról láttam a munkafolyamatokat.

A Sport- és Hírárchívumot másfél éve vezetem. Részt veszek a fejlesztésekben, elkészítem a beosztást, és figyelek a többiek munkájára. A vezetői döntésekben meghallgatom kollégáim véleményét.

A közfoglalkoztatottak érkezése senkit sem ért váratlanul. Jómagam már a tervezésben is részt vettem, hogy milyen munkafolyamatokban tudnánk itt foglalkoztatni őket. Az első csoport 2012. augusztusban, a második szeptemberben érkezett, ekkor 25 új kolléga került hozzánk az archívumba, és a betanításukért is én feleltem.

Az archiválás szabályait és az archiválási rendszerek, programok alkalmazását hónapokig kell gyakorolni ahhoz, hogy önállóan is tudja valaki csinálni. Amikor ide kerültem és betanultam, igyekeztem az archiválás minden fortélyát elsajátítani, és ezt a mai napig gyakorlom, beosztom magam, hogy a dolgozók szemszögéből is lássam az esetleges problémákat. A közfoglalkoztatott kollégák esetében arra törekedtem, hogy a betanulási időszak után önállóan tudják végezni a feladatukat. A híradós anyagok adatai kartonokon vannak, az új kollégák egy része ezeket másolja be egy számítógépes adatbázisba, néhányan ellenőrzik, kiegészítik, frissítik az adatokat. A Sport-archívumban dolgozók az elavult technikával rögzített szalagról másolják át újabb technikára a régi felvételeket. Természetesen ellenőrzöm őket, szűrőpróbaszerűen, és a heti munkavégzési riportokat is figyelem.

Fél éve tart a program, és nagyon eredményesnek tartom. Nekünk annyira kellett a segítség, mint egy falat kenyér, és még mindig, folyamatosan van munka. A híradósok a hírárchívumban a kartonbeírást a program végére, augusztusra befejezik, de a régi híradók feldolgozása és az adattisztítás félbemarad. Huszonöten kezdtek, most néhány hely megüresedett, néhányan

találtak munkát. Ez jó, az ő életük megoldódni látszik. Pillanatnyilag 19 közfoglalkoztatott munkatárssal dolgozom együtt, de még 20 embernek jutna hosszú távon munka.

Elégedett vagyok az itt dolgozók munkájával, magas színvonalon dolgoznak, ezt is várjuk el tőlük. Tisztában vagyok azzal, hogy jóval kevesebb fizetést kapnak közfoglalkoztatottként. Én ezt felháborítónak és igazságtalannak tartom,

mert semmivel sem csinálnak kevesebbet, mint a belsős munkatársak. Itt az MTVA-nál nem söprögetnek a közfoglalkoztatottak, de kérdés volt, hogy milyen munkát adjak nekik, hiszen mégsem kaphat hasonlót ahhoz, amit a másik osztálynál háromszor annyiért csinál a kolléga.

Szerintem az nem jó, hogy minden közfoglalkoztatott egységesen ugyanannyi bért kap, miközben az egyik ember a raktárban ragasztja a cetliket, a másik az 1967-es híradót dolgozza fel képről képre. Nincs differenciálás, pedig lehetne. Azt gondolom, az emberek nagy része nincs tisztában azzal, ki és hogyan végez közmunkát. Ha

a vágókép-archívumban közmunkásokról kell képet keresnem, akkor én is falazó vagy árkot ásó embereket találok. Azt végképp nem tudja senki, hogy van közmunka, ahol diplomásokat alkalmaznak, és ahol az elvárás is más.

Lejegyezte Túri Zsuzsa 2013. február 6-án.

Legutóbb decemberben voltam egy szakmai állásinterjún. Azt mondták, hogy nemsokára hívni fognak, hogy kell-e mennem a második körre. Azóta sem szóltak semmit, még csak egy e-mailt sem küldtek. Sajnos, ez az általános. Akkor most miért nem kellek?! – gondoltam. Hagyják az embereket lógni a levegőben. Ez nagyon nehéz így.

Korondiné Liebhardt Noémi – hivatása a szociálpedagógia, kedvtelése az éneklés

Grega Erzsébet Eszter – aki mindig könyvtáros vagy archivátor szeretett volna lenni

Miskolcon jártam általános iskolába. A szüleim, nagyszüleim irodalmi beállítottságú emberek voltak, úgyhogy már gyerekkoromban sokat olvastam. Aztán jött a középiskola Budapesten, orosz tagozaton, csak úgy faltam a könyveket. Érettségi után nem tanultam tovább.

1983-ban dolgozni kezdtem, végigjártam az klasszikusnak számító munkahelyeket, voltam SZTK-ügyintéző, bérelszámoló, könyvelő. Elköltöztem otthonról, mert a nagynénémet kellett istápolni. A nyolcvanas évek közepén belecsöppentem az életbe, eladó voltam egy bútorüzletben. Ezzel párhuzamosan elkezdődtek a felnőttkori problémák, a lakást fenn kell tartani, még ha csak bérlakás is, valahogyan fel kell újítani, de nem elég a pénz, másodállást kell vállalni. A vendéglátóiparba kerültem, amit nagyon megszerettem. A Kelt-Pesti Vendéglátó Vállalatnál dolgoztam. Akkoriban a kávé mellé még járt a víz, a sörnek hidegnek kellett lennie, és nem csak habnak.

1982-83-ban már érezni lehetett a változást. Akkor éppen a Szerszámgépgyárban voltam SZTK-ügyintéző. A KISZ-taggyűléseken állandóan elhangzott, hogy valamit másképpen kellene csinálni az országban, a fiatalokat jobban be kellene vonni a vérkeringésbe. Amikor bekövetkezett a nagy változás, éppen kint voltam Németországban. Felvetődött a kérdés, maradjak, ne maradjak? Hazajöttem, mert a két húgom akkor még kicsi volt.

1995-től kezdődött a mélyrepülés. Nem tudta az ember, hogy ha másnap bemegy dolgozni, lesz-e munkahelye. Vállalkozók mellé kerültem, elég sok mindent kipróbáltam, a vendéglátótól a fotózásig. Mindig próbáltam újítani, jobban csinálni a dolgokat. Gyakran meg is kaptam, hogy: „Ne viselkedj úgy, mintha a tiéd lenne a bolt!”

Közben volt egy párkapcsolatom, 1998-ban megszületett a fiam. A gyes után nem tudtam visszamenni a könyvesboltba, ahonnan szülés előtt eljöttem. Próbálkoztam mindenfelé, ami jött, elvállaltam. 2000 táján belebotlottam egy fiatalemberbe, aki a harmincas éveinek elején elég ambiciózus volt ahhoz, hogy adószakértőként dolgozzon. Mellette tanultam ki a könyvelést, ami egy darabig nagyon tetszett. Ahogy azonban két-három havonta követték egymást az adóváltozások, egyre kacifántosabb munkává vált. Amikor megszigorították az adószabályokat, ő is megpróbált szigorítani. Sok vállalkozó nem

értette meg, hogy az ő érdekük is, hogy nyomon követhető legyen a könyvelés. Több ügyfelünk elhagyta a vállalkozást.

2007-ben újra munkát kellett keresnem. Az adóhivatal ellenőrzési osztályára kerültem, de amit az adószakértői irodában tanultam, az mintha sok lett volna ide. Úgy éreztem, hogy az adóhivatal abból él, hogy büntet. Én viszont úgy éreztem, hogy azért vagyok ott, hogy segítek. Ennek egyenes következménye volt, hogy nem hosszabbították meg a munkaszerződésemet.

Kerestem, de nem találtam állást. 2008-ban munkalehetőség híján kapva kaptam az alkalmat, amikor hallottam, hogy a XIII. Kerületi Önkormányzat közmunkaprogramot szervez a magasabb iskolai végzettségűeknek. A közfoglalkoztatottakat óvodákban, általános iskolákban, gimnáziumokban helyezték el. Így kerültem a Berzsényi Dániel Gimnáziumba. Az első héten nem tudtak mit kezdeni velem, mert önkormányzati iskola lévén a gazdasági feladatokat már ellátta valaki. Az akkor éppen ott dolgozó könyvtáros kolléganővel kitaláltuk, hogy a leltárkönyvet

kellene gépre vinni. Ez a vezetőségnek is tetszett, mert régi probléma volt a keresés a könyvek között. Még egy OKJ-s tanfolyamra is beiskoláztak, a Széchenyi Könyvtár szervezett egy 10-11 hónapos könyvtári tanfolyamot. Az iskolában egy betegeskedő kolléganőt helyettesítettem, amikor ő három év múlva, 2012-ben meggyógyult, nekem mennem kellett.

Éppen ez a legnagyobb hibája a közmunkának, hogy még akkor sem maradhat az ember, ha szereti, amit csinál. A másik hibája pedig az, hogy ha a közfoglalkoztatottak ugyanannyit dolgoznak, mint a főállású munkavállalók, akkor miért nem kapják meg ugyanazokat a juttatásokat, mint a többiek. Gondolok itt a következőkre: túlóra, jutalom, prémium, ugyanannyi szabadság, mint a főállásúaknak. Gyakorlatilag langyos állóvízbe kerültünk. Az egyetlen előny, hogy nem segélyt kapunk, mégiscsak emberek között vagyunk, és értelmes munkát végzünk.

2011. december 31-ével az iskolában megszűnt a közfoglalkoztatás, és tíz hónapon keresztül hiába próbáltam munkát találni. Az a szerencsém, hogy a szüleim mindig tudtak spórolni – apu mind a mai napig dolgozik a nyugdíja

A közfoglalkoztatottak lelke egy kicsit érzékenyebb, mert olyan élethelyzetekből jönnek, olyan érzelmi válságokat élnek, éltek meg, amiből nehéz fölállni.

Az kell, hogy érezzék: szükség van rájuk.

Nem azért foglalkoztatják őket, mert van egy feladat, amire ők is jók lesznek, hanem azért, mert éppen rájuk van szükség.

Damm Mária – aki mindig az esélyegyenlőség, a kisebbség ügyében dolgozott

mellett: népitánc-oktató –, így segíteni tudtak rajtam szorult helyzetemben. Augusztusban a Munkaügyi Központban – bár addig nem közvetítették ki sehová – azt mondták, hogy az MTVA Archivuma embereket keres. Elhangzott a varázsszó: archívum. Aki fogott már a kezébe régi könyvet, az tudja, milyen képzeteket kelt ez a szó.

Jelentkeztem, de mindenféle szervezési akadály miatt csak novembertől tudtam kezdeni itt, a Rádióban. Elavult gépeken dolgozunk, időnként úgy lelassulnak, hogy két mondatot sem lehet egyvégtében beírni. A feladat összetett, változatos, ami számomra nagyon izgalmas. A nyolcvanas évek végét dolgozzuk fel. Aki azokban az években kezdett el dolgozni, azt tapasztalja a feldolgozás során – nyomon követve az akkori eseményeket –, hogy akkoriban sokkal több volt a kulturális műsor, és a politikai műsorokban is keményen rákérdeztek az aktuális eseményekre, változásokra.

Ha tehetném, maradnék még egy évet, de az igazság az, hogy ebből a pénzből nem lehet megélni, gyakorlatilag mindenki munkát keres, én is, de – megvallom őszintén – időnként ellustulok, mert érdekel az itt végzett munka. A csekkek viszont jönnek. Muszáj találnom valamit, ha mást nem, egy másodálást. Ha változtathatnék a közfoglalkoztatás jelenlegi rendjén, akkor tanfolyamokat szerveznék azoknak, akik úgy érzik, hogy fejlődniük kell, mert a munkájukhoz fontos a magasabb szintű tudás. A bérezési rendszeren is fontos volna változtatni, mert a jelenlegi törvény által szabályozott bérezés nem fedezi az alapvető megélhetést sem. A közfoglalkoztatás zsákutca jellegét megszüntetném, a legjobbakat kiemelném, főállásúvá tenném.

Lejegyezte Bártfai László 2013. február 7-én.

Gróf Ádám – MTVA Sajtó- és Fotóarchívum, szerkesztő

Fotószerkesztőként dolgozom az MTVA, régebben MTI Sajtó- és Fotóarchívumban már 13 éve. Mérnök informatikusnak tanulok mellette, csak a szakdolgozatom van még hátra. A fotóarchívumról szerettem volna írni, de ezt elég nehéz informatikai szempontból specifikusan meghatározni, esszé-jelleggel sokkal könnyebb lenne.

Az elmúlt hónapokban a sok részfeladat mellett a fő feladatomban az MTV Fotóarchívumából érkezett anyag feldolgozása, hogy kereshető legyen a későbbiekben. Ez nagy feladat, hiszen közel 1 millió fotónegatívról van szó. Sajnos rendezetlen formában kaptuk meg az egészet, és most próbáljuk beilleszteni a mi archívumunkba, amely 13 millió fotónegatívt tartalmaz.

Én a televízióból hozzánk került anyag feldolgozásának első lépését végzem. Szkennelem, majd retusálom a képeket, egyértelmű azonosítóval, file-névvel látom el őket, és beírom a hozzá tartozó alapszöveget. Sok képhez nem tartozik eredeti szöveg, így kutatni kell a tartalma után. Egy kollégám a hiányzó adatokat – például be nem azonosított személyeket és helyszíneket, esetenként a tv-produkciók rendezőit – kutatja és írja a feldolgozott képhez. Az ellenőrzés és a metaadatokkal történő ellátás után ezek a képek is abba az adatbázisba kerülnek, ahol az aktuális képeket is elhelyezzük. Végül a fotók kereshetővé válnak mindenki számára, ugyanis ez a célja ennek a munkának: az értékmegőrzés, az elérhetővé tétel és a kereshetőség biztosítása.

Jóban vagyok a közfoglalkoztatottakkal, gyakorlatilag mondhatom azt, hogy ők fogadtak be engem, mert úgy alakult, hogy abban a térben, ahol dolgozunk, én egyedül vagyok a régi kollégák közül, ők meg sokan. Nem volt semmi probléma eddig, elég jó viszonyt alakítottunk ki. Vannak akikkel úgymond haveri kapcsolatba is kerültem, velük sok mindenről szoktunk beszélgetni.

Igazából nem is kell nagyon mesélniük, mert én is látom ezt az egészet. A körülmények, a környezet itt, ahol együtt dolgozunk, jók. Szerintem, amit ők csinálnak az fontos munka, mert már sok éve tervezzük, csak nem volt rá belső kapacitásunk. A kollégák egy része ugyanis az 1950-es években készült MTI-fotók eredeti képszövegeit írja. Ha ez adatbázisba kerül, akkor nemcsak megőrizük ezeket az eredeti szövegeket – hiszen a több mint 60 éves, sokat használt szöveggönyvek már nagyon rossz állapotban vannak –, hanem könnyebben, pontosabban megtalálhatóak lesznek, ha adatbázisba kerülnek a hozzájuk tar-

tozó, még nem digitalizált képek is. A többiek az ötvenes évekből származó fotókat szkennelik és retusálják.

Szerintem elég jól belerázódtak ebbe a munkába. Az elején voltak problémák, informatikai gondok is, meg volt, aki kevésbé tudta az Excelt kezelni. Bár én nem vagyok kifejezetten beosztva hozzájuk, hogy valamilyen téren is ellenőrizsem a munkájukat, de gyakorlatilag közöttük ülök, így természetes volt, hogy hozzám fordultak először a gondjaikkal. Természetesen segítettem nekik, és szerintem ezért is kerültem elég jó kapcsolatba, mondhatni haverságba velük.

Ennek a programnak természetesen csak az itteni részét látom, és nem tudom, hogy tulajdonképpen mi a célja az egésznek. Az jó, hogy a munkanélküliek valamennyi pénzért itt normális körülmények között tudnak dolgozni. És nem rossz olyan szempontból sem, hogy ez mégis több pénz, mintha nem kapnának semmit, és az utcán lennének. Nem tudom, hogy arra mennyi energiát fordítanak, hogy ezeket az embereket visszavezessék a saját szakmájukba. Gondolom, az a cél, hogy munkához tudjanak jutni, és visszatérjenek a normális kerékvágásba. Mert ez mégiscsak egy ideiglenes megoldás, amiért ráadásul elég kevés pénzt kapnak. Itt vannak olyan emberek – bár nem tudok mindenkiről mindent, de vannak többen is –, akiknek több diplomája van, tanult emberek, biztos értékes tagjai lehetnének a társadalomnak. Szerintem a szakmájukba való visszakerülésük a legfontosabb cél.

Nem akarok globálisan véleményt alkotni a dologról, mert nem értek hozzá, és annyit nem foglalkoztam a témával. Amit itt látok: szerintem elég normálisan dolgozunk együtt. Gondolom, ez Juditnak is köszönhető, mert a szíven viseli a dolgaikat, és úgy gondolom, hogy mindent megkapnak annak érdekében, hogy a körülményekhez képest jól érezzék magukat. Ha több pénzt kapnának, akkor bizonyára jobb lenne, ha rajtam múlna, biztos több pénzt adnék. Ez egyértelmű, de ez nem rajtunk múlik. Természetesen mindenkinek minél több pénzt, fizetést kívánok, mert attól nekem nem lesz jobb, ha másnak kevesebb van.

Lejegyezte Orbók Ákos 2013. február 26-án.

*A Munkaügyi
Hivatalban említették
ezt a közfoglalkoztatási
lehetőséget.*

*Az égiek küldték ezt
munkát, mert itt
szombatonként nem
kell dolgozni, és én akkor
járok iskolába.*

***Fábián Barbara –
aki alig 50 kilósan
mindig férfi
munkát végzett,
s most bérügyi
szakelőadónak
készül***

Kemény Viktor – MTVA Sportarchívum, főmunkatárs

Eredetileg autószerelő technikumot végeztem, de soha nem szerettem, nem is érdekelt ez a szakma. A szüleim miatt végeztem el. Mindig is sportőrült voltam.

Aztán adódott egy lehetőség, a Népszava archívumába kerestek munkatársat, itt ugyan kultúrával foglalkoztam, de legalább közel kerültem egy szerkesztőséghez, ami nagyon érdekes volt. Amikor 1993-ban, megtudtam, hogy sportarchívumos állást hirdetnek, éltem a lehetőséggel, így kerültem az MTVA-hez. A munkám itt, a Sport részlegben négy fő részből áll: az egyik az archiváló feladat, amikor a napi sportműsorok – Sporthírek, Dunasport és a heti Tele-sport Magazin, Sportaréna –, illetve az MTVA élő sportközvetítések felvételeinek és stúdióműsorainak anyagait, továbbá a más televíziós társaságoktól vásárolt sportesemények anyagait archiváljuk. Ez azt jelenti, hogy metaadatokkal látjuk el az anyagokat, ezt követően már kereshetővé válnak számítógépen. Ezt hihetetlen gyorsasággal kell elkészíteni, hiszen hírműsor lévén napi felhasználásban újra és újra keresik a bejátszásokat. Továbbá az sem elhanyagolható szempont, hogy az archiválás után felszabaduló kazettákra újra dolgoznak. A jelentősebb sport-világeseeményeket általában teljes egészében el szoktuk rakni, de van, hogy részletesen csak évek múlva archiváljuk ezeket az anyagokat, mert kevés a kapacitásunk. Másik feladatunk a kiszolgálás, a Sportszerkesztőség, a Híradó szerkesztőség napi adásainak, a promóciós osztály napi kéréseinek teljesítése. Az MTVA egyéb belső produkcióinak kiszolgálása zárt rendszerben történik (azaz nem adjuk oda az archív kazettákat, csak kiírjuk az igényelt snitteket), legtöbbször szerkesztő nélkül, azaz sokszor csak nagyjából határozzák meg a kérést, nekünk kell eldöntenünk-kitalálnunk, hogy a megrendelő mit is akar valójában. A Kereskedelmi Irodán keresztül az összes külső sport témájú igényt is kiszolgáljuk, ha kell, megtekintést biztosítunk, ha kell, a kiírást végezzük el. A harmadik területünk a raktárosi feladat, az összes sport témájú archív felvétel tárolása, kiszállítása, beszállítása. Végül van a gyártási feladat támogatása, ami a nyersanyagok (Beta, XD, DV, Digi) kiadása-visszavétele az adott szerkesztőség forgatási és rögzítési igényei szerint. Munkalapok készítése és dokumentálása minden kiadásról, átírásról, szolgáltatásról.

A közfoglalkoztatási projekt indulásakor a főnökünk megkérdezte, hogy ha lenne lehetőség rá, igényelnénk-e segítséget. Mi azt mondtuk, hogy igen, mert

sok olyan munka van, amit a csökkent létszám miatt nem tudunk elvégezni. Mi diplomás embereket kerestünk. Pontosan nem tudom, milyen kiválasztási szempont alapján kerültek éppen ezek a kollégák hozzánk, volt-e olyan kritérium, hogy szeresse a sportot, illetve részt vette-e valamikor adatrögzítésben vagy -feltárásban. A kiválasztásban nem vettem részt. Amikor idekerültek, az elején nyilván foglalkozni kellett velük, de az én öt emberem, illetve hét, mert ketten még jöttek később, most már önállóan dolgozik. Úgy gondolom, hogy a napi rutinba belefért az oktatásuk. Kezdetben jobban lefoglaltak, de most csak akkor kell külön foglalkoznom velük, ha valami gond van. Akik velem dolgoznak, azokkal vagyok elégedve. A közfoglalkoztatottaknak több feladatuk van: adatrögzítés, feltárás, leltározás és adatbevitel. Az adatrögzítés tulajdonképpen az adatmigráció egyik előkészítő munkálata. Négyféle adatbázisban tároljuk jelenleg az egyesített MTVA Sportarchívum adatait, mindegyiket más programozási nyelven, különböző adatokat tartalmazó adatbázisban. Az 1989 előtti MTV-felvételeket egy ISIS nevű DOS-os adathalmazban. 1990–2010-ig egy belső nevén ŐR-féle, DBase felületű programban. A Duna Televíziótól érkezett felvételeket egy MS Excel adattáblában. 2010-től pedig a jelenleg futó browser alapú MTL III nevű rendszerben. Értelemszerű és célszerű volna, ha minden adatunk ugyanabban a halmazban lenne. A közmunkások egy része azzal foglalkozik, hogy az ŐR-féle rendszer adatait átfésülik, és az új MTL III program számára befogadhatóvá teszik a régi adatokat, tehát az MTL III értelmezésrendszere szerint alakítják át a régi adatokat. Ha tudják, saját kútforrásból, ha nem, akkor megnézik a felvételeket, és a szakajtó, illetve az internet segítségével kijavítják, kiegészítik őket. Egy további fő javítási feladatuk van még, a személynevek javítása. Az ŐR-féle adatbázis csak a családneveket kezelte! Az MTL III már teljes nevet kezel, így nagyon fontos ezek egységesítése, javítása. Főleg az azonos nevűek különválasztása. A feltárás: az ISIS-rendszerben található felvételek szinte teljes állománya régi, szalagos, elavult televíziós technikán van. Jelenleg is folyamatosan zajlik a col tekercsek Beta-ra mentése-átírása. A közmunkások másik része az átírt Beta-hordozókat ellenőrzi két fő feltétel alapján. Az első, hogy ténylegesen az van-e az átírason, amit az ISIS-rendszer sejteni enged. (Sajnos, néha előfordul, hogy az eredeti-

Ők ugyanúgy dolgoznak, ugyanúgy szükségük van a pihenésre, ugyanúgy be kell fizetniük a számlát, de ebből az összegből, ha valaki például egyedül tartja el a gyerekeit, képtelen rá.

Nagy Györgyi – MTVA Zenei Archívum, csoportvezető

*Szerencsésnek
mondhatom magam,
érdekes munkát
végezhetek itt, más
közfoglalkoztatottaknak
nehezebb munka jut.*

**Szandiné
Kertész Ibolya –
aki úgy véli, az
nyilatkozzon, aki
ismeri a helyzetet**

leg sport tartalmú col hordozót véletlenül törölték, és már más van rajta, mint amit vártunk, azaz nem sport.) Másodsorban pedig az új MTL III program számára befogadhatóvá teszik a régi adatokat. Minden esetben végignézik a felvételeket, és a szaksajtó, illetve az internet segítségével kijavítják vagy kiegészítik a róluk szóló információkat. Az adatbevitel: a feltárás során keletkezett adatokat azonnal rögzíti egy közmunkás kollegina az új MTL III rendszerben. Így a col átírása és feltárása után ezek a régi felvételek azonnal kereshetővé és elérhetővé válnak. Leltározás: A raktárban dolgozó kollégák több feladatot kaptak. Első lépésként egy egységes számozási rendszert kellett bevezetnünk. Másként számozták a hordozókat a Duna Televízióban, egészen másképp a TELESORT-nál. A kezdő feladatuk tehát az volt, hogy közel 10 ezer hordozót át kellett számozniuk. Manuális (kézi) matricaragasztással a kazetták tároló dobozára és felületére, az egységes két betű-öt szám formátumra (TS-00001-től TS-12200-ig). Jelenleg egy teljes leltáron dolgoznak, ami annyit tesz, hogy a most már egységes számozású kazettahalmazt teljesen átfésülik. Ellenőrzik, hogy megfelelnek-e a 4 adatbázisban fellelhető adatoknak, illetve azt tárják fel, hogy a már polcokon fekvő archív tekercsek közül mennyi az, ami esetleg egyáltalán nincs benne egyik programban sem. Mi az, amit még fel kell tárni. Arra nincs időm, hogy pontosan kövessem a napi teljesítményüket, nem tudom pontosan, hogy egy nap mekkora mennyiséget dolgoznak fel, mennyi fogyott el a feldolgozandóból. De nekem a minőség a fontos, nem a mennyiség.

Ez a közfoglalkoztatási koncepció, amit kitaláltak, így működik. Nem jó, hogy ennyi embernek szüksége van rá, de így működik. Ha arról az oldalról közelítjük meg, hogy a nullához képest kapnak valamennyit, ami életmentő is lehet, úgy van értelme. De amennyi fizetést kapnak egy ilyen munkáért, az azért elég kevés. A hozzáállásuk természetesen személyfüggő, nem a körülmények határozzák meg. Ez abból is látszik, hogy akiket ide kiválasztottak, akikkel én dolgozom, becsületesen végzik a munkájukat ennyiért is.

Lejegyezte Túri Zsuzsa és Orbók Ákos 2013. február 6-án.

Keszthelyi Zoltán – műszaki menedzser, aki most sporttal foglalkozhat

2002-ben érettségiztem Pilisvörösváron, a kéttannyelvű Friedrich Schiller Gimnázium és Szakközépiskolában. Utána még egy évet ott maradtam, hogy elvégezzek egy szintén kéttannyelvű OKJ-s tanfolyamot, középszintű marketing és reklámügyintézői vizsgát tettem. Utána jelentkeztem a Műszaki Főiskolára – most már Óbudai Egyetem –, és a Keleti Károly karon 2009-ben végeztem el a műszaki menedzser szakot. A képzés három és fél éves volt, de én hosszabb ideig tanultam, mert közben dolgoztam is.

Négy évig eladó voltam a Mammutban. Sportfelszereléseket árultam, főleg olyan cikkeket, amelyek a kosárlabdával kapcsolatosak. Szerettem, mert a kosárlabda a hobbim, amatőr olimpiát is nyertünk, amire persze büszke vagyok. Viszonylag új kezdeményezésről van szó. A megyét kisebb körzetekre osztják, képletes nevezési díjat is kell fizetni, és csak amatőr játékosok indulhatnak. Számos amatőr sporteseményt elront, hogy igazolt játékosok is indulnak, ami szöges ellentétben áll e rendezvények céljával: nem az eredmény a fontos, hanem az, hogy minél többen sportoljanak. Télen nem kosarazok, mert nem szeretek teremben játszani. Nyáron viszont összeverődnek a haverok, és folyamatosan játszunk.

2009 decemberében megszűnt a sportüzlet, és munkanélküli lettem. Elkezdtem munkát keresni, 2010-ben találtam is, az IBM-nél helyezkedtem el. A német ügyfelekkel kellett beszélnem telefonon. A nyelvtudásom megkopott, tíz év telt el a nyelvvizsgám óta. Nem bírtam a terhelést, és elégedetlen voltam magammal. Még a próbaidő alatt azt mondtam, hogy nem akarom folytatni, pedig – így visszatekintve – belejöttem volna. Kevés időt adtam magamnak, pedig kapcsolódott az érdeklődési körömhöz. Elég jól értek a számítástechnikához. Húsz éve, 1993 óta van számítógépem, és mindent magam tanultam meg.

Utána újra munkanélküli lettem. Másfél évig nem találtam semmit, pedig sok portálon regisztráltam, feltöltöttem az önéletrajzomat is. Nagyon kevés visszajelzés érkezett. Ahová behívtak, ott sem mindig írták meg, mi lett az eredmény. Úgy tudtam meg, hogy az MTVA közfoglalkoztatottakat keres archívatori munkára, hogy a szomszédom nézte a Balatoni Nyár című műsort. Szólt nekem, én pedig elmentem a Munkaügyi Központba, ahol azt mondták,

valóban van egy ilyen lehetőség. Jelentkeztem, kitöltöttem az űrlapot. A vizsgáztatók is el voltak képedve, hogy diplomás létemre nem találtam állást. Nem vigasztal, de sokan vannak hasonló helyzetben.

Szerencsémre a Sportarchívumba kerültem, néhányan kicsit kétkedve fogadtak minket, de hamar kiderült, hogy képben vagyunk. Látták, hogy nem

vagyunk analfabéták, odatesszük magunkat, és amit csinálunk, az jó, azzal nem kell többet foglalkozni. Régi sportkazetták megtekintése a feladatunk. Kincsekre lehet lelni. Bár kevés pénzt kapunk, de a munka élvezetes. Az interneten is utánanézek az adatoknak, tehát az agyamat is meg kell mozgatnom. Színes és érdekes anyagok a kilencvenes évekből vagy még régebbről: TeleSport-adások, sportközvetítések, világbajnokságok, olimpiák. Mi nem digitalizálunk, hanem adatfeltárást, adattisztítást végzünk.

A legnagyobb hibája a közmunkának, hogy még akkor sem maradhat ott az ember, ha szereti, amit csinál.

A másik hiba, hogy ha a közfoglalkoztatottak ugyanannyit dolgoznak, mint a főállású munkavállalók, akkor miért nem kapják meg ugyanazokat a juttatásokat, mint a többiek?

Gondolok itt: túlórára, jutalomra, ugyanannyi szabadságra.

Grega Erzsébet Eszter – aki mindig könyvtáros vagy archivátor szeretett volna lenni

Például beírjuk a meccs időpontját, helyszínét, a sportolók teljes nevét, mert sokszor csak a vezetéknev hangzik el, hogy tétmérkőzés vagy barátságos mérkőzés, ki szerezte a gólt. Szóval úgynevezett metaadatokat kell összeírunk. Már a kezdet kezdetén azt mondták: nem az a lényeg, hogy gyorsan csináljuk, hanem az, hogy minél pontosabban. Az adatok végül lehetővé teszik, hogy a kazetták tartalma gyorsan és egyértelműen legyen megtalálható. Rengeteg munka van még, augusztusig legfeljebb az anyag 20-30 százalékát dolgozzuk fel.

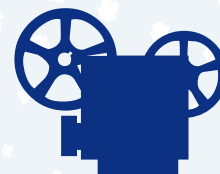
Ha maradhatnék még egy évet, maradnék. Nyilván örülnék, ha több pénzt kapnék kézhez, mert ez nagyon kevés, mégis maradnék, mert jól érzem magam, szeretem ezt a munkát. Jelenleg nem keresek munkát. Megvárom, lesz-e még egy év hosszabbítás. Ha kiderül, hogy nem lesz, akkor elkezdek keresni, de – megmondom őszintén – egyelőre nem foglalkoztam ezzel.

Ha lehetőségem nyílna rá, akkor olyan embereket alkalmaznék, akik tényleg hozzáértők, és szívből csinálják, a fizetést is emelném valamivel. Úgy gondolom, hogy az MTVA-nak is jó volna, meg azoknak a diplomásoknak is, akik nem találnak munkát. Egyeseknek kevesebb, másoknak több érzéke van a sporthoz, én viszont nagyon örülök, hogy ide kerültem. Ami pedig a fizetést illeti, szerintem már az is nagy segítség volna itt mindenkinek, hogy ha nettó 20

ezer forinttal többet kapnánk, ami még nem a csillagos ég, de azért elfogadható volna számomra. Én nem az a típusú ember vagyok, akinek olyan sok pénz kell, nem szeretnék menedzser lenni, aki huszonévesen szívinfarktust kap.

Az emberek általában keveset tudnak a közfoglalkoztatásról, ha szóba kerül, azt hiszik, hogy árkokat tisztítok az utcán, de néhány mondattal körvonalazom a helyzetet. A barátaim örülnek, hogy egyáltalán van munkám, mert néhányan hasonló cipőben járnak. A legjobb barátom is diplomás, és ő sem tud elhelyezkedni. A társaságom felének szerencséje volt, külföldön vállaltak munkát, vagy pedig még a válság előtt sikerült biztos állást szerezniük. Ha úgy alakulna, lehet, hogy én is elmennék külföldre. A társaság másik fele viszont, köztük én is, balszerencsés volt. Megszűnt a sportüzlet, ahol dolgoztam, pedig jó esélyeim voltak arra, hogy a belátható jövőben üzletvezető legyek. Most pedig borzasztóan nehéz elhelyezkedni.

Lejegyezte Bártfai László 2013. február 15-én.

Véleményem szerint egy pályakezdőnek javára válhat az itt eltöltött év. Munkatapasztalatot szerez és megtanulja, milyen dolgozni. Az iskola teljesen más, ott is helyt kell állni, de egy munkahelyen nagyobb a felelősség az emberen.

**Závoczky Éva – MTVA Sajtó- és Fotóarchívum,
szerkesztő**

Korondiné Liebhardt Noémi – hivatása a szociálpedagógia, kedvtelése az éneklés

Váci származású vagyok, a Pázmány Péter Katolikus Egyetemen szociálpedagógus szakon végeztem, 2008-ban. A diploma megszerzése után rögtön el tudtam helyezkedni. Gödön két évig családgondozó voltam az önkormányzat által fenntartott Gyermekjóléti Szolgálatnál és családsegítőnél.

Az alapellátáson belül gondoztuk a hátrányos helyzetű gyermekek családját, illetve a gyerekek problémáit próbáltuk feltárni. A jelzést, hogy gond van, az iskola, az orvos, a védőnő, a rendőrség küldi, de érkezhet a gyerektől vagy a családtagok közül bárkitől. A legtöbb esetben iskolából szólítanak fel minket hivatalos levélben, hogy menjünk ki egy családhoz. Ekkor megindul a gondozás. A kijelölt családgondozó rendszeres kapcsolatot tart a családdal, a gyerekekkel, aki bejár a gyermekjóléti szolgálati házba tanácsadásra, segítő beszélgetésre, attól függően, milyen problémája van. Korrepetálásra is van lehetősége. Ha súlyos a helyzet, akkor a családgondozónak azonnali védelembe vételi javaslatot kell tennie. A gyámhatósági osztályvezető ilyenkor közösen dolgozik az ügyön a családgondozóval.

Frissen végzettként rögtön az élet sűrűjébe kerültem, nehéz ügyek is kerültek hozzám, és helyt kellett állni. Még az is előfordult, hogy félttem. Amikor szakmát választottam egyben hivatást is választottam. Igazából az motivált, hogy a gyerek nem tehet arról, hová születik, és meg kell próbálnunk segíteni rajta, ha nagy bajba kerül. Megtanultam: ha bizalmat adunk egy gyereknek, hiszünk benne, akkor mindent el tudunk nála érni, hogy legyen ereje a változáshoz.

A határozott idejű szerződés lejártá után, illetve férjhez menésem után kerültem Budapestre. Nagyon sok szakmai állásinterjún vettem részt, többször is bejutottam az utolsó körbe, de sajnos mégsem sikerült. A több száz jelentkező közül mindig csak egyet vettek fel, sokszor ötvenen vagy százan is jelentkeztünk egy állásra. 2012 szeptemberében kezdtem el itt, a Sajtó- és Fotóarchívumban dolgozni, előtte csaknem két esztendeig nem volt munkám.

Amikor elmentem a munkanélküli hivatalba, eléem tettek egy papírt: az MTVA archivátort keres. Én kicsit hiszek a véletlenekben. Amikor elmondták, mit kellene csinálnom, úgy éreztem, ez olyan munka, ami valóban érdekel. Kivártam a soromat, én voltam a századik, aki bement az interjúra. Sikerült,

beválasztottak, nagyon örülök, mert lelkileg is kezdtem megzuhanni.

Tevékeny ember vagyok, több területen is mozgok, 2500 kg élelmiszert osztottunk szét ketten, nyári táborokat szerveztünk. 2003-ban alapítottunk egy együttest a barátaimmal, Apassionata néven. Az olasz szó jelentése: szenvedélyes, nagyon tüzes. Valóban élénk zenét játszunk, akár arab, akár spanyol zenét adunk elő, de indiai és magyar népzenei átdolgozásokat is játszunk. Az életformánk megváltozása miatt egyre kevesebbet lépünk fel. Van, aki külföldön alapított családot, van, aki Szegeden orvosként a PhD-jét írja, én Budapesten élek. Szavalóversenyeket is nyertem, magam is írok verseket, dalokat. Nyaranta a Váci Világi Vigalom keretén belül a nagyszínpadon is felléptem: Andrew Lloyd Webber musicaljéből, Az operaház fantomjából a Christine–Raoul duettben Christine szerepét alakítottam.

Visszatérve a jelenbe, úgy éreztem, hogy az MTVA Sajtó- és Fotóarchívumában minden szükséges információval elláttak. Az első pillanattól kezdve nagyon kedvesek voltak a közvetlen főnökeink. Szeretjük őket, könnyű velük dolgozni. Mindent megoszthatunk velük, bármi gondunk-bajunk van, úgy-hogy én jól érzem magam az itteni közösségben, kifejezetten szeretek ide jönni. Néhány szó itteni feladataimról: először beszkennek a képeket, aztán retusálnak. Ha elkészült egy kép, következünk mi, akik az eredeti szövegeket írjuk be az ötvenes évekbeli szöveggönyvekből. Ha ez megvan, akkor a képszövegező társaim a képen látható – kik, hol, mikor, mit tesznek – kérdésekre választ adó szöveget írnak, majd továbbküldik nekem indexelésre, ami voltaképpen kulcsszavazást jelent, és a visszakeresésben segít sokat. Így válnak kereshetővé a képek. Én még az ellenőrzésben is részt veszek.

Két műszakban dolgozunk, én reggel 6-ra járok. Nagyon nehéz a hajnali fölkelés. Ha javasolhatok valamit: jó volna reggel 8 órakor vagy legalább 7 órakor kezdeni a munkát. Sokszor beszélgettünk arról a többiekkel, hogy ezért a fizetésért 8 órát dolgozunk itt. Bizony sokan ebből a kis fizetésből próbálják még a gyereküket is eltartani. Nem is tudom, hogyan csinálják. Én könnyebb helyzetben vagyok. A reális összeg legalább 100 ezer forint nettó volna. Sokaknak alig jut pénzük élelemre. Társaink közül vannak olyanok, akiknek egy kicsit jobban megy, és megosztják velük a tegnapi főztjüket. Ezek komoly gondok, komoly nehézségek. Ezt leszámítva jól érezzük magunkat, tényleg örülünk, hogy itt lehetünk ebben az épületben, közfoglalkoztatottként ilyen jó körülmények között.

Az emberek igen kedvezőtlenül ítélik meg a közfoglalkoztatást, minket, közfoglalkoztatottakat. Olyan érzés, mintha valamilyen bűnt követtem volna el, azért kellene itt lennem. Hiába mondom el nekik a történetemet, a körülményeimet, hogy miért kerültem ilyen helyzetbe, nem mindig értik meg, én legalábbis így látom. Legutóbb decemberben voltam egy szakmai állásinterjún. Azt mondták, hogy nemsokára hívni fognak, hogy kell-e mennem a második körre. Azóta sem szóltak semmit, még csak egy e-mailt sem küldtek. Sajnos, ez az általános. Akkor most miért nem kellek?! Hagyják az embereket lógni a levegőben. Ez nagyon nehéz így.

Lejegyezte Bártfai László 2013. január 31-én.

Akik évek óta kétségbeesetten keresnek, de nem találnak munkát, egyenesen belekényszerülnek ebbe a programba, nem azért, mert nem jó munkaerők, hanem mert kevés a munkalehetőség, kivált értelmiségi állást nehéz találni. Pedig akiket itt megismertem, azoknak nagyon is van mit keresniük a munkaerőpiacon; a munkaadók örülhetnének, ha ilyen munkatársaik lennének.

**Wirth Judit – MTVA Prózai Archívum,
csoportvezető**

Krausz Katalin – eredendően kereskedelmi szakmunkás

A budapesti Szász Ferenc Iparcikk Kereskedelmi Szakmunkásképzőt végeztem el 1992-ben, ruházati cikkek és cipők eladását tanultuk. A kereskedelemben helyezkedtem el, első munkahelyem a Ruházati Bolt (RB), majd a Kleider Bauer volt. A Rákóczi úti férfiruha üzletben nagyon szerettem dolgozni. 1993-ban anyagilag kedvezőbb ajánlatot kaptam egy illatszerbolttól, ahol másfél évig voltam.

Akkoriban Pesthidegkúton éltem, megkeresett az egyik ismerősöm, hogy szeretné, ha az ő cégében dolgoznék. Kötött munkavédelmi kesztyűket gyártottunk és forgalmaztunk. Később festék- és színkeveréssel is foglalkoztunk, mert ez eleinte jövedelmező volt, majd épületprofilokat is forgalmaztunk: Franciaországból importáltunk lépcsőélvédőt, sarokélvédőt, miegyebet. Az épületprofilok és a munkavédelmi kesztyű végigkísérte azt a tizenöt évet, amit ennél a cégnél dolgoztam. Szerettem csinálni, egyszerre voltam ügyvezető asszisztens és boltvezető. Mivel egyedül voltam az üzletben, az alapanyag-beszerezéstől az árajánlatok készítésén, a megrendelések kezelésén át az áruk csomagolásáig minden rám hárult. Amikor a főnököm elment külföldre, akkor egyedül vittem az üzletet.

2007-ben ettől a cégből mentem szülni, három évig gyesen voltam a kisfiammal. Amikor vissza szerettem volna menni, a főnököm kerek perec közölte: tudhattam volna, hogy a gyerek vállalásával aláírtam a felmondásomat. Pedig úgy váltunk el, hogy visszavár. Az egyik barátnőm került a helyemre, ő váltott engem. Egy fél évig még otthon maradtam a gyerekekkel, 2011 januárjától kezdtem el munkát keresni, tíz nap alatt találtam is, a Deichmann Cipőkereskedelmi Kft.-nél helyezkedtem el a Bécsi úton. Tavaly júliusig dolgoztam ott, szerettem is csinálni, de a munkaidő-beosztás miatt el kellett jönnöm. Egyedülállóná váltam, egyedül nevelem a kisfiam.

Kerestem egy másik munkahelyet. Világéletemben úgy éreztem, hogy az ingatlanforgalmazás igazán nekem való. Nagyot tévedtem. Nem tudok valótlan állítani, nem vagyok képes lóvá tenni az embereket. A Munkaügyi Központban említették, hogy az MTVA archivátorokat keres. Hallottam, hogy a Kunigunda útjára is lehet jönni, azonnal döntöttem: ide kérem magam. Az augusztusi csapattal kerültem ide. Örültem, hogy végre más területre kerülök, mert 17 éves

Nekem egyetlen problémám van: egy évre szerződttették őket, augusztustól augusztusig, s a közfoglalkoztatottak közé óhatatlanul bekerültek olyanok is, akik nem ide valók. Nem alkalmasak rá idegileg, szellemileg. Szerintem ez a probléma elkerülhető lett volna, ha lett volna egy egyhónapos próbaidő, utána értékelni lehetett volna a munkájukat, és csak a megfelelő embereket felvenni.

Ress Gábor MTVA, Mozgóképek Archívum, főmunkatárs

korom óta a kereskedelemben dolgozom. Mivel egyedül nevelem a kisfiam, a jelenlegi munka leköti minden szabad energiámat.

Addig egy szót sem hallottam a közfoglalkoztatásról, és a fizetés, megmondom őszintén, meglepett, mert az érettségi alapfeltétel volt. Nem gondoltam, hogy 100 ezer fölött fogok keresni, de abban biztos voltam, hogy 80 nettót csak kézhez kapok. Ma összetenném a két kezem, ha 80-90 körül keresnék. Minden-

ki csalódott, mikor először kapta meg a borítékot, de ha az embernek nincs munkája, akkor nem ugíráshat. A kisfiammal abból kell megélnünk, amit itt keresek, meg a gyerektartásból, de az nagyon kevés, úgyhogy igazából ebből. Nagyon nehéz beosztani ezt a kis pénzt.

A másik gondom az, hogy gyakran beteg a kisfiam. Óvodás, a gyerekek ilyenkor esnek át a legtöbb betegségen. Ha beteg, azokra a napokra táppénzt kapok, iszonyatos küzdelem abból

kijönni. Mégis szívesen jövök ide, mert itt lakom a közelben, a Kaszásdűlői lakótelepen. A munkabeosztás kedvező számomra. Héttől háromig dolgozom, de ha kicsit kések, akkor tudok maradni fél négyig. A kisgyermekes szülőknek ez a munkabeosztás a lehető legjobb, ilyen munkahelyeket kellene biztosítani nekik. A cipőboltban gyakran egyvégtében hét napot dolgoztam, minden nap reggel nyolctól este fél tízig. Ezt még bébiszitterrel se lehetne megoldani, mert már óránként ezer forintot kérnek. Nagyon keveset keresünk, igenis számít a pénz, de nekem mégis az az elsődleges, hogy olyan legyen a munkaidő-beosztás, ami mellett meg tudom oldani a fiam nevelését. Utána jön az anyagi része, ami szintén fontos, hogy tudjak ételt venni, ki tudjam fizetni a számláimat. A legelső mégis az, hogy a fiam el tudjam vinni az óvodába, el tudjam hozni az óvodából. Reggel így is a konyhán adom le a gyereket, mert az óvoda még nem nyitott ki.

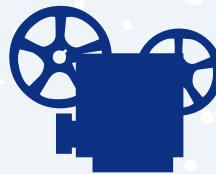
Az archívumban kedvesen fogadtak bennünket, amikor említettük, hogy a kazetták leltározásához jó volna egy kesztyű, egy óra múlva már hozták is. Öltözőszekrényt is kértünk, és egy hét múlva az is megoldódott. Idővel mindent megkaptunk. Az archívumon kívül viszont néha szembesültünk némi ellenszenvvel. A raktárban kazettákat leltározunk, azt ellenőrizzük, hogy egyáltalán megvannak-e, nem keveredtek-e másik tokba, és a tokon lévő szám

megegyezik-e a kazettán található számmal. A raktárak között is mozgatunk kazettákat, a raktáron belül pedig rendszerezzük, újrapakoljuk, összeírjuk a kazettákat. Az ismeretlen kazettákat átadjuk a megtekintős lányoknak, ők megtekintik, beszámozzák, mi pedig visszavisszük őket a raktárba. Nagyon szeretem ezt a munkát.

Ha változtathatnék a közfoglalkoztatás rendszerén, a fizetést mindenképpen megemelném. Lehet, hogy túl egyszerű ember vagyok, nincsenek nagy elvárásaim, de ha nem havi 60-70-et kapnék kézhez, hanem ilyen 80-90-et, akkor boldogabb lennék. A másik, ami szíven ütött, a szabadság. Harmincnyolc éves vagyok, van egy kisfiam, tehát ha állandó foglalkoztatott volnék, nekem 28 nap szabadság járna egy évben, az új rendelet értelmében viszont nekünk csak 20 nap jár. Egy kisgyerekekkel, akit egyedül nevelek, 20 nap nagyon kevés. Az óvoda nyáron 6 hétre bezár, mire megyek a 20 nappal? Legalább a gyerek után járó napokat adnák meg, ami csak 2 nap, de már az is segítség lenne.

Folyamatosan keresek munkát, mert augusztus közepén lejár a szerződésünk. Nagyon szeretnék maradni, még ennyi pénzért is, és más feladatokat is szívesen megtanulnék. Megmondom őszintén, aggódom, mi lesz augusztus 14. után. Sötét színekben látom a jövőmet. De nem szívesen mennék el addig, amíg itt lehetek, amíg kilátás van arra, hogy esetleg maradhatok. Az embereknek fogalmuk sincs arról, mi fán terem a közfoglalkoztatás, ahogy én se tudtam azelőtt. Nem tudják, miről van szó, csodálkoznak, hogyan lehet ebből megélni, de ha az én helyemben lennének, akkor megértenék, miért örülök még ennek is.

Lejegyezte Bártfai László 2013. február 13-án.

Külkereskedő – évtizedes tapasztalattal

Közgazdasági szakközépiskolában végeztem külker szakon, utána egy külkereskedelmi vállalathoz mentem dolgozni. Akkoriban számos állami nagyvállalat volt. Munka mellett végeztem el a Külkereskedelmi Főiskola áruforgalmi szakát. Angolból és németből a felsőfokú nyelvvizsgát is letettem. Tizenhét évig dolgoztam az első munkahelyemen. Textillel kereskedtünk, ruhagyártás, értékesítés, meg ami ezzel összefügg. Bejártam a világot, nagyon sokat utaztunk. Osztályvezetőként jöttem el onnan.

A nyolcvanas évek végétől egy ismerősöm magánvállalkozásában csináltam ugyanazt, amit korábban. Egyértelművé vált, hogy a textiles szakmának befellegzett. Kilencven-velahányban meg is szűnt a nagyvállalat, szétprivatizálták apró kis részekre. Aztán dolgoztam horgászcsikkokkal, műszaki cikkekkel, majd újra textillel. A rendszerváltás után elég gyorsan jöttek-mentek a kft.-k, tönkrementek, újra meg újra muszáj volt váltani.

Egy-két hónapot közbe-közbe is voltam munka nélkül, mert megválogatja az ember, hová megy el dolgozni, nem fogadja el az első ajánlatot. Abban az időben még lehetett válogatni. Több helyről is kaptam ajánlatot, abból választottam ki a legjobbat. Aztán egy idő után, ahogy idősebb lettem, egyre kevesebb lett az ajánlat. Az állásinterjúkon az első kérdés az, hogy hány éves. Onnantól kezdve érezni, már nem gondolják komolyan, néhány rutin kérdést még feltesznek, és gyorsan lezavarják az egészet. Végül azt mondják, majd jelentkezünk, de ahogy Thatcher asszony sem hívott fel soha, ők sem.

2012. január óta vagyok munka nélkül. Három hónapig kaptam azt a minimális, segélynek nevezett valamit. Még aki szakképzett, az sem talál magának három hónap alatt munkát. A Munkaügyi Központban voltam éppen, amikor azt mondta a hölgy, hogy kifejezetten diplomásokat keresnek. Ha már diplomásokat keresnek – mondtam –, az valami érdemi dolog lehet, nem hólapátolás vagy udvartakarítás. Elmentem a tájékoztatóra. Felvettek az MTVA-ba.

A zenei archívumban régi lemezeket digitalizálunk, a Komjáthy-műsorok anyagát, mindent, ami akkor elhangzott. Ezzel a közfoglalkoztatással, amit most végzek, az a baj, hogy a tevékenység nem készítet jelentősebb szellemi teljesítményre. Túl könnyen megy, nincs benne igazán kihívás. Azért nem tengünk-lengünk, dolgozunk, mint a güzü, de rutinból.

Nem kellene ennyi közmunkás, kevesebbrel többre mennének. Ha jobban

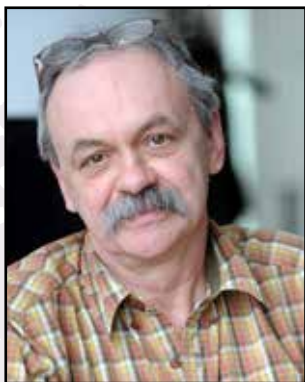
megfizetnék őket, a negyedük megcsinálná ugyanezt. Úgy látom, a közfoglalkoztatottak többre volnának képesek. Ezekben az emberekben szellemileg több van. Szerintem lenne itt más munka is, amit el tudnának látni. Rengeteg képzett ember van a környezetemben. Én csak csodálkozom. Ez az ember nem talál munkát? Az nem létezik. Mégis így van.

Meglehetősen sötétben látom a saját jövőmet. Ahová behívnak interjúra, oda elmegyek. Ha a feltételek kedvezőtlenek, akkor nem vállalom el. Manapság azonban már nem lehet válogatni. Siralmasan kevés az állás. Még interjúra is csak oda tud bejutni az ember, ahol van ismeretsége, de még az sem biztos. Nem keresik már az ötvenes éveiket taposó embereket, ez a korosztály le van írva. A multik eleve ki vannak zárva: sokat kellene fizetniük, mert 30-40 év gyakorlattal senki sem fog minimálbérért dolgozni nekik. A mi szakmánkban biztosan nem. A kis kft.-k minimálbéren jelentenének be, a többit zsebből fizetnék. Na, az nem hiányzik. Van bennem annyi tartás, hogy inkább becsületes úton. Nem mondom, hogy életem során nem kényszerültem belemenni ilyesmibe. Itt viszont csak akkor maradnék még egy évet, ha a kényszer vinne rá. Az emberek többsége abból indul ki, hogy a közfoglalkoztatottak nem tudnak semmit, nem értenek semmihez. Kapnak valami menedéket, mégiscsak legyen valamijük. Nincsenek igazán megbecsülve. Ezért sem akarom, hogy ez az interjú a nevemmel és a fényképpemmel jelenjen meg.

Tudom, hogy munkát kellene találnom, ez csak ideiglenes búvóhely, de nem sok esélyt látok arra, hogy az építőiparban – de már nem csak ott keresek munkát, hanem mindenütt – bárhol munkát találjak. Édesanyámmal és a 17 éves gimnazista testvéremmel élek együtt, így ebből a kis összegből is kőkeményen félre kell tenni családfenntartásra, ami már napi szinten vet fel problémákat. Hiába a széles érdeklődési kör és tudás, ha nincs lehetőség továbblépésre.

**Schindler Márk Gábor –
levelezős építész hallgató,
résztint családfenntartó**

Lejegyezte Bártfai László 2013. február 5-én.

Ligetfalvi György – népművelő, a Városliget történetének kutatója

Eredetileg szakács szerettem volna lenni, de nem sikerült. Az érettségi után, 1973-tól hét évig műszerészként dolgoztam a Radelkis Elektrokémiai Műszergyártó Ipari Szövetkezetnél. Ez talán életem legszebb időszaka. Jó emberekkel, jó kollégákkal voltam együtt. Néhány nemzetközi vásáron én képviseltem a szövetkezetet, sőt a magyar orvosi műszeripart is. Voltam Bulgáriában, Lengyelországban nemzetközi vásárokon, majdnem Pekingbe is kijutottam, de a sorkatonai szolgálat miatt a hadkiegészítő parancsnokság nem engedélyezte az utat. Aztán lehetőségem nyílt arra, hogy a Gép- és Felvonószerelő Vállalatnál üzemi népművelőként helyezkedjem el, egyelőre képesítés nélkül. Váltottam. Közben az egri Ho Si Minh Tanárképző Főiskola levelező tagozatán elvégeztem a pedagógia–népművelés szakot.

Néhány barátommal, kollégámmal kitaláltuk, hogy létrehozunk egy ifjúsági információs és tanácsadó irodát. Ez akkoriban új gondolat volt Magyarországon. Kifejezetten az ifjúságnak szóló, információt és mentálhigiénés, jogi és egyéb segítséget, tanácsot szolgáltató iroda volt. Csak később tudtuk meg, hogy Nyugat-Európában már rengeteg ilyen szervezet van. A keleti régióban az elsőt mi csináltuk meg Óbudán. Mivel elég sikeres volt, sok miniszteriális látogatónk volt. Aluljárókban, nagy forgalmú helyeken létesültek ezek az ifjúsági irodák.

Elcsábítottak a Budapesti Ifjúsági és Sporthivatalba, hogy szervezzem meg a fővárosi irodákat. Később sikerült elérni, hogy Magyarországot is meghívják a nemzetközi szervezetbe. Két vagy három alkalommal én képviseltem a magyar irodák hálózatát, akkor már volt vagy húsz. Akkoriban alakult meg az Állami Ifjúsági és Sporthivatal, áthívtak oda. Ott dolgoztam egészen a rendszerváltásig. Akkor megszűnt a Sporthivatal, minket pedig az utcára tettek. Elbocsátottak, mert a régi rendszer embere voltam a szemükben.

Három hónap szünet után a Petőfi Csarnokhoz kerültem. Először az információs központot vezettem, majd hét-nyolc évig a pályázatokat írtam, a web-lapot is én csináltam. A kezdetek kezdetétől foglalkozom az internettel, az első kulturális web-lapok egyikét is én csináltam. A PeCsa plakátjait, szórólapjait, hivatalos kiadványait rendszereztem, elkezdtem felépíteni a fotó- és plakátarchívumot is, mert hihetetlen mennyiségű anyag gyűlt össze az évek

alatt. 2011 szeptemberében, felszámolták a Petőfi Csarnokot működtető non-profit kft.-t. Mindenkit elbocsátottak, akkor lettem munkanélküli.

Egyszer felkértek: írjam meg a Petőfi Csarnok történetét. Így keveredtem bele a Városliget történetébe, úgy tíz évvel ezelőtt. Azóta másodállásban folyamatosan ennek kutatásával foglalkozom, számos helyről kértek fel anyagok írására, kiállítások szervezésére.

A magánéletem is összekapcsolódik a Városligettel. 58 éves vagyok, tősgyökeres VII. kerületi. Szerencsém a szerencsétlenségben, hogy, amikor a Petőfi Csarnokból el kellett jönnöm, az Állatkert keresett meg azzal, hogy 2012-ben lesz újranyitásának századik évfordulója, kussassak fel anyagokat, állítsak össze egy kiállítást. Ráadásul az állatkert egykori igazgatójának, Lendl Adolfnak is akkor volt kerek, 150 éves évfordulója. Különböző rádió- és tévéműsorokba is hívtak szakértőnek. Nemrégiben a Katolikus Rádió keresett meg bennünket a Műjégpályával kapcsolatban.

Kutatásaimat öt-hat éve a feleségemmel együtt csinálom. Úgy gondoltuk, lexikont állítunk össze, amelyben művészettörténet, kultúrtörténet is van. Jelenleg a 330. címszónál tartunk. Most éppen egy nagy Városliget-történeti kiállításon dolgozunk. Délelőtt azt csinálom, délután pedig itt dolgozom a fotóarchívumban. A kiállítás május 1-jén nyílik. A Városligeti-tavon, a vízben helyezünk el háromszög alakban 30 db 3x2 méteres tablót. A kiállítás voltaképpen nem egyéb, mint 10 db körülhajókázható háromszög.

Az archiválás közel áll hozzám, mégis véletlenül kerültem az MTVA-ba. Egy ismerősöm látta reggel a tévében, hogy az MTVA digitalizálási munkára keres regisztrált munkanélkülieket. Utánanéztem az interneten. Megtetszett. Másnap fölhívtam a munkaügyi központot, még aznap odamentem, megkaptam a papírt, és három nap múlva már egy meghallgatáson voltam. Utána értesítettek, azóta itt vagyok az MTVA Sajtó- és Fotóarchívumában.

Sok rosszat hallottam a közfoglalkoztatásról, de meg kellett ragadnom minden alkalmat. A legrosszabbra készültem fel, de a fogadtatás minden várakozásomat felülmúlta: barátságos volt, megértő és toleráns. Egy rossz szemvillanást nem észleltem, egy rossz megjegyzést nem hallottam. Az itt végzett munka

Közfoglalkoztatottként érkeztem, aminek a társadalomban van egy „Jaj, ez a legalja!” íze. Állítólag az a szóbeszéd járta, hogy börtönből szabadultak jönnek ide, de én a mozgókép archívumban nem tapasztaltam ilyesmit. A tenyerükön hordoznak minket.

Bakné Baji Gabriella – aki mindent megpróbál

Nagyon jó közösség alakult ki, amire nem is számítottam, csak azt vártam a dologtól, hogy végre olyasmit csinálhatok, ami közel áll hozzám. A belsősöknek viszont szokatlan lehetett, hogy hirtelen ide kerültünk ötvenvalahányan vadidegenek. Egy-két hónap alatt azonban megismertük őket is, jó a légkör, olajozottan tudunk együtt dolgozni, semmi probléma.

Turbéky Eszter – fotóriporter szeretne lenni

során az volt a legfontosabb számomra, hogy betekintést nyerhettem a fotóarchívumba. A májusi kiállításomon sok MTVA/MTI-s anyag is szerepel. Az is fontos, hogy emberek között lehetek. Tizenegy hónapig voltam munka nélkül, elfoglaltságom is akadt, még kitartott a végkielégítés, az anyagi feltételeim nem voltak rosszak, de már érezhetően romlottak, fogyott otthon a tartalék.

Az, hogy értelmes emberek között lehetek, hasznos munkát végezhetek, és még pénzt is kapok érte, mindennél többet jelentett.

A közfoglalkoztatást nem tartom rossz dolognak, de minden dolog olyanná válik, amilyenné teszük. Szerintem az MTVA felismerte a dolog lényegét, emberségesen és profi módon oldotta meg a feladatot. Olyan munkára alkalmazott embereket, amelyeket nélkülük nem tudnának elvégezni. A három helyen végzett digitalizálást a belső munkatársak a napi munkájuk mellett képtelenek volnának elvégezni. Ha erre szereztek pénzt, és olyan embereket alkalmaznak, akik

munkát keresnek, és egy részük valószínűleg nyomorog, akkor ez nagyon jó megoldás. Mostanában hallottam, hogy közfoglalkoztatottakat akarnak alkalmaztatni művelődési intézményekben. Közzétettek egy felhívást, hogy ki az, aki közfoglalkoztatottakat alkalmazna, és egy nap alatt 900 emberre mutatkozó igény. A különböző intézmények foglalkoztatnának ugyan több embert, de a költségvetésük ezt nem teszi lehetővé. Rengeteg állástalan ember szeretne dolgozni, és ha az állam, ha nem is főállásúként, de tud számukra elfoglaltságot, az elfoglaltságért cserébe pedig fizetést adni, akkor ez jó dolog.

93 ezer³ forint bruttót kapunk. Ez nem nagy pénz, de a nullánál pontosan 93 ezer bruttó forinttal több. Cafeteria, bérlet, rendezett munkakörülmények. Egyetlenegy gondot látok: Mi lesz ezután? Mert azt mondják, a kormányzat is erről beszél, hogy a közfoglalkoztatás visszavezet a munkába. Ebben nem hiszek. Abból a szempontból mégis jó, hogy az emberek nyugodtabban, kevésbé görcsösen tudnak munkát keresni. Higgadtan meg tudom fontolni, hová és hogyan pályázok, nyugodtabban tudom megírni a pályázatomat. Ez a megoldás úgy tudna visszavezetni a munkába, ha kiderülne, hogy az MTVA-nak

³ A beszélgetés lejegyzése óta a bruttó bér 96 800 forint lett.

vannak olyan partnerei, akik szintén digitalizálni szeretnék dokumentumaikat. Akkor lehetne azt mondani, hogy itt van ez a nyolc, tizenöt vagy hatvan ember, akik már kitanultak mindent, alkalmazzátok őket. A legjobban teljesítőket pedig az MTVA később is alkalmazhatná, de immár nem közfoglalkoztatottként.

Mindenki foglalkozik azzal, akinek van egy csöpp esze, hogy találjon magának egy rendes munkahelyet. Én nem tudom, hogy velem mi lesz, mert a Városliget-kutatásból, kiállítások rendezéséből nem lehet megélni. Az idén 200 éves a Városliget, jövőre 201 éves lesz, már nem lesz annyira érdekes. Ötvennyolc éves vagyok, a kutyának sem kellek, mert öreg vagyok, sok velem a gond. Nem azért, mert beteges vagyok, hanem azért, mert talán jobban átlátom a dolgokat, nem lennék olyan könnyen hajlítható.

Lejegyezte Bártfai László 2013. február 1-jén.

A mi értelmiségi közmunkás-alkalmazásunk célja nem a szó szoros értelmében vett el-/életben-tartás, hanem a jobb, fizetősebb, biztosabb „munkakönyves” munkahely megtalálásáig a jövedelemhez juttatás, valamint az általam most nem, de máskor megélt lelki és agyi letörés/szétesés megelőzése.

Szabó Béla István – régész, mongol szakos

Lopez Dávid – festő, grafikus

Az Apáczai Csere János Gyakorló Gimnáziumba jártam, nagyon jó iskola volt, főleg a reál tárgyak oktatásában tűnt ki a többi közül. Gyerekkorom óta rajzolk, a gimnáziumi szakkörben kezdtem portrékat rajzolni. Akkor tudatosodott bennem, hogy művészettel szeretnék foglalkozni. 2001-ben érettségiztem, a Magyar Képzőművészeti Egyetemre, illetve az Iparművészeti Főiskolára felvételiztem, de nem vettek fel.

Végül a Budai Rajziskola Művészeti Szakközépiskolába jelentkeztem, ami életem egyik legjobb döntése volt, mert nagyon jó iskola, kiváló szakemberek tanítottak, többek között a Képzőművészeti- és az Iparművészeti Főiskoláról is. Grafika szakra jártam, tervezőgrafikát, képgrafikát, tipográfiát és festészetet tanultam. Igazából ott kezdtem el komolyabban foglalkozni a festéssel. Füzes Gergely volt a tanárom. Ragyogó két év volt.

2003-ban jelentkeztem a Pécsi Tudományegyetem Művészeti Karának festő szakára, ahol 2009-ben diplomát szereztem. Tolvaly Ernő Munkácsy-díjas festőművész volt a mesterem, aki sajnos abban az évben halt meg, amikor diplomáztam. Ő volt a konzulensem, nagyon jó ember, jó tanár és kiváló művész volt. Megtanultam a hagyományos technikákat is: olajfestészet, nyomatok készítése – hidegtű, rézkarc, linómetszés – és persze a rajz. Csoportos kiállításokat is rendeztünk, a belgrádi grafikai biennáléra is került ki munkám. Pécsen kollégiumban laktam. Hetente, kéthetente utaztam le Budapestről, ahol ma is lakom..

2007-ben ERASMUS ösztöndíjasként az őszi szemesztert Olmützben (Univerzita Palackého) töltöttem.

Az egyetem mellett munkát kerestem, hogy legyen miből finanszírozni a diplomamunkámhoz a szükséges anyagokat, festékeket. Így kerültem a Malév Ground Handlinghez, a Malév egyik leányvállalatához, egy földiutas-kiszolgáló céghez. A check-inben dolgoztam supervisorként.

Emellett persze grafikákat is készítettem – plakátokat, borítókat, egy internetes portálnak közéleti témájú karikatúrákat, de főleg logókat –, dolgoztam különböző internetes hírportáloknak, rendezvényszervező cégnek, magánszemélyeknek, divattervezőnek, színházi társulatoknak.

Tavaly februárig ott töltöttem három évet, amikor is a Malévval történt, ami történt. 2012-ben átmentem egy hasonló céghez, a török Celebihez, de szá-

momra ott sem a munkaidő-beosztásban, sem anyagilag nem voltak kedvezőek a feltételek. Elhatároztam, hogy most már teljes mértékben a szakmámmal foglalkozom.

Elkezdttem grafikus állásokat keresgélni. Küldözgettem az önéletrajzokat a grafikai cégekhez, de többnyire nem válaszoltak, csak egy-két helyről írták, hogy köszönik, felvettek az adatbázisukba. Novemberben az egyik ismerősöm mondta, hogy az MTVA archivátorokat keres. Jelentkeztem, így kerültem ide. A paramétereknek megfelelttem, értek a grafikához, fotókhoz, retusáláshoz. Digitalizáló voltam, az volt a feladatom, hogy a régi analóg fotókat, az úgynevezett roll filmek negatívjait digitalizáljam. Némelyik nagyon rossz minőségű, karcos, ezeket kellett szépen kijavítani. Rengeteg fekete-fehér fénykép van itt, nekem az 1951. év jutott. Tehát ezzel foglalkoztam novemberből mostanáig.

Közben persze kerestem munkát, mert ez nem perspektíva. Néhány hete hívtak vissza attól a cégtől, amelyikhez március 1-jén megyek. Tavaly jelentkeztem hozzájuk. Portrékat kellett rajzolni ceruzával, fényképről. Benne voltam a legjobb kettőben, de végül nem engem választottak. Most pedig felhívtak, hogy nem tudtak kijönni az új munkatárssal, elváltak az útjaik, és szívesen látnának engem. Egy magyar szoftverfejlesztő cégről van szó, fő termékük egy grafikai szoftver, ezt alkalmaznom és oktatnom is kell majd.

A Sajtó- és Fotóarchívumban kedvesen fogadtak, igazából csak jót tudok mondani. Baráti közeg fogadott. Szerettem itt dolgozni, egyedül a 6 órás kezdés volt kicsit korai, bár a reptéren már hozzászoktam ehhez, néha 4-re kellett járnom. Úgy látszik, a korán kelést nem sikerül elkerülnöm. A közeg, a körülmények, minden jó volt. Mindent biztosítottak, ami a munkához szükséges. Talán mondhatom, hogy a szerencsésebbek közé tartozom, hiszen sikerült munkát találnom, ráadásul azzal foglalkozhatok, amit szeretek.

Ha változtathatnék a közfoglalkoztatás rendjén, a 6, illetve 14 órás műszakkezdést változtatnám meg. Mindenki a pénzt említi első helyen, de én örültem volna, ha felelősségteljesebb munkákat kapok. Számomra monoton volt a

Az emberek azt gondolják, hogy minden siket rokkantnyugdíjas, de ez nem igaz. Én sem vagyok az. Nem az az életcélom, hogy rokkantnyugdíjból éljek. Nem érzem magam fogyatékosnak, egyenlő esélyeket szeretnék. Nyugat-európai sorstársaink is elutasítják az ellátást, mert úgy érzik magukat teljes értékűnek, ha megfelelő munkát találnak. Jó volna, ha Magyarországon is így lenne.

Weér Szabolcs – létrehozta az első Jel TV-t, most a Jel2-t csinálja

végzett munka. A szkennelés-retusálás nem a legkreatívabb feladat, és 8 órában csinálni kicsit olyan, mint egy modern csavargyárban dolgozni. Persze ez személyiségfüggő, én mindenesetre szeretek változatos dolgokat csinálni. A program időtartama is érdekes kérdés, mert úgy nő az emberek bizonytalanságérzete, ahogy közeledik a lejárati idő.

A pénz, amit egy közfoglalkoztatott kap – ahogy mondani szokták –, ahhoz sok, hogy éhen halj, de ahhoz kevés, hogy megélj belőle. Nyilván nem véletlen, hogy annyi pénzt kapunk, amennyit, de ez így nem különösebben motiváló. Most az a legfontosabb, hogy az egzisztenciális helyzetemet helyrebillentsem. Mindenképpen szeretnék a művészet közelében maradni, bármelyik is az – képzőművészet, színház vagy film –, mert mindegyikben mozgok. Tervezek egy kiállítást is, de roppant kritikus vagyok magammal, csak olyan festményt, grafikát adok ki a kezemből, amire azt mondom, hogy legalább 99 százalékos. Három színházi társulatnak is tagja vagyok, persze nem párhuzamosan veszek részt az előadásokban, mert azt nem bírnám a munka mellett.

Több filmrendező ismerősöm is van, csináltunk már dokumentumfilmet is, videoklipet, rövidfilmet is, a nagyjátékfilm még várat magára. Talán egyszer. Animációs filmet is készítettem, stop motion technikával, ami lényegében azt jelenti, hogy fotókból áll össze a film, de készítettem kézzel rajzolt filmet is. Vizsgafilmekben is részt vettem, szereplőként és alkotóként egyaránt.

Sportolni is szeretek. Sokáig kick-boxoltam és kungfuztam. Januárban teremfociztunk, letapadt a lábam, a térdemben lévő porcból letört egy darab. Meg kellett műteni, még szerencse, hogy közfoglalkoztatott voltam, mert volt társadalombiztosításom. Most valami más sport után kell néznem, ami kevésbé veszi igénybe a térdet.

Lejegyezte Bártfai László 2013. február 27-én.

Magyari Erika – MTVA Hírárchívum, szerkesztő

Miskolcra származom, tanulmányaimat a Nyíregyházi Bessenyei György Tanárképző Főiskolán orosz–könyvtár szakon folytattam. Végzettségem szerint általános iskolai tanár és könyvtáros vagyok. Budapestre a férjem révén kerültem. Először könyvtárosként dolgoztam, a Magyar Televízió a második munkahelyem. Egy újságban megjelent álláshirdetésre jelentkeztem, így kerültem ide az archívumba, ez már 20 éve történt.

Itt a Hírárchívumban a feladataim közé tartozik a napi, már lement adások archiválása, ami azt jelenti, hogy a rögzített adásokat teljes mértékben feldolgozom. Ezenkívül az archívum kiszolgálási munkát is végez, ha a híradó adásához vágóképre van szükség, akkor azt is mi adjuk a műsorhoz. Az MTVA által gyártott más műsorokat is kiszolgáljuk, így például a Rádióból hanganyagot is kérnek tőlünk, a Duna Televízió és a Tartalomértékesítés szintén megrendelőink.

A közfoglalkoztatottak kiválasztásában közvetlenül nem vettem részt. Kálomista Zsuzsanna közszolgálati archívum és tartalomkereskedelmi igazgató, valamint Földi Krisztina, az archívum csoportvezetője nézte át előzetesen az önéletrajzokat. Azt kérték tőlem, hogy határozzam meg, milyen feladatok elvégzésében tudnának segíteni a jelentkezők, amihez nem kellenek „bennfentes” ismeretek. Én abból indultam ki, hogy a mi részlegünk a régebbi anyagok feldolgozásával van nagyon elmaradva, a napi munka mellett erre nem jut idő. Az a helyzet, hogy rengeteg adat még mindig csak könyvtári kartotéktrendszeren van meg, ez pedig nehezen kereshető, tárolható. Ezek számítógépes adatbevitelére vártam az új embereket. A közfoglalkoztatott kollégáinknak tehát egy adatbázisba kell bevinniük a kartonokon szereplő adatokat, ami tulajdonképpen másolási munka. A betanítást nem én végeztem, az archívum vezetőjének utasításait követik, és az ellenőrzést is az archívum vezetője végzi.

Munkakapcsolatba csak egyszer-kétszer kerültem velük, amikor technikai információra volt szükségük, vagy a kartonon lévő információk nem voltak világosak a számukra, és nem tudták, hogy mit írjanak a gépbe. Azt nem tudom pontosan felmérni, mennyire hasznos a közfoglalkoztatottak munkája, mert egyelőre nincsen hozzáférésünk azokhoz az adatokhoz, amelyeket a számítógépbe rögzítettek. Arról sincs információ, hogy milyen végzettségű vagy mennyire képzett emberek végzik a feladatokat, de a közmunkásokra véleményem szerint szükség van. Ezt a munkát korábban külsősök, valamint egy nyugdíjas munkatárs végezte,

*Nem szeretnénk, ha
a gyerekeink fizetnék
a mi nyugdíjunkat.
Meg szeretnénk
dolgozni a pénzünkért.
Úgy nőttünk fel,
hogy meg kell
dolgozni érte.*

**Baginé Pintér Liliann–
aki több volt, mint
titkárnő**

ők foglalkoztak a régebbi anyagokkal. Amikor őket elküldték, a munkájuk ránk maradt, de mi kapacitás híján nem tudtuk elvégezni ezt a feldolgozást.

Úgy látom, hogy a közmunkaprogram keretében a mi részlegünkön csak egy bizonyos időintervallumon belül lehet embereket alkalmazni. Hosszú távon azonban nem megoldott a foglalkoztatásuk, mert a feladatok idővel – legalább is a mi részlegünkénél – elfogynak. Bizonyos munkakörökben nem mindegy, hogy kit alkalmaznak. Én személy szerint hatékonyabb megoldásnak gondolnám, ha szakképzett munkaerő végezné ezt a munkát, aki megfelelő fizetésért tudna dolgozni. Tehát a bérezést, juttatást igazságtalannak tartom, szerintem kevés, de ez kormányzati szinten lett eldöntve, ebbe beleszólásunk nincs.

Felvetődik a kérdés, hogy ennyi fizetésért elvárhatunk-e magas szintű munkát. Úgy gondolom, hogy nem, de ez is emberfüggő. Aki lelkiismeretesen végzi a munkáját, az bármely munkakörben, esetleg bármilyen kevés juttatásért összeszorított foggal, a legjobb tudása szerint dolgozik. Azt nem tudom, hogy igaz-e vagy sem, hogy a közmunkások 10 százalékát később majd teljes foglalkoztatásban fel kell ide venni, alkalmazni kell, de egy közmunkás szemével nézve, bizony ez a lehetőség esetleg remény lehet arra, hogy ha jól végzi itt a munkáját, akkor benne lehet azok között, akik itt maradhatnak. Lehet ez hajtóerő. Akit meg nem érdekel az a munka, amit végez, úgysem fogja strapálni magát.

A közfoglalkoztatottak összetársadalmi megítélését nem ismerem. Napi kapcsolatban csak azokkal vagyok, akik itt, a Hírchívumban dolgoznak. Az ő munkájukkal meg vagyok elégedve, jól végzik a dolgukat, az igyekezet is megvan bennük. A közfoglalkoztatást alapjaiban igazságtalannak tartom, mert inkább valós munkahelyekre lenne szükség. Ez inkább talán csak részmunkaidős foglalkoztatásnak felel meg, amit napi nyolc órában végeznek. Mivel a munkánélküli segély csak rövid időre szól, a munkánélküli kiesik a munkaerőpiacról, munkát sem talál, jövedelme sincs, így kényszerpályára kerül. Azt el tudom képzelni – szerencsére én nem voltam ilyen helyzetben –, hogy valaki végső kétségbeesésében azt mondja, hogy részt vesz a közmunkaprogramban is, csak hogy valamilyen jövedelme legyen. A közmunkaprogram ennek lehet a hatékony megoldása, de a közfoglalkoztatás csupán kényszermegoldás.

Lejegyezte Turi Zsuzsa 2013. február 6-án.

Marosvölgyi Gábor – művészettörténész, magyar nyelv- és irodalom szakos tanár, Gulácsy-szakértő

Az ELTE-n végeztem 2002-ben művészettörténet, 2006-ban magyar nyelv- és irodalom szakon, majd 2006-tól 2009-ig posztgraduális képzésen vettem részt a művészettörténet tanszék doktori iskoláján, ahol abszolváltam, de még nem szereztem meg a kisdoktori címet. Ösztöndíjas voltam három évig, utána pedig szabadúszóként próbáltam művészettörténészként megélni. Lényegében a műkereskedelem adott erre lehetőséget, mert galériáknak, műgyűjtőknek végeztem eredetvizsgálatokat, háttérkutatásokat, illetve aukciós szócikkeket és kisebb tanulmányokat írtam. Emellett művészettörténész-konferenciákat szerveztem, felvételi előkészítő tanfolyamon, majd egy szemeszterben meghívott tanárként az ELTE-n tanítottam. Ugyanakkor szerkesztőként dolgoztam egy kiadónál, tárlatvezetéseket és szabadegyetemi előadásokat tartottam, digitális tananyagok összeállításában segédkeztem, és szecessziós kutatási projektekből vettem részt.

Ám ez mind csak alkalmi dolog volt. Így ment ez három évig. Utána a gazdasági válság, a recesszió következtében visszaesett az igény erre a tevékenységre. Végül úgy döntöttem, hogy regisztráltatom magam munkanélküliként. Először a népszámlálási adatok feldolgozásában vettem részt, ami 2012 májusától októberig tartott. Utána kerültem a Rádióhoz, ami a második közfoglalkoztatásom. Előtte nem volt bejelentett munkahelyem.

Az egyetem alatt is dolgoztam megbízásos szerződéssel, vagy zsebből fizettek. Gulácsy Lajossal foglalkoztam a legtöbbet, így például a Virág Judit Galériánál aukcióra került A bolond és a katona című kép vagy A púpos vénkisasszony régi emlékeit meséli Herbertnek című festmények esetében. Ezek voltak a legnevesebbek. Tevékenységem az eredetvizsgálaton belül, a stíluskritika mellett a proveniencia kérdéseire, vagyis a korábbi tulajdoni viszonyok kiderítésére, kiállításokon való szereplésre, tehát a kép előtörténetére terjedt ki. Emellett ikonográfiai, esztétikai elemzéseket és művelődéstörténeti vonatkozások feltárását is végeztem. Többek között Rippl-Rónai József képeit is vizsgáltam, de ezek nem kerültek aukcióra, hanem magánkézben mozogtak.

Publikáltam is, főleg aukciós katalógusokban, Gulácsy Lajosról pedig könyveim jelentek meg: egy nagymonográfia és egy kismonográfia is. A nagymonográfia a Mundus Magyar Egyetemi Kiadó Acropolis Artium című soro-

*Meg kellene adni
a lehetőséget, hogy
akár a munkáltató,
akár a munkavállaló
legálisan, komoly
indokkal
megszüntethesse
a közfoglalkoztatást.*

**Baginé Pintér Liliann–
aki több volt, mint
titkárnő**

zatának beköszönő köteteként 2008-ban jelent meg a KOGART Ház Gulácsy Lajos gyűjteményes kiállításának megnyitójára, amelynek rendezésében is közreműködtem. A majdnem négyszáz oldalas életmű-albumban, a több mint háromszáz illusztrációval kísért szövegben azt próbáltam megmutatni, hogy Gulácsy művei az esztétikai elemzés próbáját is kiállják, az alkotások nem csak a festő elmebetegsége felől közelíthetők meg. Még ha kétségkívül vannak is érintkezési pontjaik, de más az esztétika, és más a patológia.

Komor színekben látom a jövőmet. A szakmámban lényegében létszám-stop van, amúgy is nagyon bennfentes szakma. Akiket én ismertem, azok vagy nem akarnak, vagy nem tudnak segíteni. Kiírnak ugyan állaspályázatokot, de ezekre már megvan az ember, többször próbálkoztam, de mindig megelőztek. Az a benyomásom, hogy csak a jegyzőkönyv kedvéért kell jelen lennie a többi pályázónak.

A Rádióban prózai dokumentátor vagyok. A műsorok adatait kell számítógépre vinnem egy program segítségével. Különböző rubrikákat kell kitöltenem egy digitális kérdőíven, és tartalmi kivonatot is írok róluk. Minden egyes riport minden egyes tudósításáról fel kell jegyezmem, ki kivel miről beszél, milyen témákat érintenek, mettől meddig tart. Ezeket az alapadatokat és a műsor tartalmát kell rögzítenem, hogy kereshető legyen az archívumban.

Amikor megérkeztünk, mindenki segítőkész volt. Bemutatták a különböző munkaköröket, még olyan dolgokról is előadást tartottak, ami nem kapcsolódik szorosan a munkánkhoz. Sok érdekes dolgot tanultam meg. Nem vagyok műszaki beállítottságú, nekem sok minden újdonság volt. Már az is a jóindulatnak köszönhető, hogy a prózai dokumentátorokhoz kerültem, mert eredetileg a borítéktárba osztottak be. A felvételinél is jeleztem, hogy elég sok mindenhez értek, sokat foglalkoztam szövegekkel, és talán hasznosabb volna, ha ilyesmit csinálhatnék.

Próbálok munkát keresni. Eleinte csak a szakmai berkeken belül tájékozódtam, mert most lélegzetvételnyi időhöz jutottunk, de hamarosan szélesebb körben is keresgélni fogok. Legalább érintőlegesen szellemi munka legyen. Próbálkoztam már mással is, de az sem jött össze. Túlképzett voltam, azért nem kellettem, úgyhogy elég borúlátó vagyok. Bár angolul biztonságosabban, franciául kicsit rosszabbul, de megértetem magam, nem szívesen mennék külföldre. Engem a tudásom ide köt. Én a magyar nyelvhez és a magyar művészethez kötődöm. Nem hiszem, hogy bárkinek is járható út volna, hogy az itt szerzett

tudását kint kamatoztassa; van egy erős patrióta vonás bennem.

A közfoglalkoztatást úgy alakítanám, hogy mindenki a képességeinek megfelelő munkát kapja. Erősíteném a kontrollt, mert úgy érzem, nagyon sokan vannak rossz helyen, a képességeikhez képest magasabb vagy alacsonyabb szintű feladatokat oldanak meg. Mind a kettőre van példa. Képzett embereknek rendkívül egyszerű munkát kell végezniük, másoknak pedig, akik nem tudnak szövegekkel bánni, szövegeket kell létrehozniuk, és nagyon megszenvednek vele. Ez az egyik.

A másik tulajdonképpen ehhez kapcsolódik. A közfoglalkoztatást egyfajta kiemelkedési vagy továbbjutási lehetőségnek kellene tekinteni. Hiszen felvételiznünk kellett mind a két helyen, mind a két helyen volt szűrő. Utána mégis állóvízbe kerülsz, ahonnan nincs tovább. Hiába bizonyítok, hiába vagyok az adott területen kiváló, és hiába mentem át a felvételikén, hiába szerzek sajátos munkatapasztalatot, mégsem érek vele semmit, mert nincsenek kijutási lehetőségek egy másik céghez vagy intézményhez, amelyik közülünk válogatna. Az egyetemeken is szükség volna valami hasonlóra, hogy a képzés utolsó éveiben a cégek lehalásszák a legjobbakat, még a bölcsész területeken is, bár ott talán kevésbé.

Talán a fizetés a legkényesebb pont. Igazából nem tudom eldönteni, hogy minek tekintsem. Egyfajta szociális segélynek, vagy pedig rendes fizetésnek, mert az az igazság, hogy nyolc órát dolgozunk. Ebből a nyolcórás fizetésből kellene kijönnünk egy hónapig, de ebből nem lehet kijönni. Még az sem tud ebből az összegből megélni, aki nem albérletben lakik. Tehát fizetésnek sem tekinthető. Ha nem nyolc órát kellene dolgozni, akkor mondhatnánk, hogy félállású munka. De rendes munkakörben vagyunk, ugyanolyan munkát végzünk, mint azok, akik itt vannak. Ezért nem értem, hogyan állapították meg ezt az összeget. Minimálbér, rendben van, de olyan nagy a bruttó és a nettó közötti különbség, hogy a közmunkások esetében ezt mérsékelni kellene. Legalább 80 ezerre kellene megemelni a nettót. Bár az az igazság, hogy ebből sem lehetne megélni, máshol kell próbálkozni. Tényleg csak lélegzetvételnyi szünet a közfoglalkoztatás. Ideiglenes és a fizetés sem elegendő ahhoz, hogy tényleges munkakörnek tekintsük. Ezek a legfontosabb negatívumok.

Lejegyezte Bártfai László 2013. február 5-én.

Mátyás Cintia – MTVA Sajtó- és Fotóarchívum, segédszerkesztő

Mongol szakos voltam az ELTE Bölcsészettudományi Karán. Kezdetben tibeti is, de azt leadtam, mert nem bírtam elviselni a szent szövegek fordítását éjszánként. A mongolt meghagytam, mert volt egy részképzés, amivel kijuthattam ERASMUS-szal Mongóliába. Amikor hazajöttem Mongóliából, elkezdtem munkát keresni. Mindig is dolgoztam diákként, ezzel egészítettem ki a diákhitelt, amit már bánok, hogy fölvettem. Az egyik diákmunkát közvetítő cégnél láttam egy hirdetést, hogy képszerkesztőt keresnek. A Photoshophoz önszorgalomból érttem, mert régen rengeteget fotóztam. Jelentkeztem, fölvettek, három évig diákmunkás voltam az MTI Fotóarchívumában. Itt fotókat, régi negatívokat szkenneltem, retusáltam, később indexeltem és fotószöveget írtam be. Azokat a feladatokat csináltam, amelyeket most a közfoglalkoztatottak végeznek az MTVA Sajtó- és Fotóarchívumában.

Főállásban 2011. május 19 óta dolgozom az MTVA Sajtó- és Fotóarchívumában. Először információs rendszerfejlesztő voltam, ami röviden azt jelenti, hogy az informatika és az itteni dolgozók között közvetítettem, a rendszerfejlesztésben segédkeztem. Ez egy futó projekt volt, most egy kicsit abbamaradt, illetve statisztikákat készítettem a főnökeim számára. Akkor lettem segédszerkesztő, amikor az MTVA munkatársai lettünk. Azért vagyok „csak” segédszerkesztő, mert a mai napig nincs meg a diplomám. Túl vagyok mindenen, de a nyelvvizsga nagy mumusom, egyszerűen nincs rá időm és pénzem. Ez a következő projektem tavasszal.

A feladataim ettől nem változtak, most is készítetek időközönként statisztikákat az évi, félévi, havi sajtóadatbanki munkáról, például: hány életrajzot, kronológiát és háttéranyagot írtunk a napi eseményekhez kapcsolódóan, a Magyar Közéleti Kézikönyv naprakészen tartása során hány adatot kellett megújítani, pontosítani, mennyi hír futott át a kezeink között, ellenőriztük a kódolást, illetve a tartalmát feldolgoztuk, és mennyit tettünk be az adatbázisba. A fenti munkák közül sokban én is részt veszek, háttéranyagokat írok, hírleveleket készítetek, és benne vagyok a jelenleg futó sajtóadatbankos rendszerfejlesztésben is. Kódolom a híreket, és elmentem a fontos adatokat, mint a többi szerkesztőkolléga. Ha úgy adódik, asszisztensi teendőket is ellátok, ugyanis a közvetítő szerepét vállaltam a közfoglalkoztatottak és az MTVA között, így apró-cseprő problémáikat is megoldom.

A Sajtó- és Fotóarchívumban én vagyok a legfiatalabb dolgozó. Ez nekem, és valószínűleg az idősebb kollégáknak is problémát okoz. Van, aki már negyven éve itt dolgozik. Azt érzem, hogy fiatal korom miatt jobban kell bizonyítanom, ha azt szeretném, hogy komolyan vegyenek.

Magánéletileg ez egy picit kellemetlenebb. A munkatársaim legtöbbszörnek van férje, gyereke, és ezek elég kedvelt beszédtemák. Ilyesmikkel én nem tudok előhozakodni, ezért úgy érzem, nem nagyon van közös témánk, holott rendszeresen járok színházba, moziba, előadásokra, ahogy ők is. Ezért valamennyire örülök a közfoglalkoztatottak érkezésének, mert több köztük a fiatal. Napi kapcsolatban vagyok velük, többekkel személyesebb kapcsolatam is kialakult. Feldobták ezt a helyet, nagyon lapos volt, ahogy az egyik kolléganőm mondta: „elfekvő”. De néha azt érzem, kicsit sok a papírmunka velük, hiszen a jöttükkel több feladatot kaptam, az ügyeiket próbálom intézni. Azonban sokan elég ügyesek, és már maguktól is tudnak tájékozódni.

Az a baj, ami a résztvevőknek is gond, hogy a közfoglalkoztatottságot keveri a közmunkával, vagyis a hólapátolással. Én vidékről jövök, tudom, ott milyen volt a közmunkaprogram. Sőt, Prágában is láttam, milyen. De ilyen szintűt, mint az itteni, még nem tapasztaltam. Ez nekem is új, nagyon új keletű. Lényegében olyan, mintha főállásban lennének itt a közfoglalkoztatottak, közben mégsem. Ez valamilyen szinten felháborító.

A szabadságban a pluszokat meg kellene adni a közfoglalkoztatottaknak is. A gyerek után járót, vagy ha valaki tanul, kapjon több napot. Az egyik itteni közfoglalkoztatott fiú még egyetemista, a munka mellett nehezen tudja megoldani a suliba és vizsgára járást. Az új munkatársak bére szinte botrányos. Ahogy az is, hogy örüljenek, ha kapnak cafeteriát. Ezt a fizetést én nem adóztatnám meg. Arról volt szó, hogy 63 ezret kapnak nettó, ahhoz képest nem akar összejönni ez az összeg. Lehet, hogy én sem erőltetném meg magam ennyi pénzért. De vannak szabályok, amelyeket be kellene tartani, hogy a főállásúak munkáját ne nehezítsék. Például az idősebb kollégák panaszkodtak a délelőtti hangzavarra, ami néha elviselhetetlen. Engem nem zavar, bedugom a fülembe a zenét, úgy is tudok dolgozni.

Az emberek általában keveset tudnak a közfoglalkoztatásról, ha szóba kerül, azt hiszik, hogy árkokat tisztítok az utcán, de néhány mondattal körvonalaazom a helyzetet. A barátaim örülnek, hogy egyáltalán van munkám, mert néhányan hasonló cipőben járnak.

Keszthelyi Zoltán – műszaki menedzser, aki most sporttal foglalkozhat

Ez a program legfeljebb egy évre szóló lehetőség. A végeztével nagyon sokan az utcára fognak kerülni vagy vissza a munkaügyi központba. Szerintem kevés ez az idő. Kezdetben azt gondoltam – ahogy havonta jöttek a csoportok –, hogy azok a közfoglalkoztatottak, akik például októberben jöttek, októberig is maradnak, így egy év munkaviszonyuk lesz, de ez máshogy alakult. Valakinek csak dobtunk egy kis morzsát az itteni időszakkal. Például azoknak, akik most áprilisban fognak jönni, nekik lehet, hogy már augusztusban menniük kell. Az itteni közfoglalkoztatottak értékes munkát végeznek, ami kell, és szükség van rájuk, viszont vannak olyan emberek, akiknek ez nem való. Például sok a késés, az előbbi elmenetel, vagy nem tartják be a munkaidőt. Elhiszem, hogy ennyi pénzért sok ez a nyolc óra, de ez a szabály. Ilyen világot élünk.

A közfoglalkoztatottak reggel 6-tól 2-ig délelőttös, 2-től este 10-ig délutános beosztásban dolgoznak, mind a kettő borzasztó. Ez azért alakulhatott így, hogy ezzel a váltással több embert tudjanak fogadni. Lehetne ezt hat órában is csinálni, bőven elég lenne ennyi pénzért.

Az a tapasztalatom, hogy egy pályakezdőnek hasznos lehet egy ilyen program. Például az egyik itteni közfoglalkoztatott srác azt gondolta, elég beszólni, ha beteg, nem kell igazolni. De elég ritka, hogy valaki a tanulmányai mellett ne dolgozzon. Az, aki az egyetem mellett nem dolgozik, az gazdag, és nem fog közmunkaprogramon részt venni.

Javaslatként én a közfoglalkoztatottak fizetést oldanám meg, hogy egy kicsit motiváltabbak legyenek. Ezzel nagyon sok probléma megoldódna. Aztán valami folyamatos felvilágosítást kellene nyújtani az ide pályázóknak vagy a munkaügyi hivatalnak. Nem az lenne az elsődleges cél, hogy benyomjunk mindenkit egy közmunkaprogramba, a statisztika meg az egekben van, hogy kevesebb a munkanélküli. Ez nem igaz, sajnos, ugyanúgy munkanélküliek. Ez nem egy folyamatosan fenntartható állapot, erre megoldást kellene találni. A munkaügynek folyamatosan kellene állásokat felajánlani, valamit tenni az emberekért, nem csak betenni őket rövid időre egy közmunkaprogramba.

Lejegyezte Kovács Zita 2013. március 1-jén.

Menyhárt Veronika – MTVA Hangarchívum, kottatáros

Könyvtáros asszisztens vagyok, de zenei végzettségem is van, az Evangélikus Kántorképző Orgona- és Zeneiskola zongora és gitár szakán végeztem, fuvolázni magánúton tanultam. A kántorképző elvégzése után egy darabig kántorkodtam a Bécsi kapu téri templomban, de csak vasárnap, mellette kellett egy normális állás. Az egyik ottani kórustársam dolgozott a Magyar Rádióban, ő segített elhelyezkednem. 1978-ban kezdtem el dolgozni a Rádióban, a Zenei Dokumentáción. 1983-ban kerültem a Kottatárhoz, ami akkor még a Zenei Főosztályhoz tartozott szervezeti egységként. A Szimfonikus Zenekar, Énekkar, Gyerekkórus kiszolgálása volt a feladatom. A Zenei Dokumentáció nagyon jó iskola volt. A munka mellett végeztem könyvtáros asszisztensként. Ez az első munkahelyem, a harmincötödik évemet taposom itt. A zene máig része az életemnek. Játszottam a Magyar Rádió Szimfonikus Zenekarral is, 2010 karácsonyán Händel Messiás című oratóriumából a Halleluját adtunk elő közösen.

A munkám egyik része az archiválás, a másik a szolgáltatásnyújtás. Archiváláskor az elektronikus ALEPH-rendszerbe viszem be az adatokat, vagyis minden kottáról pontos leírást készítek. Efféle rendszere minden könyvtárnak van, legfeljebb máshogy hívják, például MOKKA, Monguz stb. Mi ezt csak 2002 óta végezzük a Kottatárban, amikor szervezetileg átkerültünk az Archívumhoz. A szolgáltatás azt jelenti, hogy előre megkapom a műsorokat a Szimfonikus Zenekartól, a Rádió Énekkarától, a Gyerekkórustól, és kikészítem nekik a kottákat, ha gondjuk-bajuk van, megpróbálom orvosolni. Például ha nem látják jól a hangjegyeket, fel kell nagyítani a kottát. A rádió dolgozói a műsorokhoz is kérnek kottákat, ilyen esetekben kutatók jönnek. Elvileg házon belül működünk, de még megbeszélés tárgya, mennyire nyitunk kifelé, hogy jöhetnek-e ide majd Debrecenből, Szegedről vagy akárhonnan kottáért.

Nyolc közmunkást kaptam tavaly szeptemberben. Négyen-négyen dolgoznak reggel 6-tól 2-ig, illetve 2-től este 10-ig. A közfoglalkoztatottak segítik az itteni munkát, és hasznosnak ítélem a feladatukat. Az új munkatársakat arra vették föl, hogy a Kottatár állományát beszkenneeljék, mappába rendezzék. Későbbi terv, hogy a beszkenneelt műveket hozzáillesztik az ALEPH-nyilvántartáshoz, ezzel digitális formában bárki számára elérhetőek lesznek a kottaképek.

Korábban is többen dolgoztunk a kottatárban, ezért nem volt zavaró, hogy ennyi új munkatárs érkezett hozzánk. Szépen behoztam a kávéfőzőmet, egy

Harmincnyolc éves vagyok, van egy kisfiam, tehát ha állandó foglalkoztatott volnék, nekem 28 nap szabadság járna egy évben, az új rendelet értelmében viszont nekünk csak 20 nap jár. Egy kisgyerekekkel, akit egyedül nevelek, 20 nap nagyon kevés. Az óvoda nyáron 6 hétre bezár. Legalább a gyerek után járó napokat adnák meg, csak 2 nap, de az is segítség lenne.

Krausz Katalin – eredendően kereskedelemi szakmunkás

másik hozott platnit, hoztunk hűtőszekrényt, mikrosütőt, vagyis berendezkedtünk. Mondtam is nekik, hogy nem a főnökük vagyok, hanem a kollégájuk, nekünk, kilencünknek össze kell tartanunk, és tessék jól érezni magát mindenkinek, ha már ezt a lehetőséget kaptuk. Ez így is van. Ha az egyikük fánkot süt, megkínálja a többit is. Jó hangulat van.

A magam részéről örülök, hogy ennek a nyolc embernek egy darabig biztos állása van, melegben vannak, és kapnak némi fizetést. Az érkezésükkor mindegyiknek írtam egy „Isten hozott” táblát, és kaptak egy Balaton-szeletet. Azóta is jól megvagyunk együtt. Például a születésnapomra tortát sütöttek. El is sírtam magam a meghatódottságtól, ahogy a nyolc közfoglalkoztatott énekelte a Happy Birthdayt.

Véleményem szerint a közfoglalkoztatottak ítélkezik el saját magukat, és rettenetesen ki vannak készülve, hogy én már 34 éve letettem ide, a Rádióba a fenekemet, és milyen jogon, ha nekik nincsen lehetőségük. Viszont

egyiken sem látom, hogy igyekezne munkát keresni, szépen beültek erre a kényelmes helyre. Különböző végzettségük van, például kohómérnök, elektroműszerész, magyartanár, ugyanolyan könyvtáros, mint én, néprajzos, művészettörténész vagy szociológus. Ezekkel az ismeretekkel szerintem reménytelen, hogy a mai világban állást kapjanak. Nem hinném, hogy az itt eltöltött idő segítené a közfoglalkoztatottak jövőbeli elhelyezkedését. Mindegyiknek más az iskolázottsága és a hozzáállása. Ez a program annyi, hogy az itteniek kaptak 11 hónap haladékos, ami alatt kereshetnek maguknak állást. Igaz, ígéretet kaptak, hogy meghosszabbítják a szerződésüket még egy évre.

A juttatások terén nem mindennel értek egyet. A közfoglalkoztatottak miért nem kapnak annyi szabadságot, amennyi jár? 20 napjuk van egy évben. Ez elég kevés. SZÉP-kártyát, Erzsébet-utalványt azonban ők is kaptak. Apróság, de nálunk a benti telefonkészülékekről 3000 forintig bárkit ingyen hívhatok, nekik ehhez nincs joguk. A munka anyagi részét sem érzem reálisnak. Én egész egyszerűen nem tudnék megélni egy főre eső 80 ezerből. A közfoglalkoztatottak meg pláne nem tudnak megélni 60 ezerből. Nekem biztos, kellene a kezembe 250 ezer forint, hogy a családommal mindennapi gondok nélkül éljünk. Például ha elromlik a gázbojler, ne lavórban fürödjünk hónapokig. Nem azt mon-

dom, hogy zseni vagyok, csak meg szeretnék élni, és a közmunkások is. De ha normálisabb fizetést kapnak az új kollégák, elvárom, hogy végigdolgozzák a nyolc órát, ami azért most egy kicsit billeg.

A közfoglalkoztatottak munkamorálja emberenként változó, van, aki azt mondja, ezért a 60 ezer forintért nem fog megszakadni, van, aki meg örül, hogy van munkája, és tényleg becsületesen csinálja. Előfordul olyan is, hogy valaki lassúbb, mert nem tud gyorsan gépelni, egy picit lemarad, de igyekszik. Végül is ezen a téren nincs semmi baj velük.

Ez a program tizenegy hónapig tart. Ha valaki szerencsés, találhat magának ennyi idő alatt állást, de legalább addig is biztonságban van, és kap valamennyit. Itt a Kottatárban nem érzem szükségesnek a próbaidőt. Azok, akik kiválógták az új munkatársakat, nagyon jól csinálták. Van, akivel akár hosszú távon is együtt dolgoznék, ha lehetséges lenne. Van egy 26 éves, okos, szorgalmas, tanulékony fiú, és a kottatárban rengeteg fizikai munka adódik. Például föl kell mászni a létrán egy 15 kilós kottacsomaggal, amit én már nehezen tudok, meg félek is így 55 évesen, és igenis kellene egy fiú, aki a fizikai feladatokat elvégzi, a kottacipeléstől kezdve a fénymásolásig.

Nagyon jó kihívás a közös munka a közfoglalkoztatottakkal, és sikerélményem van velük. A gondok mind gazdaságiak. Egyszerűen nincs pénz arra, hogy felújítsam a kottákat. Némelyiket már szégyellem odaadni a szimfonikus zenekarnak, szakadt, lekávézott, használhatatlan. Itt anyagi korlátok vannak, amibe bele kell törődni, vagy megüt a guta, más választásom nincsen. Ez egy hatalmas gyűjtemény, amit bizony karban kéne tartani. Tele van értékes dolgokkal, rengeteg kortárs magyar zeneszerzőnek csak itt van meg valamelyik műve, mert kifejezetten a Rádió felkérésére írta. Hatalmas értéket képvisel ez a tár, amely most már a nemzeti archívum része. Nem tudom, hogy a vezetésnek mi a terve vele. Ha ez a digitalizálás beindulna, nagyon jónak tartanám, akkor igenis szükség lenne a közmunkásokra. Nagyon nagy figyelmet, precizitást igényel a digitalizálás, de a közfoglalkoztatottak meg tudnák csinálni.

Lejegyezte Kovács Zita 2013. február 7-én.

Mészáros Emese – MTVA, archívumi főmunkatárs

Először a Filmgyárban dolgoztam vágóként, azt szerettem volna csinálni életem végéig, de nem úgy alakult, mert a Filmgyár közben megszűnt. Így átkerültem az akkor alakuló Duna Televízióba, ahol rengeteg filmes kezdett rajtam kívül. Először megtekintő, utána adásszerkesztő asszisztens, aztán adásvezető voltam, de az borzasztó volt, mert adáskezdéstől, adászárásig bent kellett lennem. 1996-ban, amikor megalakult a Duna Archívum, akkor oda kerültem vezető helyettesként, Halasi Zoli volt a vezetője, amikor ő nyugdíjba ment, én vettem át a munkáját a 2011-es átalakításig.

A munkám most elég összetett, mert eddig úgy dolgoztuk fel az anyagokat, hogy kiírtuk, milyen blokkokat tartalmaz a műsor, milyen snittek vannak benne, amelyeket újra fel lehet használni más műsorban, de ez a munka leállt. Most ehhez hasonló munkát végzek. A műsorokban megjelenő szereplőknek minden adásba kerülés után jogdíjat kell fizetni, ezért szükség van arra, hogy felismerjük, milyen szereplők játszanak benne. Erre sok esetben azért van szükség, mert nincs a régebbi állományról olyan nyilvántartás, hogy ki szerepel az adott műsorban.

Emellett a közfoglalkoztatottakra is oda kell figyelnem, mert nagyon sok régi anyagot dolgoznak fel, amit nem ismernek. A munkájuk abból áll, hogy a Duna Televízió archívumának átköltöztetett anyagait nézik át és dolgozzák fel. Ezeket az anyagokat a Dunában polcokon, a műsorok adása szerinti időrendben tárolták. A költözkéskor dobozokba tették, és bár ráírták, mi van bennük, ezek a dobozok összekeveredtek, és a kazetták nem a kívánt rendben kerültek a mostani polcokra. A közfoglalkoztatottak kaptak egy adag kazettát, amire rá volt írva, milyen műsor van rajta, és mikor készült, de így is nagyon sok mindent nem ismernek fel. Például műsorvezetőket vagy egy műsorrészletet. Ezekről az anyagokról jelenleg jegyzetek készülnek, és szerintem ez így nincs jól kitalálva, mert sajnos a gyorsaságra helyezték a hangsúlyt. Szerintem jobb lett volna, ha egy papírdoboz feldolgozását egy emberre bízta volna, mert akkor látta volna a folytonosságot. Egy ilyen kisebb dobozban volt tíz kazetta, ami egy interjú. Most ezt kipakolták a polcra, és nem lehet tudni, hogy milyen sorrendben került ismét egy másik polcra. Tehát nincs folytonosság, nem lehet tudni, mi hová tartozik. Szegények tekergetik át a kazettát, kiírják, de az, hogy értékes anyag-e vagy sem, nem biztos,

hogy kiderül. Én igazából csak két hónapja csinálom ezt a munkát, előtte Schönberger Dóri csinálta, aki szegény időközben elhunyt.

A közfoglalkoztatottak reggel hatra járnak, illetve kettőtől este tízig dolgoznak. A hat óra nekem kicsit meredek, nagyon korainak tartom, mert hely éppen volna, tehát nem vagyok biztos benne, hogy két műszakra van szükség. Szerintem egy műszakban is el lehetne őket helyezni, mondjuk nyolctól, kicsit emberibb időpontban. Úgy veszem észre, hogy ők nagyon élvezik, hogy televíziós környezetben vannak, és ilyen munkát végezhetnek. Eleinte nem nagyon mertek segítséget kérni tőlünk. Féltve néztek oda, mondtam is, hogy gyerekek, ha valamit nem tudtok, bizonytalanok vagytok, nyugodtan kérdezzetek, ezért vagyok itt, segíték.

Tapasztalataim alapján főleg olyan emberek kerültek ide, akik nem igazán értenek a televíziózáshoz vagy a filmhez. Másokon érezni lehet, hogy van affinitásuk a dologhoz. Például dolgozik velünk egy színészlány, aki rögtön érti, miről van szó. Tehát vannak olyanok közöttük, akik szerintem a későbbiekben is alkalmazhatók lehetnének archivátorként.

Lejegyezte Orbók Ákos 2013. február 6-án.

*Abból a fizetésből, amit közmunkás kap,
nem lehet korrekt módon megélni. Ha nincs
másik kereső a családban, vagy nem tud
a szüleire támaszkodni, mint én, akkor ez
lényegében egyenlő az éhenhalással.
Abból a szempontból viszont mégiscsak
jó, hogy nem kerül az utcára.*

Szőke András – hangmester

Nagy Adrienne – diplomás gyógypedagógiai asszisztens és jelnyelvi tolmács

Gimnázium után, 1994-ben egy értelmi fogyatékosokat tanító intézetben kezdtem dolgozni, és tizenhárom évig ott is maradtam. Eredetileg pszichológus szerettem volna lenni, jártam az ELTE-re előkészítőre. Egy ponton múltott az angol nyelvvizsgám, emiatt még felvételizni sem tudtam. Ezért indultam más irányba.

A munka mellett (1997 és 1999 között) elvégeztem egy oktatóközpont által indított gyógypedagógiai asszisztensi felsőfokú képzést. Végül azért döntöttem úgy, hogy mégsem leszek gyógypedagógus, mert láttam, hogy a kollégáim kiégtek, kifáradtak. Elvoltam az asszisztensi teendőimmel. Született két gyermekem, közben elkezdtem a jelnyelvvvel foglalkozni, és szintenként tettem le a vizsgákat. A középfokon javasolták, hogy próbáljam meg a tolmácsképzőt is. A harmadik gyerekemet vártam, amikor lediplomáztam tolmácsképzőből, az ELTE Bárczi Gusztáv Gyógypedagógiai Főiskolán 2005-ben. Tehát két végzettségem van, a gyógypedagógiai asszisztensi és a jelnyelvi tolmácsi.

A Bárczi Gusztáv Általános és Szakiskolában értelmi fogyatékos gyerekekkel foglalkoztunk. Szerettem volna a jelnyelvet bevinni az intézménybe, mert olyan gyerekekkel sem tudtunk kommunikálni, akik szerintem értelmileg képesek lettek volna rá, csak a szervi akadályoztatottságuk miatt nem sikerült. Az ötletet teljes elutasítás fogadta. Akkor döntöttem úgy, hogy tolmácsként dolgozom tovább.

A diplomamunkámat a siketvak-tolmácsolásból írtam. Arra próbáltam rávilágítani, hogy Magyarországon nincsen olyan szolgáltatás, amelyet a siketvakok igénybe vehetnének. Külföldön ennek már húszéves története van. Azt fejtegettem, hogy a különböző kommunikációs technikákat miképpen lehet fejleszteni, hogyan lehet oktatni tolmácsok számára, amit én később a főiskolán csináltam is. Először mindenki megijed. Mi az, hogy siketvak? – kérdi. Úristen, én öngyilkos lennék! Sokaknak ez az első gondolata. De nem szabad így gondolkodni. Igenis lehet velük kommunikálni, csak meg kell találni a módját.

Ha valaki hallássérüléssel született, és jelnyelvhasználó volt, de szembetegség támadja meg, akkor nem látja a jeleket. Akkor neki kéz a kézbe jelelünk. Ha viszont valaki látássérült volt, és hallássérültté kezd válni, és ismerte a braille-t, akkor neki a braille-t írjuk tenyérbe, vagy látóbetűket, azaz az írott betűket.

Azért nevezzük látóbetűnek, mert ő korábban látta és ismerte a betűket. Egy másik módszer is van, a LORM abc: a tenyér különböző pontjai különböző betűket jelentenek. No, ezeket a módszereket kellett megtanítani.

A főiskolán elhivatottságot éreztem, szerettem volna létrehozni valami jobbat. Ez a 6-7 ezer siketvak ember azonban nem érdekel senkit. Úgy vélem, hogy ez a populáció bővülni fog a társadalom elöregedése miatt.

A külföldi kutatások eredményeit is nyomon követtem, és a tanáromon keresztül felvettem a kapcsolatot a Siketvakok Országos Egyesületével. Amikor lejárt a gyes, 2007-ben az egyesület tolmácsszolgálatot indított, szakmai vezetőnek kértek föl. A három gyerek miatt nem vállaltam el, egyelőre csak tolmácsként dolgoztam náluk. Nemsokára mégis én lettem a szakmai vezető csaknem öt évig.

Hárman-négyen voltunk, illetve vagyunk Magyarországon, akik egyáltalán képesek arra, hogy a 6-7 ezer főre becsült siketvak személyeknek tolmácsoljanak. A siketvaksággal élés nem azt jelenti, hogy valaki teljesen siket és teljesen vak, hanem ennek fokozatai is vannak. Látássérülés, illetve hallássérülés áll fenn egy személy esetében. Jó kis csapat volt. Rengeteg látássérülttel, rengeteg hallássérülttel foglalkoztunk, és különböző kommunikációs technikákat tanítottunk meg nekik, illetve tolmácsolunk, amikor szükségük volt ránk. Később rehabilitációs ellátás is volt. A szakmai vezetés azonban olyanná vált számomra, amit egy idő után már nem tudtam képviselni. Próbáltam jelezni a problémát, de nem hallgattak rám. 2012-ben véglegesen elfáradtam, bejártam az országot egy-egy kollégámmal, megpróbáltam felkutatni, hol élnek ilyen emberek, és milyen segítségre szorulnak.

Emellett siketeknek is tolmácsoltam, tehát nem csak olyanoknak, akik látássérültek is voltak. A végén már a menedzseri teendőket is nekem kellett volna ellátni. 2012 márciusában azt mondtam, ebből elég, csináljunk valami szakmailag is jót. A jeltolmács-szolgáltatás Magyarországon pályázati kereten belül működik. Évente kell pályázni, hogy újból legyen pénz. A kolléganőmmel úgy döntöttünk, megpróbáljuk máshol, szakmai tapasztalatunkra alapozva létrehozunk egy új szolgálatot. 2012 áprilisában be is adtuk a pályázatot. Végül nem ránk esett a választás.

2012-ben így lettem munkanélküli, ami nagyon nehéz, mert egyedül nevelem a három gyermekemet. A Sajtó- és Fotóarchívumba Szabolcsra keresztül kerültem, akit régebről ismertem, itt közfoglalkoztatott és itt is jelelek neki. A

Belegárgyulok abba, hogy otthon vagyok egész nap. Nekem nincs diplomám, de körülöttem több százan dolgoznak közfoglalkoztatotti bérért egy-két diplomával és nyelvvizsgával.

**Baginé Pintér Liliann-
aki több volt, mint titkárnő**

A hozzáállásuk természetesen személyfüggő, nem a körülmények határozzák meg. Ez abból is látszik, hogy akiket ide kiválasztottak, akikkel én dolgozom, ők becsületesen végzik a munkájukat ennyiért is.

**Kemény Viktor –
MTVA Sportarchívum, főmunkatárs**

volt kolléganőmmel és munkatársakkal azóta is próbálunk pályázni, még nem adtuk fel. Emellett jelnyelven az egész országban akadálymentesíték színházi előadásokat. Éjszaka ezekre készülök. Az akadálymentesítés ez esetben azt jelenti, hogy a tolmács ott áll a színpadon, és végigjeleli a darabot. Szeretnék a szakmában maradni.

Megmondom őszintén, én két órakor fölállok az archívumban, és megyek tovább dolgozni szabadúszó jelnyelvi tolmácsként, van olyan nap, hogy este

8-ig tolmácsolok. Nagyon nehéz és fárasztó így élni. Reggel 6-tól este 8-ig dolgozni. De így nekem nem hatvan-ezerből kell megélni. Persze nagyon nehéz, mert egy-egy színházi darabra akár egy hónapig is készülök mindezek mellett. A Szépművészeti Múzeum anyagait is jelnyelvre fordítom a maradék időben. A három gyereket is nevelni kell, meg mosni rájuk, főzni, takarítani, tanulni velük. De amikor feljövök a Ferenciek terén a metróból, akkor azt

mondom: „Köszönöm, Jóisten, hogy van hová hazamennem, van hol laknom!”

Ha módomban állna változtatni a közfoglalkoztatáson, a fizetést mindenképpen emelném. Ebből az összegből nem lehet megélni. Nem is szólva arról, hogy milyen képesítésem van, mit tettem már le az asztalra. Nem csak nyolc általánossal, hanem két diplomával is keveredhetsz az árnyékos oldalra. Nem érzem, hogy itt lenéznének minket. Azt gondolom, hogy két ember kapcsolata mindig oda-vissza működik. A három gyerek miatt viszont számomra is komoly gondot okoz, hogy csökkentették a szabadságot. A fiam most lesz tizenhat, már nagy ló, a lányom is tizenhárom, de a kicsi még csak hét. Ő még nagyon igényli az odafigyelést. Nem értem, hogy nyolc óra munka után nekünk miért jár kevesebb szabadság. Az élet írja a legjobb forgatókönyvet, sokkal izgalmasabbat, hol szebbet, hol rosszabbat, mint amit ki lehet találni. Érdekes élmény volt meg tapasztalni, milyen kiváló emberek vannak itt. Nekem erőt ad, hogy nem csak én vagyok ilyen helyzetben. Értékes emberek vannak itt, jó velük találkozni, jó velük megismerkedni, a véleményüket meghallgatni. Az viszont nagyon szomorú, hogy ami a szakmám, azt csak három-négy ember tudja Magyarországon, és ebből ketten munkanélküliek vagyunk.

Lejegyezte Bártfai László 2013. február 6-án.

Nagy Györgyi – MTVA Zenei Archívum, csoportvezető

Eredeti végzettségem: énektanár. A Budapesti Tanítóképző Főiskolán tanítói, később a Szegedi Juhász Gyula Tanárképző Főiskolán tanári diplomát szereztem. Tizenöt évig tanítottam először általános iskolában, majd gimnáziumban.

1994-ben a Magyar Rádió szervezésében elvégeztem egy műsorvezetői-bemondói tanfolyamot, ahol bemondói minősítést kaptam. Akkoriban ment nyugdíjba egy kolléga, így szerencsésen bemondó lettem 1995. január 1-től. 2000 táján hangproblémám miatt „átmenetileg” a Zenei Archívumba kerültem dokumentátorként, ami akkoriban közös szervezeti egység volt a bemondókkal, majd a Kottatárba neveztek ki csoportvezetőnek. A hangom lassan meggyógyult, de ez a munka is érdekes volt, itt ragadtam, sőt a Debreceni Egyetemen elvégeztem az informatikus könyvtáros szakot. A Kottatárat és a Zenei Archívumot összevonták, így ennek a zenei egységnek lettem az osztályvezetője. Amikor a Zenei Archívum az MTVA Hangarchívumának része lett, a Kottatár egy másik egységhez került. Jelenleg a Zenei Archívum munkáját „vezénylem”. Az összes anyagot, ami nálunk található, a felelős terület digitalizálja, amit mi metaadatokkal látunk el, és előkészítjük a műsorokhoz. Folyamatosan járnak hozzánk külső kutatók, akiknek a munkáját segítjük. Tíz főből áll a csapatunk, mind zenei végzettségű. Magamról még annyit, hogy több éve énekelek az amatőr Monteverdi Kamarakórusban.

Munkám során naponta érintkezem az itteni közfoglalkoztatottakkal. Ők is ugyanolyan dolgozók, mint akik itt vannak, akárhogy hívjuk őket. Különböző szinten teljesítenek. Ha arányokat nézünk, a közfoglalkoztatottak 30 százaléka nagyon jól teljesít. A maradék 70 százalékból 30 százalék, sajnos, nem teljesít jól, munkájuk folyamatos javítása többletenergiát igényel a többiektől. A maradék 40 százalék közepesnek minősíthető.

Nagyon nehéz volt, hogy hirtelen plusz embereket kellett betanítani olyan feladatra, amely nem egyszerű betanított munka. Jelenleg Komjáthy György zenei szerkesztő különböző műsorainak (1964–1998 között a Vasárnapi koktél, 1965–1993 között a Csak fiataloknak, 1970-től a Töltsön egy órát kedvenceivel, 1971-től a 25 perc beat és A beat kedvelőinek) digitalizálása, metaadatokkal való ellátása zajlik. A digitalizálás folytán a file bekerül a digitális archívum (DA) lektori felületére, majd a hangfile-ok metaadatokkal való ellátása következik. Nagyfokú figyelem, zenei hozzáértés, affinitás szükséges ehhez a munkához. Jelentősen megnőtt a napi munkám, kezdetben, amikor a közfoglalkoztatottak megérkeztek, napi tíz

*Olyasmi ez, mint a
bővített munkanélküli
álláskeresői járadék.
Nem arra való, hogy
az ember elüljön itt
augusztusig, hanem
arra, hogy addig is
tegyen valamit
önmagáért.*

**Szűcs Béla –
távközlési
üzemmnök
23 évig
a Telekomnál
és elődjénél**

órákat voltam bent, a saját munkámhoz alig jutottam hozzá. Van, amiben segítik az új kollégák az itteni teendőket, van, ahol nagyon hasznosak. Területenként változó a hatékonyságuk. A közmunkások között van olyan, akivel a továbbiakban is szívesen dolgoznék együtt, de van olyan is, akivel semmiképpen sem.

Anyagilag arcpirítóan keveset kapnak a közfoglalkoztatottak. Ez egy kiemelt terület, egy olyan közmunka, amihez tulajdonképpen szakmai végzettség kellene. Ehhez képest az a pénz, amit kézhez kapnak, nagyon kevés. A szabadságuk is kevesebb, mint egy belsős kollégának. Ők ugyanúgy dolgoznak, ugyanúgy szükségük van a pihenésre, ugyanúgy be kell fizetniük a számlát, és ebből az összegből, ha valaki például egyedül tartja el a gyereket, képtelen rá. Nem hiszem, hogy nekik ez elég a megélhetésre. Van, akinek ez meghatározza a munkához való viszonyát, van, aki viszont örül, hogy közösségben lehet, értelmes munkát végezhet.

A betanítás körülbelül egy-másfél hónapot vett el a programból. Mondhatnám, hogy ha már betanultak, magukra hagyom őket, de nem lehet. Folyamatosan biztosítani kell számukra a munkát és a szakmai felügyeletet. Rengeteg a munka, ez a tizenegy hónap csupán részben elég, akármennyi közmunkást lehetne alkalmazni. Nagyon sok a hátralékunk. Jöhetnének még új munkatársak. A probléma az, hogy akik jöttek, azok csak részben felelnek meg erre a feladatra. A mi területünkön szigorú felvételi követelmények vannak, melynek része a zenei végzettség, a számítógép használata, valamint egy idegen nyelv legalább alapfokú ismerete. A jelentkezők közül igyekeztünk kiválasztani a megfelelőket, de ez mégsem szakmai válogatás volt. Mindenképpen érdemes volna megfontolni a próbaidő bevezetését, aminek letelte után a munkáltató mondhatná, hogy köszönjük szépen, ez nem jó.

Az ilyen típusú munkához – mint említettem – szakmai válogatást ajánlanék, ebből következik, hogy anyagilag is jobban megbecsülném őket. A két műszakot is megfontolnám, hiszen a két műszak elején 6–8-ig és a végén 19–22-ig nincs felügyelet, nincs segítség. Nyilván azért van két műszak, hogy több embert lehessen foglalkoztatni, mégis alkalmazkodni kellene az itteni munkarendhez. Az új kollégák munkaidejét a miénkhez igazítanám.

Nem tudom, hogy a közfoglalkoztatottak jövőbeli elhelyezkedését mennyiben segíti itteni elfoglaltságuk. Meggyőződésem, hogy az egyéniség, a fellépés, a végzettség és a munkához való viszony a döntő.

Lejegyezte Kovács Zita 2013. február 7-én.

Permay Mária – MTVA Zenei Archívum, szerkesztő

Eredetileg magyar–ének szakos általános és középiskolai tanár vagyok, valamint sajtóinformatikus végzettségem is van. Hobbi szinten fuvalázok, énekelek. Zuglóban az Ond vezér parki Általános Iskolában mindkét tárgyat tanítottam pár évig, utána egy ideig könyvtárban dolgoztam, foglalkoztam zeneterápiával is. Emellett külsősként elkezdtem dolgozni a Magyar Rádió archívumában, ahol nagy élmény volt olyan komoly szaktudással rendelkező szerkesztőkkel megismerkedni, együtt dolgozni, akiket korábban a rádióadásokból, koncertközvetítésekből ismertem. 1986-ban adódott lehetőségem belső állás betöltésére a Zenei Dokumentáción, a jogfolytonosság kapcsán kerültem át az MTVA-ba zenei archívumi szerkesztő munkatársként. Az utóbbi évek leépítései, egyéb átalakulások miatt a Rádió régi varázsa fokozatosan eltűnt, sok jó szakembert veszítettünk el, de sajnos ez most mindenfelé probléma.

A Rádió Archívumának vezetője megbízott a közfoglalkoztatási projekt elején, hogy segítsek a munkák koordinálásában. Szívesen kapcsolódtam be, szeretek mást is csinálni, mint a napi munkám, és akár belső munkatársakat, akár az egyetemről érkezetteket kellett oktatni, általában rám bízta őket. Az ismereteim mellett talán pedagógusi gyakorlatom is segített a feladatok ellátásában. A közfoglalkoztatottak között hamarosan kialakult az a 7-8 főből álló csapat, akikkel napi szinten állok kapcsolatban, ők a Zenei Archívumhoz kötődő feladatokat látják el.

Úgy tapasztaltam, kezdetben elég negatívan fogadták őket a belső munkatársak, holott többségük olyan ember, aki önhibáján kívül, például csoportos leépítéssel került az utcára. Annak, aki átment hasonlóan, vagy a családjában van munkanélküli, és kicsit empatikusabban gondolkodik, nem voltak előítéletei. Ők voltak kevesebben, de a közös munka során elült ez a rossz érzés. Ehhez a felemás hangulathoz nálunk hozzájárult az is, hogy korábban elbocsátások voltak, és felvetődött: akkor vajon miért vesznek fel embereket? Ez nem ilyen egyszerű kérdés. Nem azt a munkát végzik a közfoglalkoztatottak, mint az elbocsátottak, és a bérezésük is más forrásból jön. Ugyanakkor nagyon jó lett

A program, különösen az elején, sok belső kollégának is komoly többletfeladatot jelentett. Ezt a munkát elő kellett készíteni, az új munkatársakat be kellett tanítani, ha valami kérdésük volt, ott kellett lenni, meg kellett válaszolni. El kellett indítani, azóta pedig fenn kell tartani és működtetni kell a projektet. Közben az archívumban természetesen ugyanúgy folyik a munka, ahogy eddig.

Wirth Judit – MTVA Próza Archívum, csoportvezető

Amíg nem dolgoztam közfoglalkoztatottként, egy szót sem hallottam a róla, és a fizetés, őszintén megmondom, meglepett, mert az érettségi alapfeltétel volt. Nem gondoltam, hogy 100 ezer fölött fogok keresni, de abban biztos voltam, hogy 80 nettót csak kézhez kapok. Ma összetenném a két kezem, ha 80-90 körül keresnék.

Krausz Katalin – eredendően kereskedelmi szakmunkás

volna a régi kollégákat is megtartani, mert az Archívumban olyan mennyiségű munka van, ami szinte beláthatatlan. Sőt, azzal szinte párhuzamosan, hogy elmentek tőlünk, tetemesen megnőttek az új feladatok is.

Most már minden adásba kerülő anyag digitálisan készül, legyen az friss felvétel, koncert, új CD, restaurált hanganyag. A technikai megoldások, bejátszások után ezeket ellátjuk metaadatokkal, előkészítjük a sugárzásra, műsorba javasoljuk, a Bartók és a Petőfi adó szelektorát „töltjük”, kutatásokat végzünk. Emellett mindig adódnak rendkívüli feladatok (például meselemezek zenéjének szerkesztése) és egyéb folyamatos munkák, mint a nemrég indult Dankó Rádió is.

Visszatérve a közfoglalkoztatottakra, elmondható, hogy általában szakképzettségük alatti munkát végeznek, a legtöbben diplomások, a képzőművésztiől kezdve a pedagóguson keresztül az újságíróig. Az a baj, hogy nagyon rá vannak szorulva erre a munkára, és ezért a tényleg rettentő kevés pénzért is elvállalták a lehetőséget. Éppen ezért csodálatra méltó a lelkesedésük, példaadóan, kreatívan állnak hozzá a dolgokhoz, kezdve attól, hogy „gyerekek, nem lenne jobb, ha ez a szekrény itt állna,

mert könnyebben ki lehetne nyitni az ajtót?”, egészen odáig, hogy a tényleges adatfeldolgozásnál vannak jó meglátásaik, ötleteik, precíz megoldásaik. Az elmúlt évek során a napi munka mellett kicsit háttérbe került feladatok a kezük nyomán lassan rendeződnek. Ez nagyrészt a műsorborítékok beszkenelése, eddig csak alapinformációk voltak a műsorokról (például cím, a lejátszás dátuma), most a teljes tartalmak bekerülnek az adatbázisba, és visszakereshetővé válhatnak. Mintegy 15 ezer ajándékmez beszámozása, adatainak bevitele a leltári nyilvántartásba, adatbázisba, régi könnyűzenei műsor-összeállítások rögzítése az adatbázisban, szintén a gerincét alkotják a feladatoknak.

A közfoglalkoztatottak két műszakban dolgoznak. Kezdetben célszerűbb lett volna az egy műszak, mert jobban rá voltak szorulva az instruálásra. Most akik reggel 6-ra jönnek, délután tudnak munkát keresni, aki délutános, az általában a családi ügyeket látja el délelőtt. Esetleg dolgozhatnának rugalmasabban, akár forgóban is, ha van rá igény. Azok az emberek, akik most itt vannak, és kézhez kapnak a cafeteriával együtt legfeljebb 70 ezer forintot, csak úgy tudnak megélni, ha

van családi háttérük. Mert ebből a pénzből önállóan képtelenség lenne. Nettó 150 ezerből sem lehet „ugrálni”, de ennyi kellene ahhoz, hogy például normális ebédet tudjanak enni, és kicsit az önbecsülésük is helyrebillenne. Ha mindenki hasznosnak találja a munkájukat, akkor megnövelhető lehetne a program hossza. Én még két-három évig is megtartanám őket, a munkájukra szükség lenne, igaz akkor jobb fizetést kellene nekik adni. Különben mindenki igyekszik majd máshol munkát találni, a szakmájában elhelyezkedni.

Ez egy nagyon nagy projekt, a szervezés, az előkészítés kicsit lehetett volna jobb. Ha folytatódna, akkor további gépi és tárgyi beruházás is szükségessé válik. Érdemes lenne területenként egy-két belső projektfelelős kinevezése, nemcsak rövid időre, kampányszerűen, hanem állandó kapcsolattartóként. Mert bizonyos dolgokra azért a közfoglalkoztatottak nem látnak rá, jó lenne valaki, aki segít megoldani a problémákat, esetleg továbbítja az ötleteket az érintett vezetőknek.

A közfoglalkoztatottak itteni megnevezése archívumi feldolgozó, ami azért komolyabb pozíciót jelent. Részben alkotó munkáról van szó, bizalmas adatokat kezelnek, s a médiának talán még mindig van valamifajta presztízse, remélem, ez jó lehet referenciának. Bár ha valaki a szakmájában akar elhelyezkedni, mert nyilván mindenkinek, főleg a fiatalabbaknak ez a célja, annak a Rádió csak egy rövid, bár különleges kitérő.

Lejegyezte Kovács Zita 2013. február 5-én.

Friss diplomás építésztechnikus vagyok, tavaly jelentkeztem egy három és fél éves gazdaságinformatikai képzésre. Fölvettek, az csak később derült ki, hogy a közfoglalkoztatási munkarendem mellett tudok tanulni és órákra járni.

Czimbalek Szabolcs – építésztechnikus

Petronella – 42 éves grafikus

*Nekünk már nem volt erre belsős emberünk.
Erre a jóisten adta a közfoglalkoztatottakat.
Nem tudom megítélni, hogy a hangarchívumba
és a többi helyen mi van, de nekünk utolsó
pillanatban jöttek.*

**Ress Gábor – MTVA Mozgóképfelvételek Archívum
főmunkatárs**

42 éves grafikus vagyok felsőfokú képesítéssel. Tizenöt évig egyéni vállalkozó voltam. A válság megjelenésével szinte a szakmám is megszűnt, hiszen a reklám oka fogyottá vált a monopolhelyzetben lévő megmaradt cégeknél. A többiek pénz hiányában nem költenek erre. Ráadásul a hangsúly inkább az online piac felé fordul. A nyomtatott sajtó visszaszorul, és a köréje csoportosuló szakmák, nyomdászok, grafikusok, kreatív stúdiók megrendelés hiányában felszámolódnak. Eddig kb. 200-300 helyre küldtem el az önéletrajzomat, és még csak be sem hívtak beszélgetésre. Ennek az elsődleges oka a korom, mert a cégek hosszabb távra terveznek, és egy kezdő fizetést jobban ki tudnak gazdálkodni.

A megoldás számomra a szakmai átképzés volna. Ehhez viszont külső segítség kellene. Nem tudom, melyek azok a hiányszakmák, amelyekben el tudnék helyezkedni, és a tanfolyamokat sem tudom finanszírozni. Talán meglepő, de munkakeresésem során jelentkeztem például a Dagály strandfürdőbe takarítónak. Azért utasítottak el, mert a főiskolai végzettségem bérfeszültséget okozott volna a dolgozók között.

A fotóarchívumban végzett munkát, a retusálást, a képek megmentését fontosnak érzem. A fotó kordokumentum, egyfajta bizonyíték, amiről hallottunk, mégis kételkedtünk benne, de bizonyosságot nyer, ha fényképet látunk róla. A fotó által viszonyt létesítünk a világgal, és ez a viszony a tudás. Értéke felbecsülhetetlen!

Munkánk során, karcos, hiányos állapotú negatívokat kell használhatóvá, élvezhetővé, eladhatóvá tenni. Talán jobb képzett munkaerővel, megfelelő látásmóddal rendelkező emberekkel végeztetni ezt a feladatot, gondoltam. A retusált képek mennyiségét tekintve a képzeletbeli dobogó első három helyén mégis egy frissen végzett történész, egy gépmester és egy köztisztviselő áll. Ehhez a munkához sokkal inkább kitartás, fegyelem, összpontosító képesség és gyors reagáló képesség szükséges. A gyorsaságban a fiatalok járnak az élen, hiszen számítógépes játékokon nőttek fel.

Az MTVA-s kollégák maximálisan segítőkészek, és együtt éreznek velünk. Akikkel beszéltem, örülnek a közfoglalkoztatottaknak, mert terhet vesznek

le róluk. A különböző élethelyzetek megismerése pedig gazdagítja őket. A húsz-harminc éve együtt dolgozó kollégák egyfajta új lendületet vesznek, de félsz is van bennük, mert látják, egy közfoglalkoztatott körülbelül harmad-negyedrészessel kevesebb fizetésért is dolgozik napi nyolc órát, és bőven van utánpótlás.

A közfoglalkoztatottak különböző korú, más-más élethelyzetben lévő, különböző szakmájú, végzettségű és kvalitású, vegyes társaságot alkotnak. Problémájuk is változó, valahol mégis ugyanaz. Az iskolapadból kikerült, frissen végzett azzal szembesül, hogy a telített munkaerőpiacon nem fog annyi pénzt keresni, hogy családot alapíthasson, biztos megélhetéshez jusson a jövőben. Persze ők még fiatalok, segítik őket a szüleik, végső esetben még külföldre is elmehetnek dolgozni, megvan a testi erejük hozzá, és nem fásultak el az évek alatt. Ők még vidáman csivitelnek, nekik még újdonság a munkahely, nem nyomasztják őket a kifizetetlen számlák. A gond az idősödő közfoglalkoztatottakkal van. Szembesülniük kell azzal, hogy az évek alatt felhalmozott tapasztalataik nem jelentenek előnyt számukra, hanem kimondottan hátrányosak. Másfél év alatt sem tudnak elhelyezkedni, de fizetniük kell a rezsit, az élelmet, a felhalmozott tartalék pedig, ha egyáltalán van, előbb-utóbb elfogy. Hangulatuk ezért változó, gyakran közömbös, ami teljesen érthető, hiszen a saját megélhetési gondjaikkal vannak elfoglalva. Az, hogy éhező, korgó hasú közfoglalkoztatottakkal találkozom, nekem újdonság.

Úgy látom, hogy a kisebb munkahelyi súrlódásokat átültetéssel, a nagyobbakat időközönkénti vetésforgószerű átültetéssel meglehetett oldani. Ezzel a klikkesedést lehet megakadályozni, és egyben más emberek megismerésére is lehetőséget teremt. A munkahelyi jó légkörnek van azonban egy kézenfekvőbb megoldása is. Havi rezsiszámlánk pontos ismeretében a megélhetésünket biztosító összeget is meg tudjuk határozni, ami hozzávetőleg a duplája lenne a jelenleginek. Ha ez megvalósulna, a közmunkások nyugodtan élnének, békén megférnének, ha meg nem halnának, holnap is meglennének. Aki nem hiszi, járjon utána.

Mindenki a pénzt említi első helyen, de én örültem volna, ha felelősségteljesebb munkákat kapok. Számomra monoton volt a végzett munka. A szkennelés-retusálás nem a legkreatívabb feladat, és 8 órában csinálni kicsit olyan, mint egy modern csavargárban dolgozni.

Lopez Dávid – festőművész, grafikus

Lejegyezte Bártfai László 2013. február 7-én.

Rajnai Éva – bölcsezt, bohóc, újságíró

Tizenöt éves korom óta érdeklődöm az irodalom és a sajtó iránt. Az a szerencse ért, hogy a hetvenes évek elején tagja lehettem a Magyar Rádió Irodalmi Önképzőkörének. Annyira lenyűgözött a műsor és Hajdú Ráfis irodalomtörténész vezette csapat, hogy elhatároztam bölcsezt leszek.

Az érettségi után dolgoztam, tanultam a felvételire, a munka mellett artista működési engedélyt szereztem, és 1976-tól szabad szellemi szabadfoglalkozású előadóművészként tevékenykedtem. A Magyar Cirkusz- és Varieté gyermekműsorában léptem fel bohócként a Kamara Varietében (a mai Játékszín) a Körúton, majd a Kakaó Bár következett, ahol Gálfi János bűvész volt a műsorvezető. Közben felvettek az ELTE Bölcsezt Kar magyar-népművelés szakára. Levelező tagozatra jártam, mert a családom nem engedhette meg, hogy nappali tagozaton tanuljak. 1978-ban megszületett a kisfiam. Életem legboldogabb időszakát röviden így jellemezhetem: egy bohóc a Bölcsezt Karon.

Aztán összeállt egy kis csapat, bűvész, bábos, gitáros énekes és Tyutyu kutyám, a törpe uszár. Színpadi előadásokkal jártuk az országot, mindenütt megfordultunk, művelődési házakban éppúgy, mint szabadtéri fesztiválon. A kisfiam az óvodát nem is nagyon ismerte,

6-7 éves koráig mindenhova vittem magammal. Szuper volt. A gyerekek-nél nincs őszintébb közönség. Áldás, ha valakinek megadatik, hogy olyan munkát végezhet, amit szeret, amit mások is szeretnek, és még meg is tud belőle élni. Igaz, az a tíz-tizenöt év, amíg szabadúszó voltam, nem számít bele a nyugdíjba.

1984-ben államvizsgáztam. Friss diplomásként úgy döntöttem, most jöhet a régi szerelem, a sajtó. A Hírlapkiadó Vállalatnál kaptam munkát gyakor-nokként, nyomban beiskoláztak az Újságíró Iskolába, mert akkoriban még végig kellett járni a számlátrát. 1988-ban létrehozták a Reform Lap- és Könyvkiadó Rt.-t, amelynek tájékoztatási menedzsereként a reklámoktól az írókkal való szerződéskötésen át a terjesztésig minden hozzám tartozott.

Két évvel később abban a kivételes szerencsében volt részem, hogy a híres gyerekújság, a Pussy Bear, azaz a Buci Maci indulásakor az egyik német-magyar kiadó engem nevezett ki főszerkesztőnek. Az újság hamar népszerű lett, 60 ezer példányban fogyott. A fordítással kapcsolatban jó döntést

hoztunk. Rájöttünk, hogy a meséket nem szabad egy az egyben lefordítani. Mezei András költőt kértük fel, hogy ültesse át mives magyar nyelvre a meséket. Az aranykor két évig tartott, mert az egyik médiaóriás kivásárolta a lapot. Nem vártam meg, hogy kirúgjanak, felálltam.

Néhány barátommal magánkiadót alapítottunk, de tőkehiányosak voltunk, nem győztük a versenyt a nagyokkal. 1998-ban egy light bulvár hetilap indult, a Vasárnap Reggel, amelynél marketing menedzserként, később a női életmód és a játék rovat szerkesztőjeként is dolgoztam. Az ezredfordulón a print médiában megindult a racionalizálás, kevesebb emberre volt szükség. Nekünk, akik eltöltöttünk néhány évtizedet a sajtóban, és az a feladatunk, hogy tájékoztassuk az olvasókat arról, mi zajlik a társadalomban, világosan látnunk kell, hogy mi sem vagyunk kivételek, ezek a folyamatok bennünket is utolérnek. A kellemtelen helyzetek tőlünk is alkalmazkodást követelnek. Tehát beiratkoztam egy tanfolyamra, mert elérkezettnek láttam az időt egy kirándulásra a gazdaság világába.

Pályázatmenedzseri állást hirdettek meg az első Széchenyi Tervhez. A Magyar Vállalkozásfejlesztési Kht. sok pénzt költött arra, hogy felkészültek legyünk, több speciális Európai Uniói képzésen vettünk részt. Örülök, hogy ott dolgozhattam, mert olyan tudásra tettem szert, amit sehol máshol nem szerezhettem volna meg. A helyszíni ellenőrzési csoportnál a teljes folyamat átláttuk, a pályázat benyújtásától a projektek megvalósulásáig követtük a közpénzfelhasználást. Hat évvel ezelőtt azonban átszervezték, átalakították a pályázatkezelő intézményrendszert.

Ezután apróbb munkákból éltem, például turisztikai rendezvényekkel foglalkoztam, pályázati tanácsadóként helyezkedtem el, majd a Munkaügyi Központ partnere lettem. Anyagilag roppant nehéz időszak volt. 2012 nyarán egy televíziós műsorban hallottam, hogy az MTVA Archívuma közfoglalkoztatottakat keres. Úgy gondoltam, ez lehetőség arra, hogy ismét a médiában dolgozzam. Bár az utolsó pillanatban jelentkeztem, bejutottam.

Az archívumban dolgozunk: szöveget írunk be és digitalizálunk. Az eljövendő nemzedékek számára is lehetővé tesszük, hogy megismerjék múltju-

A közfoglalkoztatottak itt értékes munkát csinálnak, szükség van rájuk, viszont vannak olyan emberek, akiknek ez nem való. Például: sok a késés, az előbb elmenetel vagy, hogy nem tartják be a munkaidőt. Elhiszem, hogy ennyi pénzért sok ez a nyolc óra, de ez a szabály. Ilyen világot élünk.

**Mátyás Cintia – MTVA Sajtó- és Fotóarchívum
segédszerkesztő**

kat, történelmünket. Jelenleg időutazó vagyok, híradós anyagokat dolgozok fel a hatvanas-hetvenes évekből. A közmédia információs kincsesládája pótolhatatlan érték, ha az eredeti felvételek tönkremennek, az adatok elvesznek, bizonyos értelemben az én és a szüleim generációja is eltűnik. Kedvelem ezt a munkát, szívesen maradnék.

A közfoglalkoztatás tapasztalatom szerint több szempontból is nagyon fontos. Dolgozol, keresel valamennyi pénzt, tehát nem más tart el, megtanulsz egy új szakmát, hasznos munkát végzel, és van egy bázisod, ami köré újjáépítheted az életedet. Megélhetési és pszichológiai okokból megtartanám és bővíteném a közfoglalkoztatási programok körét. Az a munkahely, ahol most vagyunk, a hab ezen a tortán: kulturált helyen és nyugodt körülmények között dolgozhatsz, a betanuláskor szakszerűen felkészítenek, önálló a munkád, a belsősök segítőkészek, és bár

főnököket nem illik dicsérni, a vezetőkről kevés helyen mondható el, hogy szinte baráti viszonyban vannak a beosztottaikkal. A fizetés alacsony. Nem tudom, hogy államháztartásilag lehetséges-e, de emelni kellene a béreket, a reális valamivel 100 ezer forint nettó fölött lenne.

Lejegyezte Bártfai László 2013. február 15-én.

A közfoglalkoztatottak társadalmi megítélése rendkívül kedvezőtlen. Az emberek úgy néznek ránk, mintha kívülállók lennénk, mintha egy másik kasztba vagy fajba tartoznánk. Bármilyen társaságban ezt tapasztalom. Lebecsülnek minket, mondván: ők csak közfoglalkoztatottak. Az is zavaró, hogy a közfoglalkoztatást gyakran összekeverik a közmunkával, ami egy büntetési tétel, és így összemosódik a kettő.

Schindler Márk Gábor – levelezős építész hallgató, részint családfenntartó

Ress Gábor – MTVA, archívumi főmunkatárs

A Magyar Televízió archív raktárait vezetem. A Beta-raktárt, a filmraktárt, a híradó- és a sport archív raktárakat. A legfontosabb dolgom most a Duna Televízió és az MTV adás-előkészítésében való közreműködés. Eredeti szakmám elektronikai műszerész, így előző munkahelyem a Radelkisé volt, amely egykor a világ öt legjobb cége közé tartozott a szakmában. De jött a rendszerváltás, nem lehetett exportálni a Szovjetunióba, csak ha azonnal ellentételezték, de ez nem működött. Akkor egyik pillanatról a másikra csődöt mondott a cég. Elkezdtem munkát keresni. Utána telefonközpontokban dolgoztam, az egyik ismerősöm szólott, hogy van egy munkalehetőség a tévében, a Bojtár utcában, mire ideértem, azt a munkahelyet már betöltötték, de a Szabadság téren volt egy másik munkalehetőség. Így kerültem az archívumba, és huszonkét éve itt vagyok.

Napi munkakapcsolatban vagyok a közfoglalkoztatottakkal. Itt nagyon sokfajta munkát végeznek, egyesek a számítógép előtt, mások a raktárban dolgoznak, de többen a főnti részen leltároznak vagy adatbázisba írnak. Nekem egyetlen problémám van: egy évre szerződötték őket, augusztustól augusztusig, s a közfoglalkoztatottak közé óhatatlanul bekerültek olyanok is, akik nem ide valók. Nem alkalmasak rá idegileg, szellemileg. Szerintem ez a probléma elkerülhető lett volna, ha lett volna egy egyhónapos próbaidő, utána értékelni lehetett volna a munkájukat, és csak a megfelelő embereket felvenni. Alapvetően ez nem rossz munkahely, a közmunkásokat eredetileg arra használták, hogy árkot ássanak. Ahhoz képest szerintem ez egy leányálom.

A Magyar Televízió indulásakor használt technika a kétcolos szalagok, egycolos szalagok, később a Beta-kazetták voltak. A legújabb technika most már digitális, azaz szerverre rögzítenek mindent. Az archívum raktáraiban, a televíziózás kezdete óta sugárzott műsorokról több mint 44 ezer egycolos szalag van, majdnem 200 ezer Beta-kazetta. Ha ezeket most nem mentjük meg, akkor tönkre fognak menni. Ezeket kell digitalizálni, és előtte fel kell dolgozni az anyagokat, azaz metaadatokkal kell ellátni. Nekünk már nem volt erre belső emberünk. Erre a jóisten adta a közfoglalkoztatottakat. Nem tudom megítélni, hogy a hangarchívumban és a többi helyen mi van, de nekünk az utolsó pillanatban jöttek. Ennek a tévének az archívum a lelke. Ez nagyon jó lehetőség, csak tovább kellene vinni. Mert augusztusban lejár a határidő, augusztusig

nem fogunk végezni, ez évekig tartó munka. Egy hatvanperces kazettát digitalizálni több mint hatvan perc, és van belőle több mint 200 ezer. Ezt folytatni kell, úgy kellene folytatni, hogy azok az emberek folytassák, akik már itt vannak.

A hatékonyságon az javítana a legtöbbet, ha lenne lehetőségünk, beleszólásunk, hogy kiválasszuk a legjobb embereket, hogy maradhassanak, és vigyék tovább a dolgokat, ha folytatódik a program. Természetesen az lenne még jó, igaz, ellentmondás, ha az összes közmunkás találna közben munkát. A mostani pénz, amit kapnak, nem valami horribilis összeg, de még mindig több a semminél. Szerintem nem a közmunkások bérén kellene takarékoskodni, csak szelektálni kellene egy hónap után. Folyamatosan kapjuk a tájékoztatást, hogy sokan elmentek már, közel a 10 százalék, mert kapott munkát, hála istennek. Nem azt hangsúlyozom, hogy ez egy mentőmellény legyen a számukra, az is fontos, de szükséges munkát végeznek. Jó lenne, ha ez folytatódhatna.

Lejegyezte Orbók Ákos 2013. február 6-án.

*Amíg nem találok olyan munkát, amihez jobban értek, többet fizet,
és előrelépésnek is tartanám, addig a közfoglalkoztatás nagyon jó dolog.
Az sem mindegy, hogy úgy keres valaki munkát, hogy nem tudja, mi lesz holnap,
mert nincsen bevétele, vagy van egy ugyan döcögős, de fix bevétele, és rendes
emberek között dolgozik. Ráadásul sok mindent tanulok itt.*

**Benczi Krisztián – pályakezdő,
aki már sok mindent csinált**

Schindler Márk Gábor – a Szent István Egyetem levelező építész hallgatója, részint családfenntartó

A Budai Nagy Antal Gimnáziumban érettségiztem 2003-ban, mellette OKJ-s tanfolyamot végeztem. Jelenleg a Szent István Egyetem Ybl Miklós Építéstudományi Kar építőmérnök és építész szakán levelezős hallgatóként tanulok. Több munkahelyem is volt már, de ezeket, sajnos, elhagyni kényszerültem, elsősorban a leépítések, illetve egyéb áldatlan állapotok miatt. Rendkívül nehéz diploma nélkül elhelyezkedni, és mellette tanulni, de földadni nem szeretném, bár egyre kilátástalanabb a helyzet. Az építőiparban gyakorlatilag lehetetlen most állást találni, diploma nélkül pedig szinte kizárt. Eddig még csak sikerült valahogyan, de most még az esélyét sem látom.

A Reneszánsz Zrt. volt legelső munkahelyem 2006-tól. Elég sokáig dolgoztam ott, de 2010-ben nagyon nagy elbocsátás volt, amelybe én is beleestem. Több hatalmas cég ment akkoriban csődbe, illetve van jelenleg is a csőd közelében. Ebben a szektorban egyre kilátástalanabb a helyzet, ami még azt a kérdést is felveti, hogy egyáltalán van-e értelme a diploma megszerzésének és a hazai munkának ezen a területen. A jelentősebb munkák, amelyekben részt vettem: Boutique Hotel, Tőzsdepalota, Dorottya-ház, Dandár lakópark, Wahrmann-palota, Posta Múzeum. Az épített örökség megőrzése nagyon szép feladat, gyorsabb ütemben kellene folytatódnia, most pedig minden lelassult, leállt.

Az MTVA fotóarchívumi munka előtt, sajnos, többször is voltam munka nélkül, így volt szerencsém belekóstolni ebbe a létbe és a közfoglalkoztatásba. Ezt az időszakot segítség nélkül nem is tudtam volna kihúzni az embertelen bánásmód és fizetések miatt, amelyekről egyre többen számolnak be.

Amikor 2012 nyarán bementem a munkaügyi központba jelentkezni, azt mondták, hogy itt van az MTVA mint lehetőség. Nagyon szkeptikus voltam, mert párszor már belebotlottam a közfoglalkoztatásba, és csak kedvezőtlen tapasztalatokat szereztem. Most mégis úgy döntöttem, hogy megnézem.

Itt rendes a munkakörnyezet, biztosítottak az alapvető munkafeltételek, és olyan munkát végezhetünk, ami a tudásunkat is tükrözi és gyarapítja. Érezzük, hogy hasznosak vagyunk, ha csak kis részben is, de megbecsülnek. Az MTVA Sajtó- és Fotóarchívumában több feladatot is végzünk. Az ötvenes évek fotóit digitalizáljuk, beírjuk a képek szövegét, retusáljuk a képeket, van, aki az eredeti és a bevitt szöveget veti egybe, van, aki több feladatot is végez, így könnyebben elviselhető a munka jellegéből fakadó egyhangúság, színesebb a nap. A

Külföldön csak akkor vállalnék munkát, ha Toscanában nyithatnék egy kávézót. Van egy szerető családom, nem vágyom sehová, de itthon rettenetesen nehéz karriert építeni.

**Szabó Kitti –
kétdiplomás média-
szakember**

fogadtatásunk is meglepetés volt. Bevallom, az előző munkahelyeimen szerzett kedvezőtlen tapasztalatok után sokkal rosszabbra számítottam. Teljesen pozitív mindenkinek a hozzáállása. Azt tapasztaltam, hogy úgy fogják föl: segítségként vagyunk itt, és ők is segítenek nekünk. Az persze nagy kérdés, hogy az itt szerzett tapasztalatokat és az eltöltött időt hogyan tudjuk kamatoztatni, hasznosítani, hiszen a lehetőségek továbbra is korlátozottak az országban.

A közfoglalkoztatás, a közfoglalkoztatottak társadalmi megítélése rendkívül kedvezőtlen. Az emberek úgy néznek ránk mintha kívülállók lennénk, mintha egy másik kasztba vagy fajba tartoznánk. Bármilyen társaságban ezt tapasztalom. Lebecsülnek minket, mondván: ők csak közfoglalkoztatottak. Az is zavaró, hogy a közfoglalkoztatást gyakran összekeverik a közmunkával, ami egy büntetési tétel, és így összemosódik a kettő. Szóval nagyon kedvezőtlen a kép, pedig senki sem önszántából, hanem azért van itt, hogy megpróbáljon visszakapaszkodni. Holott tudjuk, hogy maga a munka nagyon jó, ahogy látom, a többség szívesen is végzi. Van, aki szívvel-lélekkel csinálja, de az anyagi juttatás, sajnos, kevés. Egyedül is nehéz, de van, aki családot próbál fenntartani ebből a kis összegből, egyetemre jár, ami szintén sokba kerül.

Véleményem szerint a fizetést, ha minimálisan is, de emelni kellene, a helyszín és a környezet szép (ebben a programban). Persze tudom, hogy a fizetések nem nőhetnek a sokszorosra, de egy kis növelésre azért szükség volna. Gyakorlatilag mindenki másod-, illetve harmadhelyen is dolgozik, hogy eltartsa a családját. A közfoglalkoztatás rövid átmenet, mert hiába megyek el az állásinterjúkra, nincs munka. Tudom, hogy munkát kellene találnom, ez csak ideiglenes bűvőhely, de nem sok esélyt látok arra, hogy az építőiparban – de már nem csak ott keresek munkát, hanem mindenütt, bárhol – munkát találjak.

Számos dolog iránt érdeklődöm. Gyermekeként megtehettem, mert akkor megvolt rá a lehetőség. Most már, sajnos, nem tehetem, mert édesapám nemrégiben meghalt, ami nagyon súlyos anyagi terheket rótt a megmaradt családra. Édesanyámmal és a 17 éves gimnazista testvéremmel élek együtt, így ebből a kis összegből is kökeményen félre kell tenni családfenntartásra, ami már napi szinten vet fel problémákat. Néhány héten belül be kell fizetnem a tandíjamat, és még elképzelni sem tudom, miből. Visszatérve az érdeklődési körömről, az építészetből adódóan sok minden érdekel. Rajzolás, festés, versírás, fotózás, filmezés. Néhány hangszeren játszani is tudok. Hiába a széles érdeklődési kör és tudás, ha nincs munkalehetőség továbblépésre.

Lejegyezte Bártfai László 2013. január 30-án.

Stépan Tibor – közlekedési mérnök, pénzügyi, felszámolási és vagyonkezelési szakközgazdász

Óbudai lakos vagyok, az általános iskolát is ott végeztem. Utána a Lékai János Hajózási Szakközépiskolába jártam, majd a Budapesti Műszaki Egyetem Közlekedésmérnöki Karának Hajózási Főiskolai szakát végeztem nappali tagozaton MAHART-ösztöndíjjal. Aztán a Marx Károly Közgazdaságtudományi Egyetemet, majd a Corvinuson a pénzügyi szakközgazdászt, végül, 2010-ben a felszámolási és vagyonkezelési szakközgazdászt végeztem posztgraduális szakon.

Első munkahelyem a MAHART volt, hajógépészként dolgoztam különböző beosztásokban, aztán a MAHART számítástechnikai osztályán voltam szervező. Több évig hajóztam, a Dunán jártunk. Akkoriban még csak Regensburgig lehetett felmenni, a római kőhídig, alatta csak kis hajók férnek át. Később átkerültem a központba, az Apáczai Csere János utcába.

Idővel átmentem a Vörösmarty tér másik oldalára, a Budapest Bankba, ott hiteleztem, váltóleszámtólással foglalkoztam, majd a banki ügyvitelszervezés lett a feladatom. Innen a Nemzeti Lóverseny Kft.-hez kerültem gazdasági igazgatóhelyettesnek, de mivel nem volt gazdasági igazgató, mindent mi csináltunk. A Lóversenytől kerültem először utcára, lettem munkanélküli. Egy vagyonkezelő következett, illetve az a cég mindennel foglalkozott, volt végelszámolás, felszámolás, még tb-adósságcsere is, azaz üzletrészt vásároltunk tb-adósságrendezés fejében.

Pályám következő állomása a BKV volt. Ott is elég sokáig voltam, különböző beosztásokat töltöttem be, a reorganizációs program befejezését is mi csináltuk. A Közlekedési Szemlében cikket is publikáltunk a reorganizációs program végrehajtásáról. Egyszer-kétszer visszajelzés is érkezett, hogy szakdolgozat megírásához forrásként használták ezeket az írásokat. Utána lettem pénzügyi főosztályvezető, portfólió-osztályvezető, majd a BKV egyik kft.-jének, nevezetesen a Gépjárműjavító és Szolgáltató Kft. Gyömrői úti telephelyének voltam az ügyvezetője, végül az Óbudai Autóbuszüzem Igazgatóságán szintén ügyvitelszervező, amíg csoportos létszámleépítés következtében el nem bocsátottak.

A Kormányzati Ellenőrzési Hivatalba kerültem vezető főtanácsosnak, azaz ellenőrként dolgoztam, innen pedig az EUTAF-hoz (Európai Unió Támogatásokat Auditáló Főigazgatóság), azaz az európai uniós támogatásokat ellenőrző szervezethez.

2012. augusztus 15. óta vagyok itt, az MTVA-nál közfoglalkoztatott. A békásmegyeri munkaügyi központban azt mondta nekem az előadó: várjon csak, van itt valami, közfoglalkoztatás, ha érdekli, menjen oda, és adott két időpontot. Itt, a Naphegyen teljesen normálisan fogadtak, ahogy egy kollégát.

Igazságosabb lenne, ha rájuk is vonatkozna az életkor szerinti szabadság, hiszen ők ugyanúgy nyolc órát dolgoznak, mint más munkavállaló.

Závoczky Éva – MTVA Sajtó- és Fotóarchívum, szerkesztő

Azt halljuk, hogy a többi munkahelyhez képest ez egy jó munkahely. A fotóbanki programmal néhány nap alatt megismerkedtem, most már elérem az archív tárat

is, amelyben több mint 1 millió kép van, úgyhogy betekintési jogosultsággal megkérem azokat a képeket, amelyeket fel tudok dolgozni. Főleg járműveket, műszaki tárgyú fényképeket kutatok, ahol a járművek, régi villamosok, hajók, mozdonyok, buszok pontos adataival egészítem ki a képek adatait, így pontosabbá válik a keresetőség. Volna itt munka a végkimerülésig, ráadásul affinitásom is van az ilyen dolgokhoz.

A fizetés viszont nagyon alacsony, és hetenként kapjuk, nem havonta. Miért kell nekünk többször is tranzakciós adót fizetni? A szabadság mértéke is bosszantó, de hát ez mind-mind törvényi szabályozás. A nettó százezer forint volna elfogadható. Most durván nettó 63 ezret keresünk. Bár most emeltek.

A munkaerőpiacon egyrészt az a gond velem, hogy túlképzett vagyok, másrészt manapság már mindenütt alapkövetelmény a perfekt angol nyelvtudás. Alapfokon értek valamit, de nem beszélek jól. Az Interneten tanulok angolul, feliratkoztam egy hírlevélre, rendszeresen küldik a tananyagot. Fél éve csinálom, de amikor felkelek, nem sok kedvem van hozzá, munka után, 22.30-kor pedig már nem nagyon lehet tanulni. Valamikor persze jól tudtam a Duna nemzetközi hajósnyelvét. De már sokat felejtettem. Ezt a nagyon sajátos nyelvet csak a folyón értik meg, csak a folyón használják. Folyami szleng.

Túlképzett vagyok, és aki már 58 éves, védett korban van, az senkinek nem kell. Ebben a gazdasági helyzetben nem nagyon kapkodnak utánam. Ha nem találok mást, maradnék még egy évet. Hajózni talán hajóznék még, de az is nehéz, most bekerülni a Duna–Majna–Rajna-csatornára. Az érvényes hajóskönyvet Regensburgban adják ki, de oda előbb ki kell menni. Nekem most nincs arra pénzem.

Lejegyezte Bártfai László 2013. január 30-án.

Szabó Kitti – kétdiplomás médiaszakember

Érettségi után, elvégeztem egy egyéves reklám- és marketing-ügyintéző tanfolyamot, amellyel párhuzamosan megszereztem a számítógép-kezelő és -használó képesítést is. Nagyon érdekelt a filmezés, ezért jelentkeztem a szombathelyi Berzsenyi Dániel Főiskola Budapestre kihelyezett mozgókép és médiakultúra tagozatra. 2004-ben diplomáztam. A hatodik félév végén elvégeztem a reklám- és marketingmenedzseri felsőfokú tanfolyamot, amely a középfokú folytatása volt. A második diplomát a Budapesti Kommunikációs és Üzleti Főiskolán televíziós műsorgyártó szakon szereztem 2007-ben. Az elméleti oktatás elsajátítása után elkezdődött a gyakorlati oktatás a régi székházban, a Szabadság téren. Megtanultuk a szakma minden csínját-bínját, a gyártási folyamatoktól kezdve az operatőri, vágási munkálatokon át, de főleg a szerkesztés és a riportkészítés volt az, amire igazán hangsúlyt helyeztek az oktatók. Akkor jöttem rá igazán, hogy nem is a film, hanem a televíziózás érdekel igazán, az, hogy egy műsor szerkesztő-riportere lehessenek. Önálló műsorunk volt, egy heti magazinműsor, amely fiataloknak szólt fiatalokról, az őket érintő problémákról. A témákat mi találtuk ki, mi voltunk a műsorvezetők, mindent mi csináltunk, persze a főszerkesztő segítségével. A műsor címe: Érték és mérték volt.

Az első diplomamunkámat „Film és szürrealizmus az 1930-as évek első felében” címmel írtam. Teljesen magával ragadott, többek között, Louis Buñuel és Salvador Dalí munkássága, életfilozófiája. A második diplomamunkám címét Shakespeare egyik vígjátékából kölcsönöztem – „Színház az egész világ” (Ahogy tetszik. II. 7). A diplomamunkámban három magyar színházat hasonlítottam össze, betekintés volt a színházak világába, megfűszerezve a színészekkel készített interjúkkal. De idővel tudtam, hogy engem a szerkesztés képernyő mögötti világa nyűgöz le.

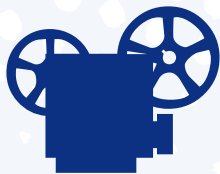
A másoddiplomám megszerzése után, majdnem egy évre rá, az ECHO Televízióhoz mentem gyakornoknak. Külsős gyártásban indult egy új műsor, a Vállalkozz Okosan, amelyben már szerkesztő-riporterként vettem részt. Ez a magazinműsor pályázati pénzből készült el, ami körülbelül egyéves műsoridőre volt

A bérünk bruttó 93 ezer forint. Ez nem nagy pénz, de a nullánál pontosan bruttó 93 ezer forinttal több. Cafetéria, bérlet, rendezett munkakörülmények. Egyetlenegy gondot látok: Mi lesz ezután?

**Ligetfalvi György – népművelő,
a Városliget történelmének kutatója**

elég. A műsor vége felé, párhuzamosan egy bankban dolgoztam adminisztrátorként. Két évig voltam a pénzügyi osztályon, 2011-ben átmentem egy online kereskedelmi rádióhoz sales menedzsernek. A Rádió 1 reklámidejét adtam el. Hamar rájöttem, hogy a marketing nem az én világom, mindössze fél évet voltam ott. Adódott egy másik lehetőség. Egy induló televízió szerkesztő-riporterként foglalkoztatott, de anyagi okok miatt a sugárzás nem indult el.

2012 nyarán munkanélküli lettem. A Munkaügyi Központban mondták, hogy az MTVA archívumi munkatársakat keres, illetve hogy elindul ez a program, amelyben részt veszünk. Ősszel kerültem ide, a Kunigunda útjára. Szeretettel fogadtak, és nagyon sok régi kollégával találkoztam, hiszen a régi székházban, a másoddiplomám megszerzése után, vágó asszisztens voltam rövid ideig.

Jelenleg az 1967. évi híradókat archiválom, ami nagyon érdekes. A munkám három részből tevődik össze. A mikrofilm-lejátszón nézem meg az adástükröket és az adásmenetet. A Beta-kazettákon látom a fekete-fehér képi anyagot, a megvágott anyagot, amely néma, mert a hang külön szalagon van. Segítségemre vannak a kis kartonok, amelyek többletinformációkat tartalmaznak. Szóval, nekem ezt a három dolgot kell összeraknom, bevinnem a rendszerbe, hogy az anyag kereshető legyen. Ez azért fontos, mert így majd meg lehet találni azt, hogy például mit csinált Kádár János 1967. május 30-án.

Nagyon nehéz manapság munkát találni, egyelőre nem is keresek, bár nyitott szemmel, füllel járok-kelek. Igazából televíziós szeretnék lenni, tudom, hogy pokoli nehéz, de még mindig szerkesztő-riporterként szeretnék elhelyezkedni. Most is a televízióban vagyok, de nem pont így képzeltem a visszatérésem. A szerződésünk időtartamát mindenképpen meghosszabbítanám, ha lehet, mert szerintem jó lehetőség annak, akinek nincs munkája. Innen azonban tovább kell lépni, ez csak átmeneti időszak, ennyi pénzből nem lehet megélni. Ha módom volna rá, több fizetést adnék a közfoglalkoztatottaknak, a jelenleginek csaknem a dupláját, mert ez nagyon kevés. Még belegondolni sem merek, mennyi kell a megélhetéshez. Nekem annyival könnyebb, hogy nincs gyerekem, de az én biológiai óráim is ketyeg. Külföldön csak akkor vállalnék munkát, ha Toscanában nyithatnék egy kávézót. Van egy szerető családom, nem vágyom sehová, de itt hon rettentően nehéz karriert építeni.

Lejegyezte Bártfai László 2013. február 15-én.

Szabó Béla István – régész, mongol szakos

Gyerekkorom óta könyvgyűjtő vagyok. A Belvárosban laktunk, és nem túl-
zás azt állítani, hogy a Váci utcai antikváriumban nőttem fel. Érettségi után a
jogi egyetemre és a Zeneakadémia ének főtanszakára jelentkeztem, de igazá-
ból nem akartam jogász lenni, a pódiumon pedig rájöttem, hogy az előadómű-
vészi pálya nem az én világom. Egy állami antikváriumban helyezkedtem el,
szakmunkás-bizonyítányt is szereztem.

A magyar–könyvtár szakon lettem egyetemista, levelező tagozaton, és az
első év után régész szakon is folytattam. A könyvtár szakot később ostoba mó-
don leadtam, szigorlatom főiskolai végzettségnek számítandó be. Ezen a sza-
kon végeztem, ókorásként, középkorásként. A régészet történettudomány, a
történelemmel foglalkozik, a tárgyakat kezelve forrásként. Remek iskola volt, a
módszert tanultuk meg.

Egy percre sem voltam régész, a Hopp Ferenc Kelet-Ázsiai Múzeumba kerültem
könyvtárosnak, de több kiállítást is rendeztem, katalógusokat állítottam össze.
Ottlétemkor vettem fel a mongol szakot, második diplomámat megszerzendő.
Iskolai tanulmányaim ezzel be is fejeződtek, de mindennap tanulok valamit, ez
a létezés módom.

Következő munkahelyemen, az Orvostörténeti Múzeumban muzeológus-
ként dolgoztam. Doktori disszertációm 1988 körül kezdtem el írni, de az írást
a szó szoros értelmében elsodorta a rend-
szerváltás. 1988 januárjában vágtam bele,
de 1988 májusában megalakult a Tudomá-
nyos Dolgozók Demokratikus Szakszerveze-
te (TDDSZ) – beléptem. A múzeumból 1991
elején elbocsátottak. Azóta lényegében sza-
badúszóként élek.

1990 októberében megválasztottak a Fővárosi Közgyűlés képviselőjének,
jövedelmező tevékenység volt. 1994 októberéig tartott a mandátumom. A
kulturális bizottságban működtem, a BudapestFilm felügyelő bizottságának
is tagja voltam. 1994-ben a Levegő Munkacsoporthoz kerültem, feladatom a
parlamenti lobbizás volt. Majd pedig ösztöndíjjal másfél évet a Nádasdy Ala-
pítványnál dolgoztam. A hetvenes évek végétől rendszeresen írtam az Élet és
Tudományba, a Köznevelésbe, más lapokba, folyóiratokba. Máig, rádióműso-

*Úgy látom, a közfoglalkoztatottak többre volnának képesek.
Ezekben az emberekben szellemileg több van. Rengeteg képzett
ember van a környezetemben. Én csak csodálkozom.
Ez az ember nem talál munkát? Az nem létezik. Mégis így van.*

Évtizedes tapasztalattal rendelkező külkereskedő

rokkal együtt, ezernél több közleményem van. Az írás pénzkereseti forrás is volt, szórakoztatott is. A következő években kiadói tevékenységgel kísérleteztem, és mindenféle lapba írtam művelődéstörténetről, művészetről, környezetvédelemről. A lehetőségek 2008-ra megszűntek.

2008 és 2010 között egy gyermekkönyvtárban dolgoztam könyvtárosként, emellett megírtam az intézmény történetét. Ezután határozott idejű szerződéssel a Színháztörténeti Múzeumba kerültem, a cikkadatbázist kellett feltöltenem, közben írtam és szerkesztettem. A múzeum delegáltjaként a Magyar Nemzeti Digitális Archívum (MaNDA) programjának – Mandalet 1.0 – kidolgozásában is részt vettem.

Az érkezésükkor mindegyiknek írtam egy „Isten hozott” táblát és kaptak egy Balaton-szeletet. Azóta is jól megvagyunk együtt. Például a születésnapomra tortát sütöttek. El is sírtam magam a meghatódottságtól, ahogy a nyolc közfoglalkoztatott énekelte a Happy Birthday-t.

Menyhárt Veronika – MTVA Hangarchívum, kottatáros

Jelentkeztem munkanélkülinek, és a hosszú sorban állva fölvettem egy papírt. Ez állt rajta: az MTVA archivátort keres. Két nap múlva itt voltam. Nagyon fontosnak tartom, hogy történeti adatbázisok épüljenek, hogy a magyar nemzeti kultúra digitálisan hozzáférhető legyen. Az MTI adatbázisait már korábban is használtam, de csak most szembesültem vele, hogy itt milyen kincsek vannak. Nagyon fontos ezek világhálós elérhetősége, hogy a fiatalok a magyar nemzeti kultúra örökségébe belebotoljanak. Meggyőződésem: ha a hálózaton nem találni rá, a kultúra nagy része el fog tűnni.

E folyamatnak szerves része az, ami most az MTVA archívumaiban történik. Többségünk viszonylag monoton munkát végez: begépel a szkennelhetetlen szövegeket, képeket retusál, metaadatokkal, kódokkal lát el, kereshetővé tesz. Mások a szöveges adatbázisokban dolgoznak stb. Mindenki végezhet értelmes munkát, aki szeret dolgozni.

Közfoglalkoztatottként sokféle ember van itt. Vannak pályakezdők, ők itt szocializálódnak a munkához. Úgy látom, hogy az egyedülálló, középkorú nők szociális és mentális gondjai a legnagyobbak, nem tudnak megélni a kézhez kapott pénzből. Egy jövedelemből kell fedezniük a kettőre tervezett lakhatást. Egy másik csoportba azok tartoznak, mint én is, akik nyugdíj előtt állnak. Nem számítok rá, hogy addig bárhol el tudnék helyezkedni. Szívesen folytatnám, amit itt csinálok, és örülök, hogy azt is csinálhatom, amit magam kezdeményeztem – egy forrásgyűjtemény összeállítását.

Szerda délutánonként, 17.30-kor szomorú dolog megfigyelni: ahogyan megcsörrennek a telefonok, sokan kapják a kabátjukat, szaladnak a boltba vásárolni – megérkezett a számlára a heti bér. Éhesek. Az én helyzetem kedvezőbb, mert a feleségemnek van munkája, meg tudunk élni; a fiam eltartja magát, lassan a lányom is. Van mit ennem, de vannak, akiknek nincs mit.

A mi értelmiségi közmunkás-alkalmazásunk célja nem a szó szoros értelmében vett el- vagy életben tartás, hanem a (jobb, fizetősebb, biztosabb stb.) „munkakönyves” munkahely megtalálásáig való jövedelemhez juttatás, valamint az általam – most nem, de máskor – megélt lelki és agyi letörés/szétesés megelőzése. A pénz tényleg nem sok, mégis helyes, hogy nem betonoznak be a közmunkás létbe; a többség csakugyan a helyét keresi. Bár, ahogyan látom, jó pár ember alkalmas volna az itteni dolgát jól – de inkább: még jobban – végezni; talán kedvvel. Nem egynek emelkedést jelent az ittlét.

Egy javaslat: a hasonló munkahelyeken szükséges volna afféle segítők alkalmazni, a közmunkás bérkeretre; az álláskeresés segítése, a közmunkásokkal való – akár lelki – foglalkozás volna a feladatuk. Előfordul ugyanis, hogy egyesek, a stratégiai tervezés képességét elvesztett munkatársak nem számolnak a szerződésük lejáratával, az „utána mi lesz?” kérdésre nincs válaszuk, és nem is lesz.

Lejegyezte Bártfai László 2013. január 29-én.

2007-ben mentem szülni, három évig gyesen voltam a kisfiammal. Amikor vissza szerettem volna menni, a főnököm kerek perec közölte: tudhattam volna, hogy a gyerek vállalásával aláírtam a felmondásomat.

Krausz Katalin – eredendően kereskedelemi szakmunkás

Szállás Gabriella – MTVA Sajtó- és Fotóarchívum, csoportvezető

Az Eszterházy Károly Főiskolán végeztem történelemtanárként, utána bölcsész szakra jártam. Tehát középiskolai történelemtanár végzettségem és bölcsész diplomám is van. Az MTI-ben 2004 óta dolgozom, de volt közben három év, amikor gyesen voltam. Előtte dolgoztam könyvtárosként, illetve a Rock Színházban mint jegyszedő és ruhatáros, nagy rajongója vagyok ennek a színháznak. Úgy kerültem ide, hogy az egyetemen megismerkedtem egy lánnyal, aki az MTI Archívumában dolgozott – most éppen ő van gyesen –, aki mondta, hogy keresnek ide embereket történész végzettséggel.

Az MTVA Sajtó- és Fotóarchívum szervezeti egységén belül már több mint egy éve vagyok a Fotóarchívum csoportvezetője. A feladatom a fotóarchívumi munkák koordinálása, ellenőrzése. Ez színes munka, az egyik része a napi események fotóinak feldolgozása. Az MTVA fotósai által készített képeket a kollégáimmal nap mint nap a Fotóbankba helyezzük, ahol különböző információkkal párosítjuk, amelyek a kép tartalmi jellemzőit tartalmazzák, ezek a metaadatok, másrészt a média és más megrendelők számára az igényelt archív fotók azonnali feldolgozása (digitalizálás, retusálás, szövegezés, kutatás, kulcsszavazás és kódolás) is feladatunk. Ehhez hasonló feladatokat látnak el a Fotóarchívumban dolgozó közfoglalkoztatott státusú munkatársak is, de ők az ötvenes évek fotóinak szisztematikus feldolgozását végzik, amelyre nekünk nincs kapacitásunk.

Az archívumunkban több mint 13 millió saját és nagyjából 1 millió, korábban a Magyar Televízió archívumához tartozó fotónegatívot őrzünk. Vannak a múlt század elejéről is képek, de 1945 után szinte minden eseményről őrzünk fotókat. A képekhez tartoznak úgynevezett eredeti képszövegek, amelyeket a szerkesztők írtak, amikor leadták a negatívokat. Ezek ugyanolyan értékesek, hiszen történelmi dokumentumoknak számítanak. A digitalizálás során a képeket szkenneljük, az eredeti szövegeket begépeljük. Ezeket egymáshoz illetve rögzítjük abban az adatbázisban, amelyben az aktuális képeket is elhelyezzük. Itt hasznosul elsősorban a történész végzettségem, mert van olyan kép, amelynek nincs eredeti szövege, vagy van, de például nincsenek azonosítva a rajta szereplő közéleti személyiségek, épületek, nem pontos az esemény leírása. Ezeket kutatom. Ha a hiányos adatokat pótoltuk, akkor feldolgozott a kép. Aztán ugyanúgy metaadatokat rendelünk hozzájuk, ami alapján kereshetővé válnak mindenki

számára, ugyanis ez a célja a munkánknak: az értékmegőrzés és a kereshetőség.

Elég sok közfoglalkoztatott tartozik az irányításom alá, nyugodtan mondhatom, hogy mindenkit ismerek név szerint, és nagyon sok mindenkinek ismerem a munkáját, amit itt végez. Úgyhogy szerintem közeli kapcsolatban állok velük. Nem tudom, hogy ez miattam van-e, de nagyon nem mesélnek nehézségekről. Inkább csak úgy beszélgetünk az élet dolgairól. De panaszkodni például nem szokott nekem senki.

Igazából én itt találkoztam ezzel a programmal. Annyit tudtam róla, amennyit az öcsém felesége mondott, aki az Államkincstárnál dolgozik, ő mesélte, hogy náluk is vannak közfoglalkoztatottak. Előtte azt hallottam, hogy a közmunka fizikai munka – útkarbantartás, útépítő munkák, esetleg hólapátolás –, illetve, hogy egyes büntetések le lehet dolgozni közmunkában. Ezt ugyan nem úgy hívják, de amikor ez elkezdődött, akkor még a mi fejünkben is az volt, hogy ez közmunka, most már tudjuk, hogy ez közfoglalkoztatás. Amióta nálunk is működik ez a program, már tisztult a kép.

Az biztos, hogy az a munka, amit itt a közfoglalkoztatottak végeznek, nagyon fontos nekünk, és nagyon nagy szükségünk van rá, mert nincs rá saját kapacitásunk. Itt, a mi archívumunkban a feldolgozása nagyon sok időt vesz igénybe, tehát már ez az egy év is nagyon sokat jelent nekünk. Bár számításaink szerint az állomány 0,1 %-a lesz esetleg feldolgozva egy év alatt.

Ugyanakkor nem tartom jónak, hogy ennyi pénzért folyik ez a munka. Nyilvánvalóan nem oldhatja meg egyetlen állam vagy kormány sem, hogy normális fizetésért teremtsen minden embernek munkát. Én úgy érzem, ez segítség is, meg nem is. Nagyon rossz érzés lehet, amikor az ember ledolgozza a nyolc órát, meg is erősítik benne, hogy szükség van a munkájára, hasznos munkát végez, és mégsem tud megélni abból a pénzből, amennyit ezért kap, tehát mindennapi megélhetési problémái vannak. Ugyanilyen az is, hogy nincs annyi szabadság, mint amennyi egy rendes státuszban lévő embernek jár. Ezeket látom a negatív oldalon. Én legalább minimálbért fizetnék ezért a munkáért, és annyi szabadságot adnék, amennyit lehet egyébként, amennyi a Munka Törvénykönyve szerint jár. Azt nyilván nem lehet elvárni, hogy olyan fizetések járjanak ezzel, mintha valaki állandó státuszban dolgozna egy munkahelyen, de a minimálbér szerintem járna ezért.

Lejegyezte Orbók Ákos 2013. február 26-án.

Szandiné Kertész Ibolya – aki szeretné, ha a közfoglalkoztatottakról az nyilatkozna, aki ismeri a helyzetüket

Az általános iskola után elvégeztem egy gyors- és gépíró iskolát. Titkárnőként dolgoztam, és mellette leérettségiztem. Utána is tanultam még, különböző érettségit tettem. Gépészmérnöki végzettséget szereztem, ami, sajnos, már nem sok mindenre jó, mert ma már kevés a nagyvállalat. A múlt évben újra iskolapadba ültem, egy számítógépes szoftverüzemeltetőt végeztem el, kaptam is róla egy OKJ-s bizonyítványt. Most a tudasodajovod.hu honlapon jelentkeztem egy támogatott nyelvtanfolyamra.

Remélem, sikerül bekerülnöm egy délelőtti csoportba. Olaszra vagy angolra mennék szívesen. A Studio Italia már jelezte, hogy mehetek, csak még össze kell hangolnom a munkahelyi beosztásommal, mert itt, a Rádióban állandó délutáni vagyok. Angol tanfolyamra is jelentkeztem, de ők még nem írtak. Legalább egy alapfokú nyelvvizsgát szeretnék letenni, mert ma már nem lehet boldogulni nyelvtudás nélkül.

Az első munkahelyemen nagyon rövid időt töltöttem, még az iskola szervezte. Utána elmentem a Metró Beruházási Vállalathoz titkárnőnek, egy főmérnök mellett voltam hosszú évekig. Ahogy épült a metró, kikerültek az Ecseri útra, ami nekem – Újpesten laktam – nagyon messze lett volna, ezért a közelben kerestem munkát. A Híradástechnikai Ipari Kutatóintézetben helyezkedtem el, ez a későbbi Mikroelektronikai Vállalat. Először laboránsként integrált áramköröket mértem, de közben műszaki rajzot tanultam, és letettem a különböző érettségit. Szerkesztő-rajzoló voltam egészen a rendszerváltásig. Akkor az összes nagyvállalatot fölszámolták, kiárusították, kisebb cégekre darabolták.

Utána a kereskedelembe dolgoztam néhány évig, egy filmeket árusító nagykerben. A tulajdonos azonban eladta a kft.-t, és egyre nehezebb volt elhelyezkedni. Egy-két helyen még megfordultam, végül egy élelmiszerláncba mentem el pénztárosnak, közel volt a lakásomhoz. Onnan lettem munkanélküli. Amikor az állam kivetette a multikra az adót, akkor mindenféle mondvasinált indokkal először a magasabb jövedelmű beosztottaktól szabadultak meg. Részlegvezető voltam, nem én voltam az egyedüli, akit akkor tettek ki. Így lettem munkanélküli, aztán közfoglalkoztatott.

2011 januárjában bocsátottak el, októberig voltam munkanélkülin, akkor még 9 hónapos volt. Amikor lejárt, a TÁMOP-programba jelentkeztem tovább-

képzésre, és a következő év januárjában végeztem el a számítógépes szoftverüzemeltetőit. Utána hiába keresgéltem munkát, nem találtam. A Munka nélküli Központban tudtam meg, hogy közfoglalkoztatottként részt vehetek a népszámlálási adatok feldolgozásában. 2012. október 30-ig dolgoztuk fel az adatokat. Ott hallottuk valakitől, hogy jelentkezhetünk az MTVA-ba. Felvételiztem, bekerültem, november hetedike óta vagyok itt, a Hangarchívumban.

Volt, aki kedvesen fogadott – nem mondanám, hogy bárki durván elutasító lett volna –, de sokan közömbösek voltak. Jelenleg éppen a Parlamenti Naplók adatait viszem fel Excel táblázatba, ez kerül majd adatbázisba. Előtte azonban megtanultuk a borítékolást, szkennelést, visszarendezést. Az úgynevezett műsorborítékokról van szó. Tartalmuk változó: szöveggönyv, lejátszási utasítás, némelyikben szinte semmi nincs, csak egy bemondói példány vagy konferálás, másokban meg 50-60 oldalas szöveggönyvek. Nem mindent kell szó szerint leírni, csak azt, ami a tartalom szempontjából fontos: ki szólal fel, miről beszél, ki válaszol. Az a lényeg, hogy vissza lehessen keresni, mi van a hangtekercsen.

Megvallom őszintén, egyelőre nem keresek munkát, mert augusztusig biztosított ez a hely. Most szeretnék elmenni a nyelvtanfolyamra, ami áprilisban-májusban fejeződik be. Utána el kell kezdenem keresgélni, mert nyáron még nehezebb, ősszel meg már nincs mit tenni. Szerencsésnek mondhatom magam, érdekes munkát végezhetek itt, más közfoglalkoztatottaknak nehezebb munka jut.

Ha rajtam állna, a heti fizetést havira változtatnám. Eleve nagyon kevés a pénz, amit kézhez kapunk, nehéz így beosztani, főleg annak, aki egyedül van. A havi fizetést jobban be tudnánk osztani, mert kifizetnénk a számlákat, és ami marad – az marad. Úgy egyébként, ez a pénz nagyon kevés napi nyolc óra tisztességesen elvégzett munkáért. A mai árakat tekintve legalább nettó 90-100-at kellene keresnünk, hogy mindent normálisan ki tudjunk fizetni. A rezsit, a bérletet, a napi étkezést. Azt sem tartom igazságosnak, hogy visszavették a szabadságunkat. A fiatalokat nem érinti annyira, de az idősebb korosztályt keményen érinti, hogy megnyirbálták a szabadságot. Ugye, 20 nap lett a 30-ból.

A közfoglalkoztatás tapasztalatom szerint nagyon fontos. Dolgozol, keresel valamennyi pénzt, tehát nem más tart el, megtanulsz egy új szakmát, hasznos munkát végzel, és van egy bázisod, ami köré újjáépítheted az életedet. Megélhetési és pszichológiai okokból megtartanám és bővíteném a közfoglalkoztatási programok körét.

Rajnai Éva – bölcész, bohóc, újságíró

Amikor idejöttünk a Rádióba, azért voltunk szerencsétlen helyzetben, mert sok embernek éppen akkor írták a felmondását. Gondolom, ez is hozzájárult ahhoz, hogy nem fogadtak minket olyan szívesen, kedvesen. Hallottam szak szervezeti vezetőket nyilatkozni arról, hogy kirakják az embereket, és helyettük közfoglalkoztatottakat alkalmaznak. Nekem erről az a véleményem, hogy akiket elbocsátottak, nem azért kerültek az utcára, mert mi idejöttünk, hiszen mi egészen más területen dolgozunk, és abban sem vagyok biztos, hogy ezt a munkát ezért a pénzért megcsinálták volna. Az egyik rádiós szakszervezet vezetője egy rádióműsorban azt nyilatkozta, hogy „az itt foglalkoztatottak nem is értenek ehhez a munkához, és szakértelem nélkül végzik ezt a munkát”. Ezzel igazán nem értek egyet, nem lehet általánosítani, az illető nem is ismeri azokat, akik itt dolgoznak. Az ilyen nyilatkozatok csak az előítéleteket erősítik, holott a mai világban nagyon nehéz elhelyezkedni, sok embernek a megélhetését biztosítja a közfoglalkoztatás. Az ilyen hangulatkeltés miatt rossz a közfoglalkoztatottak megítélése. Azt súlykolják, hogy ezek csak viszik a pénzt, nem termelnek semmit. Több médiában is elhangzott, hogy nem végzünk olyan munkát, amiért fizetni kellene. Pedig ez nem igaz. Akik ezt állítják, azoknak fogalma sincs arról, mit csinálunk. Nem mondom azt, hogy nagy dolgokat csinálunk, de úgy gondolom, hogy ugyanúgy megcsináljuk azt a munkát, amit elvárnak tőlünk.

Ez az egyedüli sérelem, ami itt ért. Nem tudom, hogy a nyilatkozó honnan szerezte az információit, de nem tartom tisztességesnek, hogy olyan emberekről nyilatkoznak, mondanak véleményt, akiket nem is ismernek. Hozzátenném, rengeteg diplomás van köztünk, ezért lealacsonyítónak tartom az ilyen nyilatkozatokat. Senki sem jött oda, nem nézte meg, kik vagyunk, mit csinálunk. Nem szeretem, ha megalapozatlan véleményt mondanak rólam, és azt gondolom, hogy más sem szereti.

Lejegyezte Bártfai László 2013. február 7-én.

Szóke András – hangmester

Már gyerekként hangmérnök szerettem volna lenni. Híradásipari technikusként végeztem a Pataky István Híradásipari és Informatikai Szakközépiskolában, ami azt jelenti, hogy az érettségi után még egy évet ráhúztam. Igazából nem voltam annyira szorgalmas, amennyire kellett volna, de 1999-ben egy szakiskolában, az Oktopusz Multimédia Intézetben hangmesteri képesítést szereztem. Ha a Műszaki Egyetemen vagy a Kandón végeztem volna, hangmérnök is lehettem volna. Hangmester vagyok. Sajnos, elég hamar kiderült, hogy a szakma belterjes, csak ismeretség útján lehet elhelyezkedni. Régen a Rottenbiller utca, a Magyar Hanglemezgyártó Vállalat volt az egyeduralkodó, ott vették fel és keverték a hanglemezeket. Oda sem lett volna könnyű bekerülni. Manapság viszont egyre több a magán hangstúdió, ahová sok pénzt fektettek be, és a saját embereikkel dolgoznak. Csaknem lehetetlen bekerülni hozzájuk. Végül megmaradtam a zenénél. Amikor pénzhez jutottam innen-onnan, egy házi stúdiót rendeztem be, de hiába voltak meg a műszaki berendezéseim, a zenei felvételekhez megfelelő akusztikájú, csillapított feljátszó helyiségek is kellenek. Úgyhogy ez a kis stúdió megmaradt a saját szórakoztatásomra. Dobolni elég jól dobolok, és van egy szintetizátorom is. Zenét is szerzek. A stílusát nehéz meghatározni, többen a régi magyar alternatív zenekarokhoz hasonlították. Az elektronikus zene, a Depeche Mode is hatott rám. Instrumentális szerzeményeim is vannak, de szövegeket is írok, vicces, kritikus szövegeket.

Gyerekkorom óta gyűjtöm a hanglemezeket, ezért bolti eladónak helyezkedtem el, ami nem volt a legszerencsésebb választás. Hanglemezeket árultam, de 2010-ben megszűnt ez a cég, sőt az egész hálózat. A lemezipar haldoklik. Az online letöltés felé tolódott el minden, a fizikai hanghordozók egyre alacsonyabb példányszámban kelnek el. A kereskedelemben már nem akartam elhelyezkedni, de baráti unszólásra még két lemezboltban is próbálkoztam. Hitegettek, behívtak egy próbanapra, amit persze nem fizettek ki, utána vissza sem hívtak.

Szerintem nagyon sok régi munkatárs még most sem tudja, miért vagyunk itt. Az a szóbeszéd járta, hogy közmunkások vagyunk, és a börtönben letöltendő időt próbáljuk így kiváltani. Amióta viszont összeismerkedtünk a belsős kollégákkal, nagyon jól érezzük magunkat, barátságok is szövődtek.

Czimbalek Szabolcs – építészmérnök

2010 februárjától 2012 augusztusáig munkanélküli voltam, lehetetlen volt elhelyezkedni. Aztán értesítettek a Munkaügyi Központból. Nagy szerencsém volt, mert előtte nem a Ráday utcában volt az irodájuk, hanem valahol másutt, ahol mindig ugyanazt mondták: „Munka nincs, segély van.” Nem kell hanyatt esni a végzettségemtől, de mégiscsak elvégeztem egy iskolát, ráadásul bármit elvállaltam volna. Egészen addig, amíg a Ráday utcába nem költöztek, egyetlen ajánlatot sem kaptam tőlük. A Ráday utcában teljesen új arcok voltak, sokkal komolyabban vették a kérdést. Már az első alkalommal, amikor odamentem, éreztem, hogy más a hozzáállásuk. Néhány nap múlva értesítettek, hogy az MTVA sok közfoglalkoztatottat szeretne felvenni, és a végzettségem alapján jó esélyeim vannak. A Kunigunda útján volt a felvételi. Amikor elmondtam, mit végeztem, és megmutattam az önéletrajzomat is, a Hangarchívumba kerültem. Örülök, hogy így alakult, mert már réges-régen szerettem volna ide bejutni. 1997 körül, amikor a technikai végzettségem már megvolt, de a szakmai még nem, akkor jelentkeztem ide, de nem engem vettek fel.

Régi analóg szalagokat digitalizálok. Nem újdonság számomra, mert otthon egy csomó orsós magnóm van. Apám villamosmérnök, még lemezjátszót is épített, de vásárolt is mindenfélét. Gyerekkoromban megbűvölve néztem a Tesla B100-as magnóját. A szakközépiskola első vagy második osztályában eldöntöttem, hogy a spórolt pénzből én is magnót vásárolok. Az első magnóm egy Akai GX4000D volt. A múlt év márciusában egy nagybességes (38,1cm/sec) orsós magnót vásároltam, úgyhogy fejlesztgetem a gépparkot. Ennek a tudásnak itt sok hasznát veszem. Nem rossz dolog hangfelvételeket digitalizálni, de előbb-utóbb szeretnék valami komolyabbat, kreatívabbat csinálni. Remélem, ilyen jellegű munka is adódik majd.

Ha lehetőség nyílna rá, maradnék még egy évet. Közben elkezdenék állást is keresni. Jól mutat majd az önéletrajzomban, hogy itt dolgoztam a Rádióban. Azt azonban nem kötném senkinek sem az orrára, hogy közfoglalkoztatottként. Sok mindent tanulok itt, nem csak a technikát. A NOA szoftverrel, amivel itt dolgozunk, még nem találkoztam. Más is ragad rám, ami szerintem az elkövetkezendő munkahelyeimen is hasznomra válik. Jelenleg nem keresek munkát. Egyrészt nem sok értelme volna, másrészt megvárom, hogy történik-e valami. Augusztus közepéig vagyunk itt hivatalosan. Titkon abban reménykedem, hátha hosszabbítás lesz. Ha látják, hogy jól dolgozom, akkor

talán komolyabb fizetésért is fölvesznek. Szívesen lennék teljes jogú rádiós alkalmazott.

A zenei meg a prózai archívumnál, a digitalizáló helyiség szomszédságában dolgozó emberekkel jó a kapcsolatunk, kedvesen fogadtak minket. De van itt egy-két ember, aki lehet, hogy haragszik ránk. Úgy gondolják, hogy esetleg elveszjük a munkájukat. Én igyekszem mindenkivel jó viszonyt ápolni. Szerintem inkább pozitív a mérleg.

A közfoglalkoztatottakkal olyan munkákat végeztetnék, ami valóban hasznos. Az nem elég, hogy lekötik őket valamivel, bármivel. Annak a családnak vagy annak az embernek persze jó, bár – tegyük hozzá – abból a fizetésből, amit közmunkásként kap, nem lehet korrekt módon megélni. Ha nincs másik kereső a családban, vagy nem tud a szüleire támaszkodni, mint én, akkor ez lényegében egyenlő az éhenhalással. Abból a szempontból viszont mégiscsak jó, hogy nem kerül az utcára, nem éhezik. De hosszú távon biztos, hogy nem jó. Az emberek nem arra vágynak, hogy egész életüket közfoglalkoztatottként éljék le. A közfoglalkoztatás szép dolog, de átmenetinek tekintem. Arra az időre jó, amíg állást keresnek, ha egyáltalán vannak állások.

A digitális archívumban, ezek a felvételek előbb-utóbb mindenki által hozzáférhetők lesznek, ami a Rádiónak is, az MTVA-nak is jó dolog, üzleti lehetőség is egyben.

Lejegyezte Bártfai László 2013. február 7-én.

*Nekem erőt ad, hogy nem csak én vagyok ilyen helyzetben.
Értékes emberek vannak itt, jó velük találkozni, jó velük
megismernedni, a véleményüket meghallgatni. Az viszont nagyon
szomorú, hogy ami a szakmám, azt csak három-négy ember tudja
Magyarországon, és ebből ketten munkanélküliek vagyunk.*

**Nagy Adrienne – diplomás gyógypedagógiai
asszisztens és jelnyelvi tolmács**

Szrakity Márta – andragógus

Gimnázium után nem vettem föl az egyetemre, úgyhogy elvégeztem egy kétéves OKJ-s tanfolyamot: intézményi kommunikátori végzettséget szereztem. Utána jelentkeztem a Kodolányi János Főiskolára, andragógia szakra. A hároméves képzés során ott szereztem meg az alapdiplomámat 2011-ben. Az andragógia viszonylag új tudományterület, felnőttképzést jelent, magában foglalja az egész életen át tartó tanulás megvalósulását. Mindig is érdekelt a kultúra, a művelődésszervezés, és mivel ezt összevonták a felnőttképzéssel, azért végeztem el ezt a szakot.

A diplomamunkámban arról írtam, hogyan jelennek meg a múzeumok a múzeum falain kívül, hogyan népszerűsíthetők az egyes kiállítások, tárlatok, illetve hogyan vihetők ki egyes kiállítások az épületből. Azzal foglalkoztam, hogyan lehet népszerűsíteni a kultúrának ezt a területét, milyen múzeumpedagógiai és múzeumandragógiai feladatokat kell összehangolni ehhez. Amikor 2011-ben befejeztem a főiskolát, nem találtam állást. Legalább harminc helyre elküldtem az önéletrajzom, de csak két-három helyre hívtak be személyes beszélgetésre. Egy pénzügyi tanácsadással foglalkozó cég, egy nemzetközi cég, amelyik fogyasztási cikkeket értékesít és egy szakmámba vágó intézet, de oda sem vettek fel. Ők legalább írtak az állásinterjú után egy e-mailt, hogy sajnos nem engem választottak.

Nekem ez az első hivatalos munkahelyem, úgy értem, ami nem iskolai gyakorlat. Az OKJ-s tanfolyamon három kötelező gyakorlatom volt, az egyik szintén itt, a Rádióban, és a főiskolán is volt egy tapasztalatszerzési időszak. A Munkaügyi Központban mondták, hogy közfoglalkoztatottak jelentkezését várja az MTVA.

Örülök annak, hogy végre csinálhatok valamit. 2012 szeptemberében kezdtem el a Sajtóarchívumban dolgozni. Amikor megérkeztünk, az itteni kollégák örültek, hogy segítünk nekik. Mi közfoglalkoztatottak elsősorban a régi dossziékat dolgozzuk fel, a több ezer iratgyűjtőbe csoportosított újságcikkeket szkeneljük. A nyomtatott sajtótermékek rendszerezése nem csak személy- vagy földrajzi nevek alapján történik, hanem van egy, a könyvtári ETO-rendszerhez hasonló témakódos osztályozás is, amelynek alapján kategóriákba sorolják a cikkeket. Az a feladat, hogy adatbázisban tegyük kereshetővé az anyagot. A Sajtóarchívum 1952-ben jött létre, de a legkorábbi publikáció, amellyel találkoztam, az 1890-es évekből való. Az itteni iratgyűjtők hihetetlen kincseket rejtenek.

Szeptemberben kezdtük el a munkát. Hét fő dolgozik két műszakban jelenleg egy szkennel. A digitalizált adatok később bekerülnek a VCikk adatbázisba. A Sajtóarchívum a műsorkészítőknek nyújt háttéranyagot, a munkánkkal kibővül a már említett rendszer. Leegyszerűsödik és felgyorsul az információáramlás a műsorkészítők és az archívumi dolgozók között. A szerkesztőknek nem kell bejönniük, telefonon is kérhetik az adott anyagot. Ha befejeződik a digitalizálás, az összes általunk feldolgozott anyag képformátumúvá, így interneten elérhetővé válik. Ez azért fontos, mert a Bródy Sándor utca és a felhasználók között – akár a Kunigunda útján vannak, akár más külső helyen – nagy a távolság, ám így lehetőség nyílna arra, hogy az archívumot még szélesebb körben használják. Hatalmas mennyiségű a feldolgozandó anyag, ezért a gyorsabb haladás érdekében szükség volna több szkennel beüzemelésére.

Mivel csak augusztus 14-ig vagyunk itt, küldözgetem ideoda az önéletrajzomat. Gondolkodom a továbbtanuláson is, azon, hogy az andragógián belül merre tudnék továbblépni – esetleg HR-es legyek –, de még nem döntöttem. A külföldi munkavállaláson is sokat tűnődtem, de nem tudom, bele mernék-e vágni. Egyrészt a nyelvtudásom nem elegendő, másrészt az én szakmámban elengedhetetlen az adott kultúra mélyreható ismerete. Külföldön nem valószínű, hogy dolgozhatnék a saját pályámon, ezért csak egy-két évre mennék el, és mindenképpen hazajönnék.

Ha nem találom munkát, és volna rá lehetőség, maradnék még egy évet. A fizetés nagyon kevés, de szerencsére engem támogatnak a szüleim azzal, hogy még otthon lakom, ám szeretném, ha ez belátható időn belül megváltozna. Annak azonban, aki családfenntartó, nagyon nehéz kijönni ebből az összegből. A méltányos fizetség szerintem 90-100 ezer forint nettó körül lenne, most pedig, hogy emelték a fizetésünket, 63 ezer forint körüli összeget kapunk kézhez. Ehhez jönne még a cafeteria. Két műszakban dolgozunk: 6-tól 2-ig, illetve 2-től este 10-ig. A munkarend fix, aki délelőtti, az délelőtti, aki délutáni, az délutáni. A munkabeosztás lehetne rugalmasabb, hiszen bárkinek lehet gondja-baja.

Azt hiszem, a boldogság nem abban nyilvánul meg, hogy képes vagyok anyagi dolgokat megszerezni, hanem abban, hogy mit vagyok képes alkotni mások és persze a magam öröme.

Damm Mária – aki mindig az esélyegyenlőség, a kisebbség ügyében dolgozott

Lejegyezte Bártfai László 2013. február 13-án.

Szurkos Réka – MTVA cikk- és kottatár, könyvtáros

A sikeres újságírói munka alapját a megfelelő felkészülés nyújtja. Mi, a Sajtóarchívum munkatársai abban segítünk a szerkesztőknek, műsorkészítőknek, hogy minél rövidebb idő alatt minél színvonalasabban és alaposabban felkészülhessenek. Napi feladatunk a szerkesztők kiszolgálása mellett a megrendelt sajtótermékek folyamatos és naprakész feldolgozása, cím, szerző, dátum, tematikus kód alapján. Ez azért fontos, mert így az újságok cikkei téma szerint bármikor visszakereshetőek. Közel 70 napilapot, hetilapot és havilapot járatunk az idén. 1952 óta folyamatosan bővül a dossziéállomány, több ezer témadossziéval rendelkezünk, ami országos szinten is felbecsülhetetlen szellemi kincs. Kezdetben kartonokon, dossziékban, majd számítógépes adatbázisban rendszereztük a speciális kódok alapján a cikkeket, így egy-egy témáról bármikor gyorsan adatokat, információkat tudunk szolgáltatni a műsorkészítőknek. Közel 30 000 kódot használunk a cikkek jelölésére a tavaly megkezdődött leltározás alapján, viszont ez fizikailag jóval több dossziét jelent, hiszen adott esetben egy adott témakód cikkei csak több dossziében férnek el. Ezeket a cikkeket betűrendbe soroljuk, majd digitalizáljuk.

Tizenkét éve dolgozom itt, eredeti szakmám középiskolai tanár, több tanfolyamon, továbbképzési programban vettem részt, melyek során el-sajátítottam a digitális könyvtári tartalomszolgáltatást, adatbázis-kezelést. A munkám egyik előnye, és elvárás is, hogy általa napra készen ismerem a

világ eseményeit. Véleményem szerint a munkánkhoz elengedhetetlen a tájékozottság, a széles látókör, az alázat és a szakmai tapasztalat.

Hét közfoglalkoztatott dolgozik nálunk, ők az általunk előzetesen kódolt cikkeket beviszik a gépbe, havonta kb. 7000 cikkel bővítjük a számítógépes

adatbázisunkat. A másik nagy munka a dossziéállomány digitalizálása. Eddig a közfoglalkoztatottak 528 dosszié tartalmát szkennelték be, ami majdnem 14 000 oldal. Az „A” betűrendes kódokkal kezdték meg a munkát, és még csak az „An”-nál tartanak. Olyan mennyiségű munkáról van szó, amely több évet is igénybe vehet. A dossziéállomány digitalizálását külső segítség nél-

Ha a vágókép-archívumban közmunkásokról kell képet keresnem, akkor én is falazó, vagy árkot ásó embereket találok. Azt végképp nem tudja senki, hogy van közmunka, ahol diplomásokat alkalmaznak, és ahol az elvárás is más.

Földi Krisztina – MTVA Sport- és hírachívum csoportvezető

kül nem tudnánk elvégezni, mivel hármunk napi feladata, a szolgáltatás és a sajtótermékek naprakész feldolgozása teljes egészében leköti az időnket.

Minden közfoglalkoztatottunk a digitalizálás minden munkafolyamatában részt vesz, heti váltásban: aki egyik héten az adatbázisban dolgozott, a másik héten szkennel, a harmadik héten előkészíti a digitalizálást, raktárt rendez.

A teljes közfoglalkoztatási program részleteit az újságokban megjelent cikkekből és a közfoglalkoztatottak elmondásaiból csupán felületesen ismerem, nem folytam bele igazából. El sem tudom képzelni, milyen lehet három-négy éve munka nélkül. Nagyon örülnek, hogy dolgozhatnak. Tele vannak életkedvvel, lelkesedéssel és munkavágygal. Mindenre, amire megkértük őket, még a padláson tárolt dossziék lehordását is – amikor mindannyian derékig feketék voltunk a kosztól – lelkesen csinálták. Akarják, hogy amit elvégeznek, az szép és jó legyen. Számunkra nagyon hasznos a munkájuk. Szerintem lehetne még növelni a számítógépek, szkennerek és a közfoglalkoztatottak számát, mert évekre való munka van.

*Azt mondják, a kormányzat is arról beszél,
hogy a közfoglalkoztatás visszavezet a munkába.
Ebben nem hiszek. Abból a szempontból mégis jó,
hogy az emberek nyugodtabban, kevésbé görcsösen
tudnak munkát keresni. Higgadtan meg tudom
fontolni, hová és hogyan pályázok, nyugodtabban
tudom megírni a pályázatomat.*

**Ligetfalvi György – népművelő,
a Városliget történelmének kutatója**

Lejegyezte Orbók Ákos 2013. március 5-én.

Szűcs Béla – 23 évig távközlési üzemmnök a Telekomnál és elődjénél

Orosházáról származom. Középiskolába Szentesre jártam a Pollák Antal Erősáramú Szakközépiskolába, ezután a Kandó Kálmán Villamosipari Műszaki Főiskolán diplomáztam híradástechnikai szakon 1987-ben. Budapestre kerültem, és a végzés után rögtön elhelyezkedtem. A Magyar Telekom elődje, a Magyar Posta alkalmazott végzettségemnek megfelelően átviteltechnikusként. Szerettem ezt a szakmát. Akkoriban mindenki úgy látta, hogy a távközlés a jövő. Hosszú távra terveztem, de ez a hosszú táv a Telekomnál 23 évet jelentett 2010-ig. Változatos volt a munka, biztosította a folyamatos fejlődést, tanfolyamokra jártam, érdekes volt a munkaterület. A cég menet közben sok versenytársat kapott, de a piac is bővült. A munkavállalók lassan szivárogtak át a konkurenciához. Egy ideig nem volt semmi gond. Idővel azonban a piac olyannyira átalakult, hogy a Telekomnak erős leépítésekbe kellett kezdenie, ami a racionalizálás mellett évenként négy-öt-hatszáz embert is jelentett. A szakmában talán most sincsenek többen, mint egykor a Telekomnál voltak. Annyit fejlődtek az eszközök, hogy az üzemeltetést, a karbantartást kevesebb ember is el tudja látni.

2008-2009-ben egyesültünk a T-Mobillal, párhuzamos területeket vontak össze, munkaerő-felesleg keletkezett, következtek az elbocsátások. A Telekom gondoskodott a dolgozóiról, az elbocsátás mégis nagyon kellemetlen volt. 2011 tavaszán a Telenorhoz kerültem tíz hónapra egy határozott idejű projekt keretében. Abban reménykedtem, hogy talán adódik valami a házon belül. Nem adódott.

2012-ben következett a közfoglalkoztatás. Az Educationál kezdtem, ami rövid ideig tartott, utána jöttem ide. A Munkaügyi Központban tudtam meg, hogy az MTVA közfoglalkoztatottakat keres. Normálisan fogadtak bennünket.

A Kunigunda útján három napig tartott az oktatás és a szokásos adminisztráció. Meghallgattuk, mik a feladatok, aztán mindenki elmondta, hová szeretne kerülni. Mivel az összeg ugyanaz, választásomban a lakhely, a munkába járás is szerepet játszott. Még az általános iskolában tagja voltam egy zenekarnak, azért is gondoltam, hogy a zenei archívum munkájában vennék részt. Úttörőzenekar volt, de az orosházi fúvós zenekarban is zenéltem. Sajnálom, hogy a középiskolába kerülve abbahagytam a zenélést, pedig Szentesen is

volt zeneiskola. Talán trombita- vagy rézfúvós szakon is lettek volna esélyeim. Nagyon szép élmények voltak, utazgattunk is, megbecsülték a zenekart.

Tehát a Hangarchívumba jelentkeztem. Többször jártam már az épületben, mert itt is van üzemeltetett telekomos berendezés, de nem hittem volna, hogy fogok még itt dolgozni. Könnyűzenei anyagokat digitalizálunk. A mi feladatunk a metaadatok kitöltése, a digitalizálást más kollégák végzik. Egy nagy táblázatban azt kell kitöltenünk, melyik előadó vagy együttes játssza a számot, kinek a szerzeménye, mi a címe, meg hasonlókat. Gyakran támad nosztalgiám, mert 25-30 éves zenét dolgozunk fel.

Folyamatosan keresek munkát, de csak ritkán válaszolnak. Annyit írnak: köszönjük, megkaptuk, nem tartunk Önre igényt. Több százan, több ezren látják ugyanazt a hirdetést, még válaszolni sincs idejük. Csak arra jelentkezem, amiről úgy érzem, szívesen végezném, és amire a nyelvi, szakmai ismereteim alapján esélyem is van. Angolul jól beszélek, németül egy éve tanulok. Magam kezdtem el tanulni, de most van ez a TÁMOP nyelvtanulási projekt. A Széll Kálmán téri nyelviskolában 90 órát tanulhatok. Alapfokon egy éven belül beszélni fogok németül. A család miatt csak rövidebb időre, 3 hónapra, 6 hónapra vagy oda-visszajárásba mennék ki külföldre. Minden ide köt, az ingatlan, a rokonok. Tapasztalatot szerezni viszont szívesen kimennék, ha egy magyar cég alkalmazna, vagy egy rövidebb projektre egy külföldi cég.

A közfoglalkoztatottság sokkal jobban működne, ha azok a cégek, ahová kerülünk, válogatnának közülünk, és a legmegfelelőbbeknek állást is tudnának adni. De hát erre elég kicsi az esély. Elvégezzük a feladatot, és mehetünk. Kívül fogunk munkát találni. Az viszont jó, hogy információt cserélünk, emberek között vagyunk, egyeseknek szakmailag is előrelépés, mert újat látnak, és legalább nem otthon tespednek. A huzamos egyedüllét senkinek sem használ, és itt az ember már-már hasznosnak érzi magát.

Ha valakinek ez az egyedüli bevételi forrása, az nagyon kevés, de ennyi a minimálbér. Ezt az összeget nem azért kapjuk, hogy elég legyen. Olyasmi ez, mint a bővített munkanélküli álláskeresői járadék. Nem arra való, hogy

Szóval túlképzett vagyok, és aki már 58 éves, védett korban van, az senkinek nem kell. Ebben a gazdasági helyzetben nem nagyon kapkodnak utánam. Ha nem talállok mást, maradnék még egy évet.

Stépán Tibor – közlekedési mérnök, pénzügyi, felszámolási és vagyonnevelési szakközgazdász

az ember elüljön itt augusztusig, hanem arra, hogy addig is tegyen valamit önmagáért. Nem vennék zokon, ha valaki felállna, mert munkát talált, találnának helyette mást. Négy hónapja vagyok itt, de nem hallottam senkiről, aki elment, annyira stagnál a munkaerőpiac.

Értelmiségiként minimális betanítás után el tudjuk végezni ezt a munkát. Mivel az itt szerzett tudást nem igazán lehet máshol felhasználni, csak az időnkét töltjük. Ha az önéletrajzomba beírom, hogy digitalizáltam, nem sokat érek vele, hiszen ez csak adatbevitel. Talán hasznosabb volna a rendelkezésre álló pénzt képzésre fordítani. A tanfolyam befejezése után pedig továbbirányítani az embereket egy másik területre, ahol szükség van rájuk. Bennünk, negyven-ötven év közöttiekben van még lelkesedés, energia, ezt kellene kihasználni. Nincs időnk arra, hogy csak úgy tengjünk-lengjünk.

Lejegyezte Bártfai László 2013. február 5-én.

*Állás nélkül maradtam. Nem a pénztelenség viselt meg,
hanem az, hogy nem kellek sehol. Azt éreztem, nyűg vagyok.
Nyűg vagyok a társadalom nyakán, nyűg vagyok a férjem nyakán.
Nem kellek senkinek, értéktelen vagyok. Megmondom őszintén,
a munkanélkülieket automatikusan pszichológushoz küldeném.
Mert ha ő nem is érzi, szüksége van rá.*

Baginé Pintér Liliann – aki több volt, mint titkárnő

Turbéky Eszter – fotóriporter szeretne lenni

1998-ban érettségiztem. A Nyíregyházi Főiskolára vettek fel angol–történelem szakra, de másodévben átjelentkeztem az ELTE-re. Később rájöttem, hogy mégsem szeretnék tanár lenni, abbahagytam az iskolát. 2003-ban Angliában vállaltam munkát, gyerekekre vigyáztam, au pair voltam. A Londonban töltött két és fél hónap elég kalandos volt, de elmélyítettem a nyelvtudásom, könnyen le tudtam tenni a nyelvvizsgát. Még ugyanebben az évben jelentkeztem a Zsigmond Király Főiskolára, 2007-ben itt végeztem művelődésszervező szakon. A főiskolán már volt film és média szakirány, voltaképpen ez indított el a fotózás felé. A főiskola hároméves volt, de a szakdolgozati témám miatt csak négy év alatt szereztem diplomát. Diplomatémának a táncházmozgalmat választottam, azon belül a táncházmozgalom és a kultúrpolitika viszonyát.

Önálló kutatást végeztem, szakirodalom híján mindent nekem kellett felderítenem. A diplomamunkám témája a hetvenes-nyolcvanas éveket is felöleli, amikor az ellenzék meghatározó személyiségei is ott tevékenykedtek a táncházak körül, ezért a táncházmozgalmat megpróbálták szűkebb keretek közé szorítani, ily módon megtartani egyfajta szolid ifjúsági szórakozásnak. Ennek érdekében sok mindent bevetettek, a titkosszolgálatot is. A diplomamunkám írása során titkosszolgálati iratokat is volt alkalmam tanulmányozni.

A főiskola elvégzése után nem találtam munkát, csaknem egy évig munkanélküli voltam, majd 2008 végétől 2009 őszéig közalkalmazottként dolgoztam, de ezt igazából nem szerettem. A fotózásban szerettem volna végre elmélyülni, ezért 2009 őszén beiratkoztam az ASA Fotóstúdió féléves tanfolyamára, ahol rengeteget tanultam Stalter György és Kerekes Gábor fotóművészekről. Kiválóan megtanították az alapokat. Utána a hirextra.hu-nak fotóztam egy ideig, két hónapig kaptam lehetőséget arra, hogy kipróbálhassam magam, mert a fotósuliból frissen kikerülve még tapasztalatlan voltam. Színházakban is elkezdtem fotózgatni, a színház.hu-n meg is jelent egy-két fotóm, de pénzt egyikért sem kaptam.

Megüresedett a nagymamám lakása, amelyben egy kis fotóstúdiót rendeztem be, és egészen tavaly nyárig bérbe adtam. Szükségem is volt a bevételre, mert munkanélküli voltam. Próbáltam saját munkákat szerezni, akadt is egy-kettő. 2010 januárjában önálló kiállításom volt a Fonó Budai Zeneházban, az ASA Fotóstúdió pedig a tanfolyam végeztével, 2010 szeptemberében

közös kiállítást rendezett. Indultam az Indafotó egyik pályázatán is, a Word-Press Fotó kísérő kiállítására beavagatták az egyik fényképemet. Táncosokat fotóztam, és az egyik felvételemmel a második lettem a Fiala Magyar Fotóművészekért Alapítvány pályázatán, 2011 februárjában ki is állították a képemet a Dorottya Caféban.

Közben rájöttem, hogy az én világom a fotóriporteri munka, mert olyan-
nak szeretem ábrázolni az embereket, amilyenek. Emberi sorsok, tragédi-
ák, jellemek – a fotóriporterkedésnek ez a lényege. A street fotográfia – az

utca, az élettel teli, mozgalmas utca,
a fény, a tükröződések – is közel áll
hozzám. Újabban már fotósorozá-
tokban gondolkodom, legutóbb az
albertfalvai vasútállomásról készí-
tettem egy sorozatot, amikor meg-
hallottam, hogy lebontják. Érdekes
élmény volt megérkezni egy teljes
éjszéken megmaradt, négyvágá-
nyos, jellegzetesen vidéki vasútál-
lomásra, minden kellék megvan, a

*Egy-egy állásinterjún százan vagy még többen is voltunk.
Sokszor be sem hívtak. Olyan választ is kaptam, hogy köszönik
a jelentkezésem, minden nagyon jó volt, szimpatikus is voltam,
de túlképzett vagyok. Ez volt a mélypont. Nem tudtam, mit tegyek
a következő állásinterjún: a legjobb arcomat mutassam, vagy
próbáljam a középutat hozni.*

**Benczi Krisztián – pályakezdő,
aki már sok mindent csinált**

kerítés, az ivókút, minden, csak körülötte nincs már meg a falu.

Eddig kétszer voltam munkanélküli. Először a főiskola befejezése után
egy évig, utána 2009 végétől tavaly szeptemberig, közfoglalkoztatottként
akkor kerültem ide, az MTVA Sajtó- és Fotóarchívumába. Édesanyámtól tud-
tam meg, hogy van ez a lehetőség, mert ő a Kunigunda útján dolgozik, te-
letext-szerkesztő. Nagyon jó közösség alakult ki, amire nem is számítottam,
csak azt vártam a dologtól, hogy végre olyasmit csinálhatok, ami közel áll
hozzám. Összerázódott a társaság, most már kezd kirajzolódni, kik azok, akik
később is szorosabb barátságban lesznek. Olyanok vagyunk, mint egy isko-
lai osztály, meglepett, hogy munkahelyen kialakulhat ilyesmi. A belsősöknek
viszont szokatlan lehetett, hogy hirtelen ide kerültünk ötvenvalahányan va-
didegenek. Egy-két hónap alatt azonban megismertük őket is, jó a légkör,
olajozottan tudunk együtt dolgozni, semmi probléma.

Tavaly októberben fölvettek a MÚOSZ egyéves fotóriporter-képző tanfo-
lyamára, a szakmai gyakorlatomat valószínűleg itt, a Naphegy téren töltöm
majd áprilistól. Így sokkal egyszerűbb lesz, mintha a MÚOSZ-on keresztül kel-

lene megszerveznem. Az archívumban az a feladatom, hogy a régi fotókat – most az ötvenes évek vannak soron – beszkennelem, utána kiretusálom. Néma monotónia ugyan van benne, de minden fénykép más, van nehezebb, ami karcosabb, és van, ami kevésbé. A saját fotóimat szívesebben csinálnám, az másfajta retus volna, de mivel a képek alapvetően közel állnak hozzám, ezt a munkát is szeretem. Legalább olyan helyen vagyok, aminek köze van a fotográfiához, és ahol a jövőmet is el tudnám képzelni, számomra ez mindenképpen előrelépés.

Ha változtathatnék a jelenlegi renden, havonta fizetném a bért, mert úgy jobban be lehet osztani. A fizetést is emelném, hogy a nettó fizetés elérje a 100 ezer forintot, amiből már meg lehet élni. Akkor már elmondhatnánk, hogy több, mint a munkánélküli segély, amiből átvészélhető az az időszak, amíg valakinek nincs munkája. Nyolc órát dolgozunk, úgyhogy több pénz kellene kapnunk.

Az elhelyezkedésemmel kapcsolatban nem vagyok különösebben optimista, most járok erre a tanfolyamra, ami valamiféle kilátás. Ha ez nem volna, akkor sokkal borúsabban látnám a jövőt. Nagyon nehéz elhelyezkedni, és az, hogy jelentkezem egy hirdetésre, nem jelent semmit, mert rendszerint vissza sem hívnak, még egy e-mailt sem küldenek. Jelenleg nem keresek állást, mert pillanatnyilag a tanfolyamtól remélek valamit. Külföldre csak végső szükség esetén mennék dolgozni, akkor, ha nincs más lehetőség.

Az új munkatársakról, akikkel napi kapcsolatban vagyok, pozitív tapasztalataim vannak, lelkiismeretesen dolgoznak. Köztük akad, akivel személyesebb kapcsolatom alakult ki, nem csak munkáról beszélgetünk, és olyan is, akivel el tudnám képzelni hosszú távon is a közös munkát.

**Závoczky Éva – MTVA Sajtó- és Fotóarchívum,
szerkesztő**

Lejegyezte Bártfai László 2013. március 7-én.

Weér Szabolcs – létrehozta az első Jel TV-t, most a Jel2-t csinálja

Mindenekelőtt a meggyökeresedett előítéletek, makacs félreértések közül oszlatnék el néhányat. Sok ilyen van. Már maga az alapszó ilyen, siketek vagyunk, nem süketek. Gyakran még az orvosok is süketnémának vagy süketnek hívnak minket. A siket szó azt jelenti, hogy a kezünk beszél. Hallássérültek vagyunk, akik jelnyelven kommunikálnak. Szájról olvasással is lehet kommunikálni. Sokan gondolják azt, hogy ez jobb nekünk, pedig nagyon fárasztó. Néhány perc múlva elveszítem a fonalat. Végül marad az írás, de mi, siketek nehezen fogalmazunk.

A másik furcsa tévképzet, hogy a jelnyelv egyetemes. Sok jelnyelv van, és az egyes jelnyelvekben vannak ugyan hasonló jelek, de a különbségek is nagyok. Ezért ha külföldi siketekkel találkozom, akkor nemzetközi jelnyelvet használunk. Pontatlan a hasonlat, de olyasmi ez, mint az eszperantó. A kínai jelnyelv például már alapjaiban eltérő, ők a nemzetközi jelnyelvet sem értik. Például azt, hogy én, azt, hogy rólam van szó, a világon általában úgy jelelik, hogy a mutatóujjukkal a mellükre mutatnak, a kínaiak viszont az orrukra. A kínai jelnyelvből semmit sem értek, persze idővel megérteném, mert a jelnyelv vizuális alapokra épül. Magyarországon sem egyszerű a helyzet, hét nyelvjárás van. Amerikában viszont egységesítették a jelnyelvet. Saját siket egyetemük is van, az egységesítést az oktatás is szükségessé tette. A világon sehol másutt nincs egységes jelnyelv.

Erdélyben születtem, Kolozsvárott jártam a magyar siket iskolába, Románián belül az egyetlen iskolába, ahová magyar siketként járhattam. Használtuk a kezünket, jelnyelven kommunikáltunk, de szájról olvasással is próbáltak tanítani. A román forradalom után úgy éreztem, nem tudok eleget tanulni, ezért arra kértem anyukámat, hogy költözzünk át Magyarországra. A budapesti iskolában elképedtem, mert szájról olvasással tanítottak minket. Jelelnünk sem volt szabad, a tanár szájáról próbáltunk olvasni. Szenvedtünk, nem tudtuk követni az órákat. Az osztályfőnököm viszont gyakran becsukta az ajtót, és még egyszer, jelnyelven is elmondta ugyanazt. Olyan középiskolában tanultam tovább, ahová hallók jártak, nem siketek, integráltak minket a hallók közé. A tanárok nem tudtak jelelni. Megpróbáltunk szájról olvasni, nem ment, végül a tanulást is elhanyagoltuk. Otthon igyekeztünk behozni a lemaradást, de gyakran azt sem tudtuk, mi a házi feladat. Érettségi után úgy döntöttem, hogy technikumba je-

lentkezem programozó szakra. Még rosszabb volt. Az osztálytársaim közül heten voltunk siketek, és tolmács akkoriban még nem volt. Nem tudtam befejezni az iskolát, kénytelen voltam másik szakmát választani. Filmvágónak tanultam. Nagy Adrienne volt a tolmácsom, el is végeztem az iskolát. Az én korosztályomból (30-35 év közöttiek) a legtöbben leérettségiztünk, de a 40 év fölöttiekre inkább a szakmunkás végzettség jellemző. A rendszerváltás előtt a siketek varrónők, szobafestők, asztalosok voltak. A számítógéphez az a korosztály még nem értett. Most ők szenvednek a legtöbbet.

Hét évig bibliafordítással foglalkoztam. Filmeket csináltunk amerikai pénzből. A siketeknek ugyanis nemcsak a fogalmazással vannak gondjaik, hanem olvasni is nehezebben tudnak. Jó kis csapat volt, siketek dolgoztak együtt, én vágtam az anyagokat, a csoportot is vezettem. Voltak köztünk amerikaiak, csehek, magyarok, románok és lengyelek, mindannyian felvállalták a Biblia fordítását jelnyelvre. Bár én a cseh jelnyelvet is ismerem, mindenki a saját nyelvére fordított. A Biblia héber és görög nyelvű változatát kellett használnunk, ez szigorú kikötés volt. Nem végeztünk a hatalmas munkával, a támogatási összeg elfogyott.

Ügyintézőnek vettek fel az Országos Egészségbiztosító Pénztárhoz, két évig dolgoztam ott hat sikettel együtt. A hallók kényelmesen beszélgettek, de közben járt a kezük. Ha viszont mi beszélgettünk, járt a kezünk, ami rögtön szemet szúrt. Az rögződött bennük, hogy mi állandóan fecsegünk, pedig sokszor a munkát hangoltuk össze. Először engem rúgtak ki, utána a többieket. Még két ember maradt ott.

Jelentkeztem egy tanfolyamra, OKJ-s médiavégzettséget szereztem. Amikor megalakult a Csömöri Objektív, egy évig ott dolgoztam. A televízió csődbe ment, mert nem kaptunk támogatást. Azon gondolkodtunk, hogy létrehozunk egy siketmédiát. Megalakítottam a Jel TV-t, egy internetes televíziót siketeknek. Jelnyelven készítettük a portréfilmeket, híradókat, mesét, különkiadást. Akkoriban napi 24 órát dolgoztam. Amúgy kevés siket ember nézi a nagy televíziós csatornákat, hiába vannak feliratozott adások, nem szeretik, mert nem tudják követni. Ha odaállítanak egy tolmácsot, az vagy szókövető tolmácsolást használ, amiből nem értünk semmit, vagy olyan kicsi a képernyőn, hogy nem látunk semmit.

Nyilván örülnék, ha több pénzt kapnék kézhez, mert ez nagyon kevés, mégis maradnék még, mert jól érzem magam, szeretem ezt a munkát. Jelenleg nem keresek munkát. Megvárom, lesz-e még egy év hosszabbítás.

**Keszthelyi Zoltán – műszaki menedzser,
aki most sporttal foglalkozhat**

A Jel TV a siketek körében nagy siker volt, de a stábon belül egyre többet vitatkoztunk, ráadásul pénzügyi problémák is adódtak. Kiléptem. Létrehoztunk egy új médiafelületet, a Jel2-t. Mindenki önkéntes, költségvetésünk nincs, a Siketek és Nagyothallók Országos Szövetsége egy forintot sem ad. Azt szerettem volna bizonyítani, hogy meg tudom csinálni ezt a médiát. Még két-három évig folytatom, ha addig sem történik semmi, föladom.

Tavaly májusig volt munkám, akkor léptem ki a csömöri tv-től. Az emberek azt gondolják, hogy minden siket rokkantnyugdíjas, de ez nem igaz. Én sem vagyok az. Nem az az életcélom, hogy rokkantnyugdíjból éljek. Nem érzem magam fogyatékosnak, egyenlő esélyeket szeretnék. Nyugat-európai sorstársaink is elutasítják az ellátást, mert úgy érzik magukat teljes értékűnek, ha megfelelő munkát találnak. Ezért amikor kiléptem, jelentkeztem a KÉZMŰ-be. Azzal próbáltam érvelni, hogy mivel nincs rokkantnyugdíjam, nyolcórás munkát szeretnék. Csak négyórás munkát kaptam, és havi 31 ezer forintot kerestem, ami nevetségesen kevés. Nem baj, gondoltam, négy órát dolgozom, utána pedig

megpróbálom felfejleszteni a Jel2-t. Amikor felmondtam a KÉZMŰ-nél, elmentem a Munkaügyi Központba, ott ajánlották a jelenlegi munkát. Kicsit csalódtam, mert nem mondták el, hogy ez közfoglalkoztatás. Azt gondoltam, hogy a médiavégzettségem miatt vettek fel, de inkább

azért, mert valamikor adatrögzítő voltam. Számos siket ember végezné szívesen ezt a munkát, de nekem egyhangú. Robotnak érzem magam, de nem panaszkodom, meg kell élni.

Kedvesen fogadtak minket, de úgy látom, hogy a régi munkatársak szomorkásan dolgoznak. Mindent komolyan vesznek, és kizárólag a munkára összpontosítanak. A közfoglalkoztatottak nyilván másként látják a helyzetet: többet beszélgetnek, nevetgélnek. Azt gondolom, hogy a siketek alkalmassak lennének hasonló munkakörökre, hasonló típusú munkákra, és nem csak közfoglalkoztatottként. Vállalnák is az egyhangú munkát, mert nem találnak mást. A siketek gyorsabban dolgoznak, mint a hallók, a monoton munkát is egykettőre elvégzik. Kevésbé szenvednek tőle, mint a hallók. A siketek nehezen fogalmaznak, nekik kimondottan jó, ha adott szöveget kell begépelniük.

Én vidékről jövök, tudom ott milyen volt a közmunkaprogram, sőt Prágában is láttam milyen. De ilyen szintűt, mint az itteni, olyat még nem tapasztaltam. Ez nekem is új, nagyon új keletű. Lényegében olyan, mintha főállásban lennének itt a közfoglalkoztatottak, közben mégsem.

**Mátyás Cintia – MTVA Sajtó- és Fotóarchívum
segédszerkesztő**

A szkennelést feltehetően jobban szeretnék, mert vizuális élményt ad. Nekem is ezt kellett volna választanom, de azt hittem borítékokat kell szkennelni, nem fényképeket.

A gazdasági válság óta a hallók is átérzik, amit a siketek már régen: hiába próbálnak munkát keresni. A siketek beilleszkedése Japánban zökkenőmentes. Ha egy fogyatékos embert fölvesznek a hallók közé, akkor mindenki őt fogja követni, a többiek készségesen biztosítják akadálymentesítését, esélyegyenlőségét. Kósa Ádám európai parlamenti képviselő, maga is siket ember, a japán tapasztalatokat próbálja meghonosítani Magyarországon.

Magánúton is sokat utaztam. Jártam Egyiptomban és, Thaiföldön. A bibliafordítással kapcsolatban az egyiptomi kopt keresztény gyülekezet kért feljelyelvi koordinátornak. Az ottani papok szó szerint jeleltek, amiből a siketek nem értettek semmit. Táborokat szerveztünk, és bemutattuk, hogyan érdemes fordítani a Bibliát az olyan siketek számára, akik nem értik az olvasott szöveget. Arra próbáltuk megtanítani őket, hogy ne az írott nyelv alapján, hanem vizuálisan kapják meg a Biblia értelmezését. Videóra is felvették, amit csináltunk. Amikor egy év múltán visszatértem, addigra ők maguk is elkezdtek szerveződni. Meglepődtem, elindult valami értelmes dolog. Megmondom őszintén, csodáltam őket, a nagy szegénységben mégis csináltak valamit.

Thaiföldön rendeztek egy világkonferenciát siketek számára. A konferencián egyértelművé vált, hogy munkahelyi gondok mindenhol vannak.

Nemcsak nálunk, Magyarországon tapasztalható, hanem mindenhol, hogy mi úgysem vagyunk képesek rá, mi úgysem tudjuk, és újra meg újra bizonyítani kell, hogy igenis meg tudjuk csinálni.

Lejegyezte Nagy Adrienne jeltolmács közreműködésével Bártfai László 2013. február 19-én.

Wirth Judit – MTVA Prózai Archívum, csoportvezető

Népművelés–történelem szakos tanár vagyok, 1986-ban végeztem Szombathelyen. Budapesten szerettem volna élni; úgy gondoltam, népművelőként vagy tanárként valahol sikerül majd elhelyezkednem. Eljöttem körülnézni a Rádióba is, kiderült, hogy az archívumban munkatársakat keresnek. Én nem efféle vágytam, de mindenki rábeszélte. Végül nem bántam meg, hogy elfogadtam az állást. 1987 januárjában kezdtem el dolgozni a Magyar Rádió Hangarchívumában dokumentátorként. 2009 óta pedig szervezem és irányítom a prózai archívum csapatának munkáját. Így a rádiós műsorok és műsorkészítők digitalizált hanganyagokkal történő kiszolgálását koordinálom, a digitalizálást szakmailag és tartalmilag összefogom, a Prózai Archívum gyűjteményének bővítését és karbantartását, valamint külső felhasználók számára a kutatási és hanganyag-értékesítési szolgáltatást is felügyelem.

2000-ben volt egy rövid pályaelhagyásom, megfordultam a tévénél, újságoknál is, de 2003-ban visszajöttem az Archívumba. A Rádió tehát az első és – ha a hároméves „kalandozást” nem számítjuk – egyetlen munkahelyem.

A prózai részleg 13 közmunkást foglalkoztat. Feladatuk a Digitális Archívum állományának bővítése: a belső számítógépes hálózat munkaállomásaiban dolgoznak, digitalizált hanganyagokat látnak el metaadatokkal. A munka a Láttuk, hallottuk című kulturális ajánlóműsor dokumentálásával kezdődött, jelenleg a hazai vidék életét bemutató műsorfolyam, a „Magyarországról jövők...” feldolgozása zajlik.

A közfoglalkoztatottakkal kölcsönösen igyekszünk jól együttműködni. Azt szeretnénk – ők is, én is –, ha lenne haszna annak, amit csinálunk. A dokumentálás szakmunka, megfelelő felkészültség kell hozzá: jó íráskészség, biztos helyesírás, gyors és megbízható lényegkiemelő képesség, széles körű általános műveltség, emellett a számítógépet meg az internetet is magabiztosan kell tudni használni. Mivel hangokat dokumentálni különösen összetett munka, egy újonc számára pedig teljesen ismeretlen terület, kezdetnek viszonylag egyszerű feladatot kerestünk, olyat, amely már rövid időn belül sikerélményt ígért. Kezdetből a mi adatbázisunkba dolgoztak, megfelelő biztonsági rendszabályok mellett, így végül sikerült egészen hatékony munkamódszert kialakítani. Ettől még mindannyiunk számára nehéz a szituáció, amelybe belekerültünk.

A „közmunkának” még él a régi időkben gyökerező rossz megítélése, amikor a közmunkás utcát söpört, takarított, így róttá le a törvényes büntetését. Tudjuk, hogy közmunkásnak lenni egy ideje egészen mást jelent. Akik évek óta kétségbeesetten keresnek, de nem találnak munkát, belekényszerülnek ebbe a programba. Nem azért, mert nem jó munkaerők, hanem azért, mert kevés a munkalehetőség, kivált értelmiségi állást nehéz találni. Pedig akiket itt megismertem, azoknak van mit keresniük a munkaerőpiacon; a munkaadók örülhetnének, ha ilyen munkatársaik lennének. Sok közöttük a fiatal, pályakezdő diplomás, mások éppen nyugdíj előtt állnak, és égető szükségük volna még egy-két évre, de olyan is van köztük, aki csak az ötvenet töltötte be, mégsem talál állást, nyilván a kora miatt. Itt, a prózai archívumban empatikusan fogadtuk a közfoglalkoztatottakat, amiben tudtuk, segítettük őket. Bármelyikünk kerülhet hasonló helyzetbe. Lelkileg mi is fel vagyunk készülve rá, hogy egy nap új munkahelyet kell keresnünk.

Az itt dolgozó közfoglalkoztatottak többsége – úgy érzem – szereti ezt a munkát, érdeklődnek, lelkesek, megpróbálnak minél jobb teljesítményt nyújtani. Állandó délelőtti és délutáni műszakban dolgoznak: reggel 6-tól 14 óráig, illetve 14-től este 10-ig, ami bizony elég megterhelő. A nyolc órát becsületesen végigdolgozzák – nagyon kevés pénzért, ezért csak arra tudom biztatni őket, hogy ha akad valami jövedelmezőbb munkalehetőség, ragadják meg az alkalmat. Ugyanakkor azt tapasztalom, hogy az állástalanság nyomasztó periódusai után még ez a közmunkás elfoglaltság is lelket tud önteni az emberbe: visszatér az önbizalma, kiegyensúlyozottabb lesz, stabilabb. Remélem, ez az esetleges állásinterjúikon is kamatozni fog.

Tény, hogy a közfoglalkoztatottak hasznos munkát végeznek az archívum számára. A projekt első szakasza mintegy három és fél hónapig tartott, ennek során a Láttuk, hallottuk című sorozat adásait láttuk el metaadatokkal. Ez a negyedórás kulturális szemle hetente többször jelentkezett sok-sok éven keresztül. Amit digitalizálnak, hatalmas állomány, amelynek a feldolgozására a napi üzemmenetben nincs kapacitásunk. Így hasznos a program, de nem szabad elfelejteni, hogy a közfoglalkoztatás ettől még az, ami: kényszermegoldás. A program résztvevői minimális pénzért napi nyolc órát töl-

Úgy nő az emberek bizonytalanságérzete, ahogy közeledik az éves közfoglalkoztatás lejárati ideje.

Lopez Dávid – festőművész, grafikus

tenek itt, a maguk területén úgy teljesítenek, mint az állandó munkatársaim, miközben a fizetésük enyhén szólva különbözik az övéktől.

A program, különösen az elején, sok belsős kollégának is komoly többletfeladatot jelentett. Ezt a munkát elő kellett készíteni, az új munkatársakat be kellett tanítani, ha valami kérdésük volt – és természetesen sok kérdésük

volt –, meg kellett válaszolni. Egy szóval el kellett indítani, azóta pedig fenn kell tartani és működtetni kell a projektet. Közben az archívumban természetesen ugyanúgy folyik a munka, ahogy eddig: ki kell szolgálnunk a rádiós szerkesztőket, digitalizálnunk kell a felvételeket a rádióadások számára, gyarapítanunk kell az állományt. Kettős teher

van tehát rajtunk – már csak azért is, mert a programból, ha már elindult, szeretnénk szakmailag a legtöbbet kihozni. A Hangarchívum belsős létszáma 46 fő, ehhez érkezett egyszerre 107 ember: ez mindent elmond a feladat arányairól.

A közfoglalkoztatottak javadalmazását egyáltalán nem tartom reálisnak. Nettó 61-63 ezer forint (és ebben már benne van az idén januártól esedékes bruttó ötezres emelés is) nagyon kevés egy hónapra. Az úgynevezett cafeteria juttatásait eddig kapták az MTVA-tól. A közlekedési bérlet árát is a fizetésükből kell kiszorítaniuk – vonjunk le hatvanezer forintból tízezret, arányaiban elég nagy összeg. Azt sem tartom igazságosnak, hogy nekik csak húsz nap szabadság jár, ők is napi nyolc órát dolgoznak. A kisgyermekeseket sem illeti meg a gyerekek után járó pótszabadság; az egyik közfoglalkoztatott kolléganőm például, akinek beteg lett a kisfia, kénytelen volt betegállományba menni, így még kevesebb lesz a fizetése. Ördögi kör: csinálják, csinálják, mert ez a pénz is több a semminél, a megélhetésre viszont nagyon kevés.

Én az egész közfoglalkoztatást nagyon ellentmondásosnak látom. A közfoglalkoztatottak most valamennyi időre bekapcsolódnak az archívum munkájába, egy darabig itt vannak, de hát egy év messze nem elegendő arra, hogy az ember ennek a szakmának az összes csínját-bínját megtanulja.

*Sokszor beszélgettünk arról a többiekkel, hogy ezért a fizetésért 8 órát dolgozunk itt. Bizony sokan ebből a kis fizetésből próbálják még a gyereküket is eltartani. Nem is tudom, hogyan csinálják. Én könnyebb helyzetben vagyok.
A reális összeg legalább 100 ezer forint nettó volna.*

Korondiné Liebhardt Noémi – hivatása a szociálpedagógia, kedvtelése az éneklés

Másrészt a közfoglalkoztatottak egy részének évek óta nincs munkája. Most egy ideig van, ami jó dolog, és rövid távon segítséget is jelent, az életüket azonban nem oldja meg. Ettől függetlenül komoly energiákat fektettünk a programba – ők is, én is.

Minden esetben szükségesnek tartanám a próbaidőt. Tudom, hogy több száz jelentkező közül válogatták ki azt a 240 főt, akik idekerültek az MTVA-ba, egy beszélgetés alapján azonban aligha dönthető el, ki mire alkalmas.

A betanítás körülbelül két és fél hónapig tartott. Maga a tanítás úgy zajlott, hogy amikor valamelyik új munkatársam készen volt egy-egy munkával, odaültem mellé, és adatmezőről adatmezőre haladva végigelemeztük az egész rekordot, közösen javítgatva ki a hibákat. Két hónap elteltével mind-egyikükről kialakult bennem egy kép, láthattam, hogy megy-e neki a dokumentálás vagy sem. A digitalizálási programhoz hiányolom a megfelelő eszközöket. A gépparkunk hihetetlenül öreg, tízéves darabok is előfordulnak közöttük. Új, gyors számítógépeket szeretnénk kapni.

Az emberek belekerültek egy olyan helyzetbe, amelybe nem kíváncztak, de ha már benne vannak, hát megpróbálják jól megoldani, belefektetve egy csomó energiát és munkát. Nem a programot akarom tehát dicsőíteni, hanem azoknak a közfoglalkoztatott kollégáimnak a teljesítményét elismerni, akik komolyan vették ezt a feladatot, és fontos nekik, hogy igényes munkát tegyenek le az asztalra. Ennek köszönhetően máris sok olyan anyaggal gyarapodott a Digitális Archívum, amelyeket a rádiós szerkesztők jól fel tudnak majd használni műsoraik színesítésére. Csak egy példa: most, hogy végighallgattuk és feldolgoztuk a Láttuk, hallottuk régi évfolyamait, olyan külföldi és magyar művészek hangja került elő, akikről eddig nem is sejtettük, hogy megvannak nekünk. A munkának tehát van értelme, de akik csinálják, jobb feltételeket érdemelnének.

Lejegyezte Kovács Zita 2013. február 6-án.

Závoczky Éva – MTVA Sajtó- és Fotóarchívum, szerkesztő

Vegyésként végeztem el a középiskolát, néhány évvel ezelőtt informatikus-könyvtáros diplomát szereztem. Vegyésként nem dolgoztam, mert csak három műszakos munkarendben tudtam volna elhelyezkedni. Ebben az időben versenyszerűen sportoltam, és úgy gondoltam, hogy egy éjszakai műszak után nem biztos, hogy másnap az edzésen megfelelően tudok teljesíteni. Huszonöt éve, 1987 óta dolgozom az MTI-ben, most az MTVA-ban. Amikor 1987-ben, érettségi után munkát kerestem, beadtam az MTI-be az önéletrajzomat, azóta itt dolgozom, 1992 óta a Fotóarchívumban. Először a számlázáson dolgoztam, majd a laborban voltam adminisztrátor, később a színes negatív hívóban varázsoltam elő a képeket, diákat, aztán átkerültem a fotóarchívumba. A fotóarchívum minden területén dolgoztam.

Jelenleg fotóarchívumi szerkesztő vagyok, ami elég sokrétű. Minden reggel a friss képeket – amelyeket a fotóriporterek előző nap készítettek, illetve a Fótó szerkesztőség külföldi képszerkesztői a külföldi hírügynökségektől átvettek – indexelem, kulcsszavazom több kollégával együtt. Naponta kerülnek hozzánk bizományos képek is, ezeket is indexelem, lektorálom. Ügyfélszolgálatással is foglalkozom. Az ügyfelek bejönnek, betelefonálnak, és egy meghatározott témáról kérnek képeket, azokat kikeresem a pozitív archív képtárából, és/vagy a majdnem 14 millió fotónegatívot tartalmazó archívumból, ha 2001 után készült a felvétel, akkor a több mint 1,5 millió fotót tartalmazó digitális fotóbankból.

Az ügyfél által megrendelt és még nem digitalizált képeket a szkennelők beszkennelik. Ha ez megvan, szövegezem, indexelem őket, végül a fotóbankba kerülnek. A munkám során így régebbi képeket is feldolgozok, azokhoz az eredeti szöveggönyvek alapján eredeti szöveget írok be, képaláírást készítek, és gyakran a hiányzó adatokat, személyek, helyszínek kutatását is ellátom, aztán indexelem, kulcsszavazok, más kollégák által megírt képeket lektorálok.

Szeretem a munkámat. Az archívum, a képfeldolgozás nagyon érdekes munkaterület. Mindig vannak olyan kérések, amikor nem egy perc előkeresni

Nem rossz dolog hangfelvételeket digitalizálni, de előbb-utóbb szeretnék valami komolyabbat, kreatívabbat csinálni. Remélem, ilyen jellegű munka is adódik majd. Jól mutat majd az önéletrajzomban, hogy itt dolgoztam a Rádióban. Azt azonban nem kötném senkinek sem az orrára, hogy közfoglalkoztatottként.

Szőke András – hangmester

a képeket, hanem gondolkozni kell, több helyen utánajárni. A képfeldolgozásnál kutatnom kell és megfogalmazni a képaláírásokat. Ezt a feladatot annyira érdekfeszítőnek tartom, hogy szinte már azt is mondhatnám: imádom. Ha valakit érdekel az archívum világa, az nem unja meg itteni elfoglaltságait, megtalálja bennük a szépségét. Például jó érzés, amikor egy kutatás alkalmával egy képhez megtalálom a hiányzó információkat.

Az életem egy másik fontos területe a sport. Kilenc évig versenyszerűen eveztem. Mindenféle éremem van, nyolcasban Ifjúsági Magyar Bajnokságot is nyertünk, és szintén nyolcasban felnőtt magyar bajnokok lettünk. Húszévesen abbahagytam az evezést, mert férjhez mentem, megszülettek a gyerekek, és utána nem igazán fért bele az időmbe a versenysport. Azért még nem tettem le róla, hogy újra elmenjek evezni.

Jó ötletnek tartom a közfoglalkoztatást, egyrészt a gazdasági válság miatt nagyon sok munkahely megszűnt, nehéz állást találni, másrészt a program résztvevői legalább úgy érezhetik, hogy hasznosak, van értelme a munkájuknak. A férjem kétszer is volt munkanélküli, egyszer rövidebb, másodszor pedig hosszabb ideig. Lelkileg is, anyagilag is nagyon nehéz volt az a másfél év, amíg állást kerestem. Nehéz volt, hogy a rengeteg elküldött álláspályázat nagy részére a munkaadók nem is válaszoltak, és nehéz volt anyagilag egy fizetésből eltartani a családot. Az álláskeresőt nehezítette, hogy a munkaadók nem hívták vissza, vagy azt mondták, hogy negyven-egynéhány évesen már idős. Végül sikerült elhelyezkednie.

Rendszeres kapcsolatom van a nálunk dolgozó közfoglalkoztatottakkal. Én koordinálok a munkájuk egyik részét, az eredeti szövegek írását. Ezzel heti szinten nyomon követem, melyik évről melyik napokon hány sor szöveget írtak be az eredeti szöveggönyvekből az Excelbe, ahonnan az adatbázisba tesszük ellenőrzés után. Szívesen vállaltam a közfoglalkoztatottak munkájának összefogását, nem éltem meg teherként, nyitott vagyok az új dolgokra. Az új munkatársakról, akikkel napi kapcsolatban vagyok, pozitív tapasztalataim vannak, lelkiismeretesen dolgoznak. Köztük akad, akivel személyesebb kapcsolatom alakult ki, nem csak munkáról beszélgetünk, és olyan is, akivel hosszú távon is

Ha mindenki hasznosnak találja a munkájukat, akkor megnövelhető lehetne a program hossza, ennek arányában viszont a dotálás is. Aki bizonyított, hogy értelmes, jó munkát csinál, az jobb bért kapjon.

Permay Mária – MTVA Zenei Archívum, szerkesztő

el tudnám képzelni a közös munkát.

A közfoglalkoztatásnál fontosnak tartanám, hogy legalább a minimálbért, de inkább nettó nyolcvanezer keressenek a program résztvevői. A mostani 60-64 ezer forint is több, mint ha nem volna bevételük, de ez a kereset csak akkor elég, ha az ember mögött van háttér. Két fizetésből már elviselhetőbben meg lehet élni, de egyedül hatvanezerből nagyon-nagyon keservesen lehet csak ki-

jönni. Az eddigi heti bérkifizetés helyett áprilistól már havonta kapják a fizetésüket az új munkatársak. Ezt jobbnak találom, mégis a pozitívuma inkább attól függ, ki hogyan tudja beosztani a pénzét. A szabadságokon is változtatnék, most csak húsz nap jár a közfoglalkoztatottnak. Igazságosabb lenne, ha rájuk is vonatkozna az életkor szerinti szabadság, hiszen ők ugyanúgy nyolc órát dolgoznak, mint más munkavállaló. Szükség van a közfoglalkoztatásra, csak jó volna, ha a program lejárta után az embereknek valóban lenne lehetőségük az elhelyezkedésre.

Az a munkahely, ahol most vagyunk, a hab ezen a tortán: kulturált helyen és nyugodt körülmények között dolgozhatsz, a betanuláskor szakszerűen felkészítenek, önálló a munkád, a belsősök segítőkészek, és bár főnököket nem illik dicsérni, a vezetőkről kevés helyen mondható el, hogy szinte baráti viszonyban vannak a beosztottjaikkal.

A fizetés alacsony. Nem tudom, hogy államháztartásilag lehetséges-e, de emelni kellene a béreket, a reális valamivel 100 ezer forint nettó fölött van.

Rajnai Éva – bölcsész, bohóc, újságíró

A program hossza egy év, ami szerintem ideális. Az itteni közfoglalkoztatáshoz kell ennyi idő, hogy be lehessen fejezni az elkezdett munkákat. Tőlem, a feladataimtól elég sok időt vesz el, a betanítás is időigényes volt, az új kollégák közül mindenki máshonnan jött, nem tudták, mit és hogyan kell csinálni, most már inkább az ellenőrzést végzem. Ezzel nem volt problémám, nem éreztem tehernek. Nálunk, a Sajtó- és Fotóarchívumban a próbaidő bevezetését nem érzem szükségesnek. Van olyan kolléga, akinek egy kicsit nehezebben mentek a feladatok, és mesélte nekem, hogy gyakorolt otthon. Ez nagyon jólesett.

Véleményem szerint egy pályakezdőnek javára válhat az itt eltöltött év. Munkatapasztalatot szerez, és megtanulja, milyen dolgozni. Az iskola teljesen más, ott is helyt kell állni, de egy munkahelyen nagyobb a felelősség az emberen. Ebben az időszakban megtapasztalhatja, hogy felelősséget kell vállalnia a munkájáért.

Hasznosnak találom a programot, a digitalizálással bővül a fotóbankos kínálat. Ez egyrészt az ügyfeleknek is jó, másrészt a fotóarchívum képanyagából, kincseiből többet ismerhetnek meg az emberek. Jelenleg az ötvenes évekbeli

képek feldolgozása folyik. Mi, szerkesztők is nagyon sokat keresünk ilyen anyagokat, nagy segítség lesz, ha már adatbázisban lesznek a szövegek. Ugyanis a szövegkönyvek rohamosan mennek tönkre, valamelyik lapjaira hullik, alig lehet elolvasni. A közfoglalkoztatottak tevékenysége itt, a Sajtó- és Fotóarchívumban is nagyon-nagyon hasznos az értékmentés miatt. A Fotóarchívum anyaga nemzeti kincs, Európának majdnem a legnagyobb gyűjteménye. Ezért is fontos a megőrzése.

Szerintem jó volna ugyanezekkel az emberekkel folytatni a programot. Nekünk, az archívum dolgozóinak ez nagy segítség, mert kevesen vagyunk, és a napi munka mellett nincs kapacitásunk az értékmentésre.

Lejegyezte Kovács Zita 2013. február 28-án.

4. A közfoglalkoztatott és a velük együtt dolgozó „belső” munkatársaink körében végzett kérdőíves vizsgálat főbb eredményei

A következőkben a 2013 elején készült empirikus vizsgálat eredményeit mutatjuk be, összehasonlítva „belső” és „külső” munkatársaink demográfiai jellegzetességeit, családi hátterét, életkörülményeit, munkahelyi életútját, továbbá jelenlegi munkájukhoz való viszonyát és annak feltételrendszerét.

Közfoglalkoztatott munkatársak főbb jellemzői

Közfoglalkoztatott munkatársaink 59,3%-a nő, többségük „kapcsolatban élő” (55,5%), de viszonylag sokan vannak köztük egyedülállók (44,5%) is. Minden másodiknak van csak gyereke (52,4%), ami az egzisztenciális bizonytalanság mellett abból is fakad, hogy fiatalabbak, mint a „belső” munkatársak. Átlagos életkoruk 39,3 év, de 28%-uk 30 éves, vagy annál is fiatalabb, 40%-uk legfeljebb 35 éves, 60%-uk 41 éves, vagy annál fiatalabb. A közfoglalkoztatottak mindössze egyötöde 50 év feletti.

Iskolai végzettségük alacsonyabb, mint a „belső” dolgozóké, de így is minden második közfoglalkoztatott felsőfokú végzettségű. Ugyanakkor életkoruk miatt nagyobb arányban rendelkeznek nyelvvizsgával (47%), és többen közülük most is tanulnak (20,3%).

1. táblázat

A közfoglalkoztatott és a válaszadó „belső” munkatársak iskolai végzettségi szintje, %

Iskolai végzettség	Közfoglalkoztatottak	„Belső” munkatársak
	arányuk, %	
Középfokú	24,5	21,4
Középfokú szakképzés	24,5	12,2
Felsőfokú	50,5	63,3
Egyéb	2,6	3,1
Összesen	100,0	100,0

Még nem volt munkahelye, vagy mindössze egy volt idáig 18%-uknak. Ugyanakkor közel 40%-uk legalább öt munkahellyel rendelkezett. 42%-uk egyszer, további 43%-uk kétszer-háromszor volt ez idáig munkanélküli. A többség csoportos létszámleépítés, illetve munkahely-megszűnés miatt vált munkanélkülivé. Nem véletlen, hogy a „belső” munkatársak 80%-a fél attól, hogy ő is elveszíti az állását.

Közfoglalkoztatott munkatársaink véleménye munkájukról, megbecsülésükről, „belső” dolgozókkal való kapcsolatukról és általában a közfoglalkoztatotti létről

Maximálisan pozitív a vezetői hozzáállás, támogatás, segíteni akarás, tapintat és tolerancia még annak ellenére is, hogy a bizonytalanság a régebben itt dolgozókra is ránehezedik. Szinte valamennyien átérzik helyzetünk súlyát, hogy sokunk számára a közfoglalkoztatás az utolsó szalmaszál, az egyetlen kapaszkodó a létfenntartáshoz. Nemcsak befogadtak és elfogadtak minket, „bajba jutottakat”, hanem nap mint nap biztatnak, vigasztalnak és próbálnak lelket önteni belénk, hogy soha ne adjuk fel. Ez ma igen ritka, nemes erény!

(Egy közfoglalkoztatott véleménye)

A közfoglalkoztatott munkatársak egy ötös skálán (ahol 1- egyáltalán nem, 5- teljes mértékben értékes a munka) saját munkájukat átlagosan négyesre (3,96) értékelték. Ez valamivel magasabb a „belső” munkatársak megítélésénél (3,6), de mindkét oldal véleménye rendkívül pozitív. A közfoglalkoztatottak szélsőségesebben ítélik meg saját hasznosságukat, véleményük nagyobb szóródást mutat.

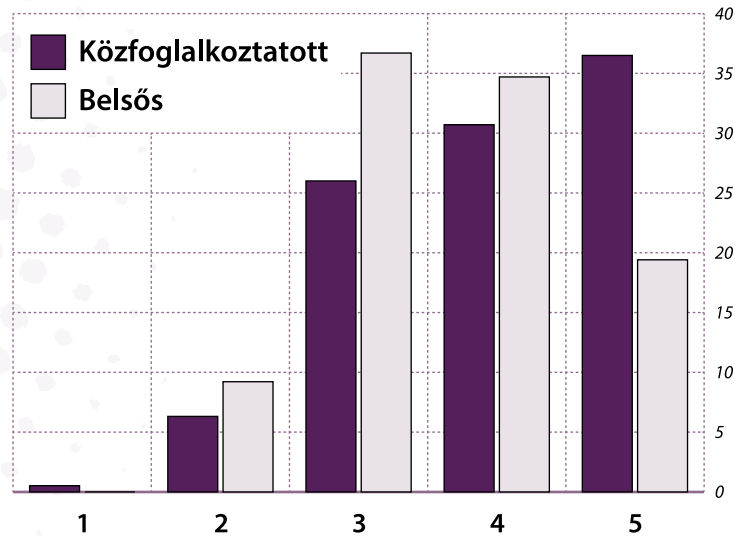
„Ha száz évig itt dolgoznának, akkor is lenne hasznos munkájuk.”

(Egy MTVA archívumi vezető véleménye)

1. ábra

A közfoglalkoztatottak és „belsős” munkatársaink véleményének megoszlása a közfoglalkoztatásban dolgozók munkájának értékéről (ahol 1-egyáltalán nem, 5-teljes mértékben értékes), %

Annak ellenére, hogy mind a régi „belsős”, mind pedig az új dolgozók elismerően nyilatkoznak a közfoglalkoztatotti munkavégzés hasznosságáról, annak anyagi elismeréséről egyöntetűen negatív a kép.

A „belsős” dolgozók a közfoglalkoztatottak számára minimálisan szükségesnek tartott legalacsonyabb összeget 126 ezer Ft/hóban határozták meg, a közfoglalkoztatottak ennél valamivel magasabb összeget tartottak szükségesnek: 129,7 ezer forintot. A belsős dolgozók fele 120 ezer vagy annál kisebb, a közfoglalkoztatott dolgozók fele 125 ezer vagy annál alacsonyabb összegben határozta meg a minimálisan elvárható összeget. A két válaszadói csoport átlagában mutatkozó különbség döntően néhány közfoglalkoztatott „kiugróan magas” (350 ezer Ft, illetve annál magasabb) bérigénye miatt tér el egymástól.

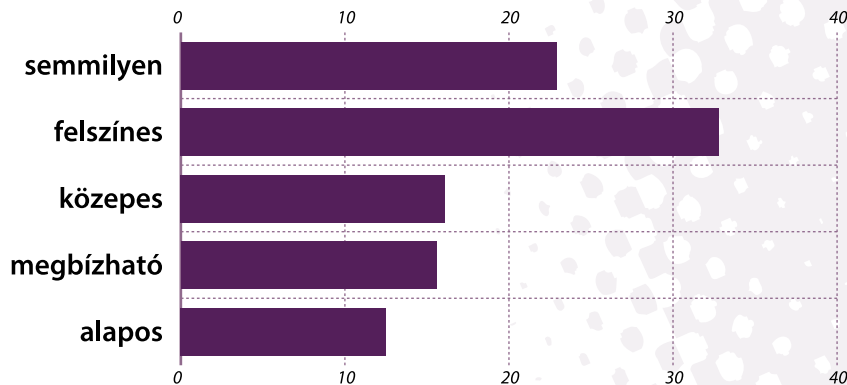
Miközben a közfoglalkoztatottak „értékteremtő” munkája nem vonható kétségbe, illetményük – nettó 63 ezer forint – messze elmarad attól az összegtől, amit saját maguk, illetve a velük dolgozó belsős munkatársak minimálisan megkövetelhetőnek tartanának.

A közfoglalkoztatott munkatársak 62%-a alapvető létszükségleteinek kielégítését sem látja biztosítva. Többségüknek (67%) nincsenek anyagi tartalékai sem. Ugyanakkor csaknem minden második közfoglalkoztatottnak (48%) saját magán kívül másról is gondoskodnia kell. Mindezek ellenére, vagy éppen ezért, anyagi biztonságérzetük a közfoglalkoztatással valamelyest javult. Egy ötfokozatú skálán értékelve a javulást, a többség 2-es (30,2%) és 3-as (35,4%) osztályzatot adott.

A többségnek korábban semmilyen (23%) vagy csak felszínes (33%) ismerete volt a közfoglalkoztatásról. Erről a munkalehetőségről a legtöbben (60,4%) a Munkaügyi Hivatalon keresztül értesültek, de mintegy 30%-uk „személyes ismeretség” révén. Ezenkívül még a köztelevízióból, illetve a közzérádióból szereztek az információt (9,4%). Az egyéb hirdetési forma, illetve a Facebook és egyéb közösségi portálok jelentősége elenyésző volt.

2. ábra

MTVA-ba kerülésük előtt milyen ismeretekkel rendelkeztek a közfoglalkoztatásról, %

A közfoglalkoztatotti lét valamelyest növeli a hitet abban, hogy állandó munkát találhatnak a későbbiekben. A többség (43%) továbbra is ugyanúgy látja munkavállalási esélyét, mint a közfoglalkoztatás előtt, de 29%-uk kedvezőbben, mint azelőtt!

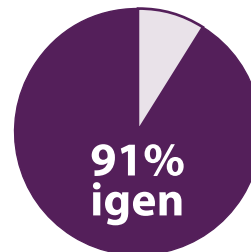
A közfoglalkoztatottakat számos pozitív élményük ellenére kellemetlen, negatív tapasztalatok is érik. Ezek döntő többsége nem a „belső” kollégák felől érkezik, hanem a közalkalmazotti lét adminisztratív folyamánya, de egy részük enyhíthető, korrigálható lenne.

A megbélyegzett státus a beléptető kártyán sokak fájdalma, és talán korrigálható lenne. Ugyanez a megkülönböztetés jelenik meg az e-mail címekben is. Nehezményezik az intraneten olvasható álláslehetőségekből való kizárásukat is.

Arra a kérdésre,

„hogya módja volna arra, hogy közfoglalkoztatottként további egy évet itt dolgozzon?”,

közfoglalkoztatott munkatársaink 91%-a igennel válaszolt.

Válaszadó „belső” munkatársaink főbb jellemzői

A válaszadó belső munkatársaink 63%-a nő, többségük „kapcsolatban élő” (75,5%) és gyermekes. Mindenki legalább középfokú végzettséggel rendel-

kezik, 63%-uk felsőfokú végzettségű. A nyelvvizsgával rendelkezők aránya 38%. A válaszadók egytizede jelenleg is tanul.

2. táblázat

Jelenlegi munkahelyén eltöltött évek, %

Évek száma	Aránya, %
0-3 év	5,1
3,1-5 év	4,1
5,1-10 év	12,2
10,1-15 év	18,4
15,1-20 év	15,3
20,1-25 év	19,4
25,1-30 év	11,2
30,1-35 év	8,2
35,1-40 év	4,1
40 év fölött	2,0
összesen	100,0

A középfokú végzettségűek szakképesítése rendkívül változatos, de többségük valamilyen módon kapcsolódik az Archívumban is hasznosítható szakmákhoz. A nagyobb hányadot kitevő egyetemet, főiskolát végzettek zöme tanár (magyar, történelem, könyvtár szakos), mérnök, közgazdász, kommunikációs szakember vagy informatikus. 18%-uknak ez az első munkahelye, 41%-uknak a jelenlegi a második.

A belső válaszadók átlagos munkahelyszáma a jelenlegit is beleértve 2,7. 52%-uk 1985-ben vagy még korábban állt munkába, mindössze 7%-uk kezdte munkahelyi pályafutását az ezredfordulón vagy azt követően. A többség (60%) legalább 15 éve dolgozik már a cégnél.

Meglepő módon a „belső” válaszadók közel egynegyede (24%-uk) élete során valamikor már megtapasztalta a munkanélküliséget. A válaszadók alig több mint egyötöde nem fél a munkanélkülivé válástól, 78%-uk viszont tart attól, hogy esetleg ő maga is munkanélkülivé válik. Ismerve a válaszadók magas képzettségét és munkában töltött éveinek számát, meglepően nagy arányról van szó. A szintén képzett közfoglalkoztatott kollégák magas száma és kiszolgáltatottságuk napi látványa nagy valószínűséggel hozzájárul ehhez az arányszámhoz, a nagyarányú félelemhez.

A megkérdezett belső munkatársak közel felének (45%) már megfordult a fejében, hogy a közfoglalkoztatottak veszélyeztethetik az állását, 29%-uk attól (is) fél, hogy a közfoglalkoztatottak nyomott bére hosszabb távon befolyásolhatja, ronthatja az ő bérét is. Ezeket a félelmeket számos médiában felröppent hír is erősíti, többek között, hogy állami, önkormányzati intézményeknél az elbocsátott dolgozókat esetenként közfoglalkoztatottakra cserélték. Ezzel kapcsolatos hírek az MTVA-val kapcsolatban megjelentek már⁴.

Arra a kérdésünkre, hogy „mekkora volna az a legalacsonyabb havi nettó munkabér, amely elegendő volna a közfoglalkoztatottaknak megélhetéséhez”, a megkérdezettek 60%-a válaszolt valamilyen konkrét összeg megnevezésével. Legalább 100 ezer forintot kellene kapniuk a válaszadók egyharmada szerint, további egyharmaduk szerint 110-140 ezer forintot, és a többiek ennél is nagyobb összeget említettek. Az elegendőnek minősített legalacsonyabb átlagos havi nettó bér a válaszadók szerint 126 ezer Ft/hó volna.

Egyébként a válaszadó belső munkatársak minimálisan 276 300 Ft/hó nettó összeget tartanak szükségesnek saját maguk számára, figyelembe véve hosszú munkatapasztalatukat és végzettségüket. Ez az átlagos összeg azonban meglehetősen nagy szóródással érvényesült: a két szélsőérték 110 és

Úgy gondolom, 90-100 ezer forint nettó körül van az az összeg, amiből szerényen, de meg lehet élni, a számlákat be lehet fizetni. Szerény megélhetés volna, de megélhetés.

Benczi Krisztián – pályakezdő, aki már sok mindent csinált

⁴ Lásd többek között Lázár András: felelőtlenség az MTVA-beli csoportos létszámleépítés, <http://webcache.googleusercontent.com/search?q=cache:SC99GY3GJZUJ:mediajogfigyelo.hu/index.php%3Fdo%3Da%26id%3D2900+&cd=8&hl=hu&ct=clnk&gl=hu>

500 ezer Ft volt. Arra a kérdésre, hogy „elfogadhatónak tartják-e, hogy ennyi pénzért foglalkoztatnak diplomás embereket”, a válaszadók 97%-a válaszolt nemmel! 60%-uk szerint „ennyi pénzért” nem várható el tőlük magas színvonalú munka. Ugyanakkor elvárható a műszakok pontos betartása (93%). A megkérdezettek véleménye: 84% szerint a közfoglalkoztatottak munkájának köszönhetően javultak az MTVA szolgáltatásai, mindössze 9% szerint nem javultak, és 7% szerint nagymértékben javultak.

Arra kérdésünkre, hogy tartottak-e attól, hogy a közfoglalkoztatottak miatt többet kell majd dolgozniuk a fizetésükért, csak a válaszadók egynegyede válaszolt igennel. Ugyanakkor 42%-uk említi, hogy valójában többet kell teljesíteniük, mint korábban. Természetesen ez a helyzet nem szükségképpen a közfoglalkoztatás folyamánya.

A válaszadó kollégák alig több mint egytizede (13,3%) tapasztalt komolyabb konfliktust a közfoglalkoztatottak miatt, annak ellenére, hogy óhatatlanul nagyobb a zaj, sokszor kedvezőtlenebbek a munkakörülmények. A közfoglalkoztatottak érkezését a munkatársak többsége kedvezően, segítőkészen fogadta. Az újonnan érkezett munkatársak hasonlóan viszonyultak a „belső” munkatársakhoz.

3. táblázat
Véleménye szerint munkatársai hogyan fogadták a közfoglalkoztatottakat, ön hogyan fogadta, és az újonnan érkezett közfoglalkoztatottak hogyan viszonyultak Önhöz?

Vélemények típusa	Fogadtatás kollégái részéről a közfoglalkoztatottak felé	Fogadtatás az Ön részéről a közfoglalkoztatottak felé	Fogadtatás a közfoglalkoztatottak részéről az Ön irányába
Elutasítóan	2,0	2,0	1,0
Hűvös udvariassággal	18,4	4,1	3,1
Közömbösen	11,2	13,3	16,3
Kedvesen, segítőkészen	52,0	57,1	46,9
Barátságosan	16,3	23,5	32,7
Összesen	100,0	100,0	100,0

Az együtt töltött idő során a kezdetben is alapvetően pozitív megítélés némileg tovább javult. A javulás átlagos értéke 3,6 (ahol 1- kedvezőtlen, 5- kimondottan kedvező irányú változás).

A belső munkatársak 42%-a legalább 10 közfoglalkoztatott kollégája keresztnévét ismeri, és legalább egyharmadukat minden velük dolgozó közfoglalkoztatott kolléga ismeri. Ez a döntően pozitív irányú és kétoldalúan nyitott kapcsolat a közfoglalkoztatott emberek és teljesítményük, értékteremtő munkájuk egyértelmű elismerése.

4. táblázat
Hány közfoglalkoztatott kollégának ismeri legalább a keresztnévét?

<i>Keresztnévéről is ismert közfoglalkoztatott kollégák száma</i>	<i>Aránya, %</i>
10, vagy annál több	41,8
5-9 között	20,4
5-nél kevesebb	30,6
egyet sem	7,1
összesen	100,0

5. táblázat
Az Önnel egy helyiségben / részlegben dolgozó közfoglalkoztatottak tudják az Ön nevét?

<i>A kérdezett keresztnévéről is ismerő közfoglalkoztatott kollégák száma</i>	<i>Aránya, %</i>
mindegyik	41,8
több-kevesebb	20,4
egyikük sem	30,6
összesen	100,0

A belső munkatársak 15%-át érte valamilyen kedvezőtlen, esetlegesen megálázó élmény a közfoglalkoztatottakkal kapcsolatban. Ugyanakkor velük összefüggésben minden második válaszadó kellemes, gazdagító élményről számolt be (49%).

Mintegy zárásként a belső dolgozók egy ötös skálán (ahol 1- egyáltalán nem, 5- teljes mértékben értékes a munka) a közfoglalkoztatottak munkáját átlagosan 3,64-re értékelték, ezen belül a válaszadók mintegy egyötöde 5-ös osztályzatot adott munkájukra.

Az embereknek fogalmuk sincs arról, mi fán terem a közfoglalkoztatás, ahogy én se tudtam azelőtt. Nem tudják, miről van szó, csodálkoznak, hogyan lehet ebből megélni, de ha az én helyemben lennének, akkor megértenék, miért örülök még ennek is.

Krausz Katalin – eredendően kereskedelmi szakmunkás

A dolgozói vélemények szinte kivétel nélkül szolidárisak közfoglalkoztatott munkatársaikkal szemben. Ez a segítőkész hozzáállás, elfogadás és nyitottság megkönnyíti a közfoglalkoztatotti lét elviselését, növeli a közfoglalkoztatottak önbecsülését, még akkor is, ha a belső dolgozók aggodalmaiknak is hangot adnak.

Összegezés helyett

A hazai közfoglalkoztatottak száma a korábbi 150-200 ezer emberrel szemben 2013-ban a tervek szerint már 300 ezer fő lesz. Ezen belül kiemelt szerepet kap az „Országos közfoglalkoztatási program”, melynek deklarált célja már nem egyszerűen a „munkajövedelem biztosítása”, hanem az „értékteremtő” munka. Ennek keretében 2012 augusztusától 2013 augusztusáig az MTVA, éves átlagban 240 közfoglalkoztatott munkatársat foglalkoztat.

Az „eredményorientált foglalkoztatási cél” teljes mértékben megvalósul az itt dolgozó közfoglalkoztatottak esetében. Ugyanakkor a rendkívül alacsony, teljesítménytől független bér nem illeszkedik a kitűzött célhoz.

Az alacsony bérezés nem elégséges a közfoglalkoztatottak és „eltartottjaik” megélhetéséhez, Kimutathatóan megjelenik az a félelem, hogy azok is „utóra kerülhetnek”, akik ma még biztos állással rendelkeznek. Mindezek ellenére a munka hasznossága, kreativitást követelő jellege, a vezetők és a beosztott „belső” munkatársak nehéz helyzetbe került embertársaik iránt megnyilvánuló embersége, segítőkészsége, szolidaritása és hite átsegíti, sőt sok esetben kompenzálja is a közfoglalkoztatottak helyzetét.

A közfoglalkoztatottak munkájával való általános elégedettség azt is világosan láttatja, hogy az önbecsülést adó értelmes munkavégzés az emberek zömének belső szükséglete, különösen igaz ez az idekerült munkatársak esetében. Írók, költők, nyelvészek, nyelv művelők, versmondók, filozófusok, fotóművészek, zenészek, tudósok, a legkülönbébb hobbik iránt mélyen érdeklődő emberek alkotják a közfoglalkoztatottak derékhadát. Szinte kivétel nélkül a kultúra iránt érdeklődő emberek, akik látják közmunkájuk hasznát, történelmi jelentőségét, fontosságát is. Munkamoráljuk is ezt tükrözi. „A munka dicséri mesterét” tartja a közmondás, de a jó munkáért megfelelő fizetség is jár. A nyílt munkaerőpiacon a középfokú végzettségűeknek garantált 114 ezer Ft az MTVA magasan képzett közfoglalkoztatottai számára is óriási anyagi emelkedést jelentene, s így fizetésük megközelítené azt az összeget is, amit a közfoglalkoztatottak és a velük dolgozó belső munkatársak a megélhetéshez minimális szükségesnek tartanának.

Készítette Havasi Éva, 2013. március

A nyolc órát becsületesen végigdolgozzák – nagyon kevés pénzért, ezért csak arra tudom biztatni őket, hogy ha akad valami jövedelmezőbb munkalehetőség, ragadják meg az alkalmat. Ugyanakkor azt tapasztalom, hogy az állástalanság nyomasztó periódusai után még ez a közfoglalkoztatás elfoglaltság is lelket tud önteni az emberbe: visszatér az önbizalma, kiegyensúlyozottabb lesz, stabilabb.

**Wirth Judit – MTVA Prózai Archívum,
csoportvezető**

5. Az egyes szervezeti egységek teljesítménye

Az Archívum és Tartalomkereskedelmi Igazgatóság területén éves átlagban 240 diplomás közmunkás dolgozik, hogy az archívumokban – Hangarchívum, Sajtó és Fotóarchívum, Mozgókép Archívum – a napi munka mellett eddig kapacitáshiány miatt elmaradt digitalizálási feladatok megvalósuljanak, illetve elkezdődjenek.

Munkájukkal nemzeti értékek mentéséhez, állagának megővéséhez járulnak hozzá, a korszerű technika alkalmazása pedig gyorsabb elérést, tartalmasabb, megbízhatóbb szolgáltatásokat biztosít a felhasználóknak.

Hangarchívum

Elkezdődött a **Komjáthy-„hagyaték”** feldolgozása, ami a hetvenes-nyolcvanas évek könnyűzenéjét jelenti.

2 technikus egy számítógépes digitalizáló állomáson, és egy technikus a NOA digitalizáló állomáson végzi a feldolgozást.

2 technikus hanglemezeket digitalizál, elsősorban **komolyzenei felvételeket**.

1 technikus a NOA digitalizáló állomáson **prózai hanganyagok** digitalizálását végzi, cél először a vidéki hanganyagok megmentése.

A digitalizált hanganyagok mennyisége a következőképpen növekedett az elmúlt időszakban:

hét	LP műsoróra	szalag műsoróra	NOA műsoróra
1.			8
2.			39
3.			115
4.			202
5.	5	10	283
6.	54	67	349
7.	100	120	422
8.	156	166	426
10.	229	245	673

Mindösszesen **7 technikus** digitalizál.

Hangarchívum

A digitalizálási folyamat másik fontos lépése az **anyagok metaadatokkal való ellátása**.

Zenei feladatokat 10 kolléga, prózait pedig 13 kolléga végez a kész hanganyag azonnal hozzáférhető, adásba visszaforgatható, kutatható lesz.

A prózai feltárást végzők a Láttuk, hallottuk c. sorozatot már feldolgozták, most már a Magyarországról jövők... c. sorozat feldolgozása zajlik.

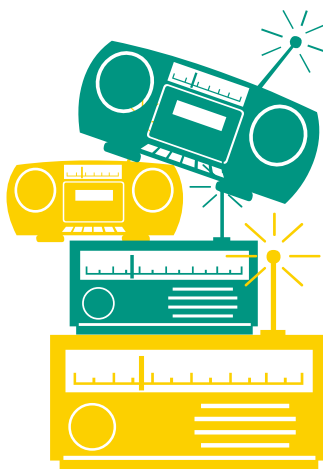
Az elkészült rekordok mennyisége a következőképpen alakult:

hét	próza rekord	zene főrekord	zene alrekord
1-2.	417	156	1063
3-4.	473	210	853
5-6.	438	606	1749
febr. 15-ig	433	261	2805
összesen:	1761	1233	6469

Magyarázat: zenei főrekord=teljes lemez vagy CD • zenei alrekord=zeneszám vagy track

Egy további kolléga a Rádiómúzeum raktárában található hatalmas mennyiségű **rádiókészülék leltározását, feldolgozását végzi**; a múzeumban ezzel elindult a digitalizálás, a készülékekről készült fotók és leíró metaadatok végezetül egy integrált könyvtári adatbázisba kerülnek, mely lehetővé teszi, hogy **a múzeumot magasabb rangú kiállító-helyi besorolásba tudjuk javasolni** a Minisztériumnál.

A novemberben **60 közfoglalkoztatott a műsorborítékok digitalizálását kezdte meg**. A jelenleg rendelkezésünkre álló időszakban a tervek szerint a két millió borítékból (min. 60 millió lap) **300 000 boríték (1 800 000 lap) kerül digitális formában adatbázisba, így lesz közzétehető, kereshető és kutatható iratállomány**.

Hangarchívum

Az eltelt időszakban **1 733 719 oldal szkennelése történt meg**, ez 140,6 GB tárhelyet foglal el. Ez 1986. július 11. és 1989. január 31. közötti időszak műsor adatokat tartalmazó teljes borítékállományának digitalizálását jelenti.

A jogosultsággal rendelkezők így azonnal betekintést nyerhetnek ezekbe a rendkívül értékes műsor-iratanyagokba.

Ezzel párhuzamosan egy újabb NOA-állomáson a **25 000 DAT-kazetta tervszerű hordozóváltása, ezáltal megmentése kezdődött, két további technikus kolléga közreműködésével.** A munkafolyamat kialakítása, betanulása során máris **több száz DAT-kazettát mentettünk meg.**

A Kottatárban és a Cikktárban 8-8 fő foglalkoztatása történik, 10 000 cikk szkennelése készült el, emellett 6000 tétellel nőtt a cikk adatbázis tartalma. A Kottatárban leltározási, adatrögzítési feladatokat végeznek a kollégák, a televízió korábbi kottaállományát, amely eddig nem volt feltárva, most már kutatható, metaadatokkal ellátott gyűjteménnyé vált, emellett kisebb gyűjtemények feltárását is elvégezték a kollégák. Így az adatbázis kb. 4000 tétellel gyarapodott.

Mozgóképek Archívum

A Mozgóképek Archívumban jelenleg **64 fő** közfoglalkoztatott dolgozik, ezen belül:

Központi Archívum

Ismeretlen tartalmú hordozók megtekintése, adatrögzítés.

24 fő szkripteli, gépre viszi a megszerzett információt.

11 805 db Beta, 1662 db VHS kazettát dolgoztak fel.

Filmtár - A Filmtár kartonjainak gépre vitele.

6 fő végezte az adatok mentését 36 340 db kartont dolgoztak fel számítógépre.

Hangtár - A **6 fő** 5978 db kartont dolgozott fel számítógépre.

Videoszalagtár

13 fő a mintegy félmillió hordozóból 283 000 darabot rendezett.

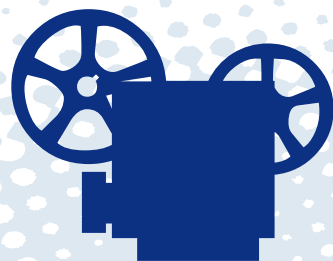
Filmtár - **3 fő** a 130 ezer filmes doboz több mint a felét átvizsgálta.

Hírárchívum

- **3 kolléga** a régi adások adataiból kartonról adatbázisba vitt 20 450 kartont.
- Adásfeldolgozás: **4 fő** feldolgozatlan adásokat néz, kiszkripteli, majd gépre viszi az anyagot, eddig 3100 rekordot
- Adatbázis-tisztítás: **2 fő** ellenőrzi és javítja a lezárt adatbázisok adatait, 2000 rekordot dolgoztak fel.

Sportarchívum

- **5 fő** végzi az adatbázis adatainak ellenőrzését, javítását, 7260 rekordot dolgoztak fel.
- **3 fő** megtekinti, szkripteli, gépbe viszi a tekercsek adatait, 2060 rekordot dolgoztak fel.
- **10 ember** végezte 5500 kazetta azonosítójának felragasztását.
- **400 kazetta** tartalmi összevetése az adatbázis adataival.

Sajtó- és Fotóarchívum

3 fő a mintegy 10 ezer intézmény részletes adatait tartalmazó online **Magyar Közéleti Kézikönyv** adataiból fél év alatt **6395 rekordot aktualizált.**

A **Magyar szervezetek online szolgáltatás** esetében **2737 szervezet felkutatása, összevetése** más adatbázisokkal és az adatok adatbázisba vitele

Évforduló online szolgáltatás 28225 személy életútját, illetve esemény részletes leírását tartalmazza 1-1 rekord, ebből **610 rekord** adatainak összevetése más adatbázisokkal, aktualizálása és bővítése: 6 fő, fél év alatt, munkaideje egy részében.

Digitális forrásjegyzék készítése 480 rekord ellátása metaadatokkal: 1 fő, fél év alatt, munkaideje egy részében.

A **Tudásbázis állománya**, amelyben több mint 60 ezer személy, intézmény, esemény, illetve általános hívófogalom található a csillagászat, fizika, űrkutatás, illetve népművészet, néprajz, folklór, hagyományok, művészettörténet témakörében, mintegy **200 rekorddal bővült**: 2 fő, 3 hónap, munkaidejük egy részében.

Ki kicsoda adatbázis adatainak aktualizálása 2012. november közepe óta zajlik, és **5116 adatbázisrekordot frissítettek fel**: 4 fő, 3,5 hónap, teljes munkaidőben

Sajtó- és Fotóarchívum

Az **ötvenes évek fotóinak digitalizálását 16 fő végzi**, és fél év alatt 5481 negatívot **digitalizáltak** és ebből 4647 képet **retusáltak**.

Az 1950-es évekből származó fotók eredeti szövegének beírása **20 fő teljes munkaidőben** fél éve, és **10 fő munkaideje egy részében 204 843 eredeti képszöveget írt be**. Minden szöveget ketten írnak be, az eltéréseket szoftverrel ellenőrzik, így **111 087 fotónak a szövege már ellenőrzöten adatbázisba kerülhet**.

A fotókhoz a képszövegek megírása, esetenként kutatása: 6 fő, munkaideje egy részében fél év alatt **1311 képet dolgozott fel**. **4 fő ezeket részletes metaadatokkal látta el** munkaidejének egy részében.

2352 kép szövege készült el angol nyelven 2 fő fél éves munkájával.

Összesen 3424 fotó esetében végzett 2 fő jelentős kutatómunkát, a képeken látható épületeket, művészeti tárgyakat, illetve közlekedési eszközöket, műszaki tárgyakat azonosították, írták le történetüket.

6. Melléklet

KÉRDŐÍV AZ MTVA ARCHÍVUMAIBAN DOLGOZÓ KÖZFoglalkoztatottaknak

1. SZEMÉLYES ADATOK - Neme
2. Életkora (számmal írja be életkorát, például 33) (Opcionális kérdés)
3. Jelenlegi családi állapota
4. Gyermekeinek száma
5. ISKOLAI VÉGZETTSÉG, KÉPZETTSÉG - Legmagasabb iskolai végzettsége
6. Ha középfokú szakképzettsége is van, írja ide a közkeletű megnevezését (például bonyolító, cukrász, nyomdász stb.) (Opcionális kérdés)
7. Felsőfokú végzettségének – végzettségeinek – közkeletű megnevezése (például irodalom–orosz középiskolai tanár, jogász, nyomdász stb.) (Opcionális kérdés)
8. Rendelkezik-e nyelvvizsgával?
9. Ha rendelkezik, akkor töltsse ki a következő táblázatot (Opcionális kérdés)
10. Jelenleg jár-e egyetemre, főiskolára, valamilyen tanfolyamra?
11. Ha igen, akkor töltsse ki a táblázatot: (több válasz lehetséges egy sorban) (Opcionális kérdés)
12. Ha jár, néhány szóval részletezze, mit tanul (Opcionális kérdés)
13. MUNKAHELY - Eddigi munkahelyeinek száma (közfoglalkoztatás nélkül)
14. Hány évet dolgozott (közfoglalkoztatottság nélkül)?
15. Mikor lépett be első munkahelyére? (Írja be az évet, például 1979) (Opcionális kérdés)
16. Eddigi munkahelyeinek típusa és betöltött beosztásai (több válasz lehetséges egy sorban)
17. Útja a munka világában: a kezdetektől napjaink felé haladva sorolja fel a megszerzett szakmákat és a betöltött munkaköröket (Opcionális kérdés)
18. Mit tart eddigi legnagyobb szakmai sikerének? (Opcionális kérdés)
19. Folytatott-e valamilyen tudományos, művészeti, illetve alkotótevékenységet?
Ha igen, fejtse ki néhány szóban, mit és milyen témában.
(Például tudományos cikket írt a gázlómadarakról, kiállította a festményeit, detektívregényt fordított, versmondóként vagy hegedűművészként lépett fel stb.) (Opcionális kérdés)
20. MUNKANÉLKÜLISÉG - Hányszor volt munkanélküli?
21. Miért vált munkanélkülivé? (több válasz lehetséges)
22. Mennyi ideig tartott a közfoglalkoztatást megelőző utolsó munkanélkülisége?
23. Közfoglalkoztatottként hogyan látja annak esélyét, hogy állandó munkát szerez?
24. ANYAGI KÖRÜLMÉNYEK - A közfoglalkoztatottság mellett van-e más bevételi forrása?
(Például alkalmi munka, családi támogatás, tőkejövedelem, lakáskiadás stb.)

25. Lakhatási körülményei: Hol és kivel lakik? (Opcionális kérdés)
26. Van-e felvett hitele, bankkölcsöne?
27. Mennyi időre szóló tartaléka van?
28. Van-e közüzemi tartozása?
29. Biztosítva látja-e alapvető létszükségletei kielégítését?
30. Javított-e anyagi biztonságérzetén a közfoglalkoztatottság?
31. Mikor volt utoljára nyaralni?
32. Van-e valaki, akire anyagi értelemben számíthat, ha bajba kerül?
33. Van-e valaki, akiről Önnek kell gondoskodnia?
34. Kiről kell gondoskodnia? (több válasz lehetséges egy sorban) (Opcionális kérdés)
35. KÖZFOGLALKOZTATÁS - Ha igen, írja le néhány szóval, milyen munkát végzett. (Opcionális kérdés)
36. Az MTVA-ba kerülése előtt milyen ismeretekkel rendelkezett a közfoglalkoztatásról?
37. Hogyan jutott tudomására ez a munkalehetőség?
38. Ha módja volna arra, hogy közfoglalkoztatottként további egy évet dolgozzon, vállalná?
39. Ön szerint mennyi volna az a legalacsonyabb havi nettó munkabér, amely elegendő volna az Ön megélhetéséhez? (Az összeget tagoló pont nélkül írja be a számokat, például: 100000) (Opcionális kérdés)
40. Hány belsős MTVA-s kollégának ismeri legalább a keresztnévét?
41. Az Önnel egy helyiségben / részlegben dolgozó belsős kollégák tudják az Ön nevét?
42. Milyen kapcsolata van az MTVA-s kollégákkal? (több válasz lehetséges)
43. VÉLEMÉNYEK, SZEMÉLYES ÉRTÉKEKLÉS - Általában hogyan fogadták Önt munkatársaink?
44. Az eltelt idő során milyen irányú változást érzékelt a belsős kollégák magatartásában?
Kedvezőtlen, Kedvező. (1-től 5-ig skálázva).
45. Hasznosnak tartja-e az eddig itt töltött időt? (több válasz lehetséges)
46. Mennyire tartja értékesnek az MTVA-ban végzett munkáját?
Egyáltalán nem, Teljes mértékben (1-től 5-ig skálázva).
47. Eddigi szakmai tevékenységével összevetve hogyan ítéli meg az MTVA-ban végzett munkáját?
48. Van-e olyan szakmai terület, amelyet ittléte alatt szívesen elsajátítana?
49. Ha van, mi az? (Opcionális kérdés)
50. A közfoglalkoztatás segíti-e Önt az állásszerzésben? (több válasz lehetséges)
51. Érte-e olyan tapasztalat, amely kifejezetten kellemetlen, esetleg megalázó volt az Ön számára?
52. Ha igen, mi volt az? (Opcionális kérdés)
53. Érte-e olyan tapasztalat, amely kifejezetten kellemes, gazdagító volt az Ön számára?
54. Ha igen, mi volt az? (Opcionális kérdés)
55. Ha lehetősége volna rá, mit változtatna a közfoglalkoztatás jelenlegi rendszerén? (Opcionális kérdés)
56. Köszönjük, hogy kitöltötte a kérdőívet!

KÉRDŐÍV AZ MTVA ARCHÍVUMAIBAN DOLGOZÓ BELSŐ MUNKATÁRSÁKNAK

1. SZEMÉLYES ADATOK- neve
2. Jelenlegi családi állapota
3. Gyermekeinek száma
4. ISKOLAI VÉGZETTSÉG, KÉPZETTSÉG - Legmagasabb iskolai végzettsége
5. Ha középfokú szakképzettsége is van, írja ide közkeletű megnevezését (például bonyolító, cukrász, nyomdász stb.) (Opcionális kérdés)
6. Felsőfokú végzettségének – végzettségeinek – közkeletű megnevezése (például irodalom–orosz középiskolai tanár, jogász, nyomdász stb.) (Opcionális kérdés)
7. Rendelkezik-e nyelvvizsgával?
8. Ha rendelkezik, akkor töltsse ki a következő táblázatot (Opcionális kérdés)
9. Jelenleg jár-e egyetemre, főiskolára, valamilyen tanfolyamra?
10. Ha igen, akkor töltsse ki a táblázatot (több válasz lehetséges egy sorban) (Opcionális kérdés)
11. Ha jár, néhány szóval részletezze, mit tanul (Opcionális kérdés)
12. MUNKAHELY - Eddigi munkahelyeinek száma (a jelenlegivel együtt)
13. Mikor lépett be első munkahelyére? (Írja be az évet, például 1979) (Opcionális kérdés)
14. Mennyi volt a leghosszabb idő, amelyet egy munkahelyen töltött?
15. Mennyi ideje dolgozik jelenlegi munkahelyén?
16. Útja a munka világában: a kezdetektől napjaink felé haladva sorolja fel a megszerzett szakmákat és a betöltött munkaköröket (Opcionális kérdés)
17. Eddigi munkahelyeinek típusa és betöltött beosztásai (több válasz lehetséges egy sorban) (Opcionális kérdés)
18. Mit tart eddigi legnagyobb szakmai sikerének? (Opcionális kérdés)
19. Folytatott-e valamilyen tudományos, művészeti, illetve egyéb alkotótevékenységet? Ha igen, fejtse ki néhány szóban, mit és milyen témában. (Például tudományos cikket írt a gázlómadarokról, kiállította festményeit, detektívregényt fordított, versmondóként vagy hegedűművészként lépett fel stb.) (Opcionális kérdés)
20. MUNKANÉLKÜLISÉG - Volt-e valamikor munkanélküli?
21. Ha volt, hányszor? (Opcionális kérdés)
22. Miért vált munkanélkülivé? (több válasz lehetséges) (Opcionális kérdés)
23. Tart attól, hogy munkanélkülivé válik?
24. ANYAGI KÖRÜLMÉNYEK - A fizetése mellett van-e más bevételi forrása?
25. Lakhatási körülményei: Hol és kivel lakik? (Opcionális kérdés)
26. Mikor volt utoljára nyaralni?

27. Van-e valaki, akiről Önnek kell gondoskodnia?
28. Kiről kell gondoskodnia? (több válasz lehetséges egy sorban) (Opcionális kérdés)
29. KÖZFoglalkoztatás - Az új munkatársak érkezése előtt milyen ismeretekkel rendelkezett a közfoglalkoztatásról?
30. Megfordult-e a fejében, hogy a közfoglalkoztatottak veszélyeztethetik az állását?
31. Megfordult-e a fejében, hogy az Ön és a közfoglalkoztatottak bére hosszú távon közelíteni fog egymáshoz?
32. Ön szerint mennyi volna az a legalacsonyabb havi nettó munkabér, amely elegendő volna a közfoglalkoztatottak megélhetéséhez? (Az összeget tagoló pont nélkül írja be a számokat, például: 100000) (Opcionális kérdés)
33. Ön szerint mennyi volna az a legalacsonyabb havi nettó munkabér, amely Önt végzettsége, szakmai tapasztalatai, a munkában eltöltött évei alapján megilletné? (Az összeget tagoló pont nélkül írja be a számokat, például: 100000) (Opcionális kérdés)
34. Tartott-e attól, hogy a közfoglalkoztatottak munkába állása miatt többet kell dolgoznia a fizetéséért?
35. Valóban többet kell dolgoznia?
36. Tartott-e attól, hogy a közfoglalkoztatottak munkába állása konfliktusokat okoz?
37. Az eddig eltelt időben az apróbb bosszúságokon túl (nagyobb a háttérzaj, túlságosan hangosra állított telefon csengőhang stb.) tapasztalt-e komolyabb konfliktust? (Opcionális kérdés)
38. Hány közfoglalkoztatott kollégának ismeri legalább a keresztnévét?
39. Az Önnel egy helyiségben / részlegben dolgozó közfoglalkoztatottak tudják az Ön nevét?
40. Milyen kapcsolata van a közfoglalkoztatottakkal? (több válasz lehetséges)
41. VÉLEMÉNYEK, SZEMÉLYES ÉRTÉKELÉS - Véleménye szerint munkatársai hogyan fogadták a közfoglalkoztatottakat?
42. Ön hogyan fogadta a közfoglalkoztatottakat?
43. Az újonnan érkezett munkatársak hogyan viszonyultak Önhöz?
44. Az eltelt idő során milyen típusú változást érzékelt a közfoglalkoztatottak magatartásában?
45. Elfogadhatónak tartja, hogy ennyi pénzért foglalkoztatnak diplomás embereket?
46. Ön szerint elvárható tőlük, hogy ennyi pénzért magas színvonalú munkát végezzenek?
47. Ön szerint elvárható tőlük a műszakok pontos betartása?
48. Mennyire tartja értékesnek az MTVA-ban végzett munkájukat?
49. A közfoglalkoztatottak munkájának köszönhetően Ön szerint javulnak, bővülnek az MTVA szolgáltatásai?
50. Érte-e velük kapcsolatban olyan tapasztalat, amely kifejezetten kellemetlen, esetleg megalázó volt?
51. Ha igen, mi volt az? (Opcionális kérdés)
52. Érte-e velük kapcsolatban olyan tapasztalat, amely kifejezetten kellemes, gazdagító volt?
53. Ha igen, mi volt az? (Opcionális kérdés)
54. Ha lehetősége volna rá, mit változtatna a közfoglalkoztatás jelenlegi rendszerén? (Opcionális kérdés)
55. Köszönjük, hogy kitöltötte a kérdőívet!

Tartalomjegyzék

1. Bevezető	3
2. A hazai közfoglalkoztatás rövid történeti bemutatása	6
3. Így éljük meg... magunkról és a munkánkról...42 beszélgetés	9
4. A közfoglalkoztatott- és a velük együtt dolgozó „belső” munkatársaink körében végzett kérdőíves vizsgálat főbb eredményei	126
5. Az egyes szervezeti egységek teljesítménye.....	136
6. Melléklet.....	142

MTVA | 2013

